

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

31/721 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
 Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది మంగళవారము No. 4
 సంపుట నంబర్ ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంకల్పః శైత్రమాస శుద్ధ చవతి. } సంచిక ౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
 యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పలమాన్పును, వాయు పోట్ల
 బాపును, పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును,
 గొట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
 వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
 దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
 వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
 లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
 లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
 నొప్పులకు సంచనినంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
 మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
 డజ్జా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబు శెట్టిపీథి, మద్రాసు
 లేక
 249, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

మా త్ర కో శ వ్యా థు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను బోషధమును వాడుటచే తప్పక నిజమయిగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని దుండుల హెఫులందు, యితర రుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.

ప్రాప్యేను కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. I. Hari & Co. 46, Singarecheri Street Triplicane Madras

విరకమునగలు కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మావద్ద వెండి, బంగారు, కెంపులు, పువ్వరాగములు, సీను కమలములు మొదలగువాటిచే తయారు చేయబడిన గాజులు,
 గొలుసులు, నాగరములు, నాగవత్తులు, తోడులు, జడబిళ్ళలు, మల్లెముగ్గులు వెండివెయిలులు, పట్టె
 లుగొట్టినవి సాదాకము, బహుమతిగిన్నెలు, బంగారుపతకములు వెండి, బంగారు మెల్లతాడులు
 మొదలగునవి సిద్ధముగా నున్నవి. ఇవి గాక వెండితో తయారుచేయబడిన విగ్రహములు, పటములు
 మొదలగునవి కూడగలవు. సీమవెండికి, సవరంబంగారుకు పూచీ నిచ్చెదము. అక్కరలేనివి నాపను
 తిసుకొని వైకమిచ్చెము. వివరము లకు, ధరలపట్టికి వ్రాసిన తెలుపబడును. మావద్ద చాయ గారంటిగల జెంకువూరు పట్టుచిరలు
 అనేకరకములు పలురంగులలో సరఫమైన ధరకు దొరకును. వివరములకు ఈ దిగువవినియోగమునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యూవలరి హాల్,
 నగలను తయారుచేయువారు, సీమకమలములవర్తకులు, అమెన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరుసిటీ.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.
 దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.
 తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 1 0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 6, 7, తంబు శెట్టిపీథి - మదరాసు.

WANTED 3168

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 abnas stamp.
 Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

ప్రశ్న 3892

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బహుళప్రాయములకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 ఏ. సి. ఖర్చులు 0-6 0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను.
 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము రు. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెజిస్ట్రా.

2 మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అదివిపంచి ముహూ, పులి, మొదలైనవాటి పిత్రములన్నియు చేరినవి. వా లింతలకు పరమాషధము. వెల రు 1 కి రు 30/- శేటలాగు ఉచి తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆర్షరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

ప్యాఫ్ కుట్టు మిషనులు

బజారులో వాని కన్నిటికంటెను వృథామైనది.
 కొఖిలేరము మాత్రమే.
 ప్రసిద్ధమైన వర్తకులకు మాత్రము వాడుక కు యివ్వబడును.
 అన్ని పరికరములును, విడిభాగములును కూడ అమ్మబడును.
 బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)
 1/185 మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యవసాయము

కరువు హెచ్చుచుండుట

ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యవసాయస్థితి నానాటికి పాడగుచున్నది. పూర్వముండెడి బురుగునీరు క్రమక్రమము తగ్గుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో సగటున సాలిన 40 అంగుళముల (పదునల) వర్షముండును వచ్చినది. ఈ సంవత్సరము 35 పదునలైనను కురియలేదు. తొలకరి పెట్టుపంటలన్నియు నష్టపడెను. పోకట్టుపంటలైనను పరిగా ఫలించుటలేదు. కాటకము ప్రారంభమైనది. ప్రతిష్ఠానుండియు కరువుకును రయతులగోల తీరముగ న్యయించుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రము 12 జిల్లాలమొత్తమున 40 కేలకలైవున్నది. ఇందుమించు బంగారాజు గానిలో సమానమైనది కాని గోదావరి కృష్ణా జిల్లా మాగాణి 20 లక్షలయకరములు. సివాకిని తుంగభద్రకాలవలన 3 లక్షలయకరములు, నల్గొండ, నాగార్జున యింకను చిన్న నదులవలన 2 లక్షల యకరములు కలదు. 25 లక్షలయకరములు మాత్రమే ఆంధ్రదేశము ప్రముఖమైన నికరఫల మిచ్చినది. కృష్ణా తుంగభద్ర నదులవలన దక్షిణాంధ్రదేశముంతయు మరి యిరువదిలక్షల యకరములభూమి జలాశయములు నిర్మించునో సానుకూలము. ఇతరములైన చిన్న ప్రాజెక్టులు చాలనిలచియున్నవి. ఓటిసన్నిటికి ఏదోయొకవిధమున జలాశయ నిర్మాణము గావించినగాని కాటకము నివారణకాజాలదు.

సివాకినిజిల్లా 1 1/2 లక్షలయకరములుగాక మిగత జిల్లాల జిల్లా యంతయు కడుచరిత్రము ననుభవించుచున్నది. కృష్ణా సంగమేశ్వర ప్రాజెక్టు (17 లక్షల యకర సాను) వచ్చినగాని నెల్లూరుమండలమునకు ఫలమొక్కమురాదు. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు గుంటూరుజిల్లాలో పశ్చిమఖండమునకు నీరు సప్లయచేయగలదు. కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం కంబం తాలూకాల భూముల నన్నిటిని మాగాణికింద మార్చును. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టుకొరకై నెల్లూరు కర్నూలు గుంటూరు జిల్లాలవారు తీవ్రమైన యాంతోళన ప్రారంభించవలయును. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టువిషయమై కడప కర్నూలు బద్వారి అనంతపురం జిల్లాలవారు శ్రద్ధతీసికొనుచునే యున్నారు. వారి యాంతోళనమును కడు దీక్షతో నిరంతరము కొనసాగించవలయును. ఆంధ్రము ఒక్క విషయమును దూరదృష్టితో గమనింపవలెను. ఆంధ్రదేశములో కన్న తమిళనాడులో నీటిసరఫరా యేర్పాటులు యెక్కువగ ప్రారంభింపబడుచున్నవి. తమిళనాడులో గొప్పచైన కానేరీ మెట్టారు ప్రాజెక్టు ప్రారంభింపబడి సరి మరుగుగానడచుచున్నది. లా మెంబరుగారైన సర్ సి. పి. రాజాస్వామయ్యగారు పంటనే కొత్తచైన భవానీప్రాజెక్టునకై సర్వప్రయత్నములు సిద్ధముచేయుచున్నారు. తుంగభద్ర సంగమేశ్వరములను గూర్చి మూకీభావాభిప్రాయములు తెలుపబడుచున్నవి. దీనియొక్క గూర్కారమును మనము గ్రహించుట ముఖ్యము. నెల్లూరుజిల్లావారిక్క నిమిషమైనను జానుచేయక సంగమేశ్వరము కొరకై నిరంతరాంతోళన ప్రారంభించవలెను. తుంగభద్ర సంగమేశ్వరములు సిద్ధించువరకు దక్షిణాంధ్రజిల్లాలవారు శ్రద్ధతో పాటు బడవలెను.

ఇక చిన్న ప్రాజెక్టులస్థితి నిర్ణయింప వీలులేకున్నది. కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలోనే అసంఖ్యాత్రిగ కొన్ని ప్రాంతములు సానుగాక మిగిలియున్నవి. దివితాలూకా దేవరకొటసీమ 50 కేలయకరములున్నా, కాకినాడతాలూకా కోంగిరి ఐలెండు 18 కేలయకరములున్నా నీరు సప్లయచేయుటకు యేర్పాటు జరుగలేదు. ఆలెండు జిల్లాలలోను 1 1/2 లక్షల యకరముల ఆ యకట్టు వృద్ధికావలెను. ప్రారంభించుటకు యెక్కువ వీలుగా నున్న చిన్న ప్రాజెక్టులు మాసి, పాలేరు, ఎర్రకులు, వశిష్టవైనదులకై యున్నవి. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు వచ్చునకదాయని మాసిపాలేరు ప్రాజెక్టులు మానవీలులేదు. వీటికి జలాశయ తటాకము లేర్పడియున్నచో సంగమేశ్వరమునుండి కాళహస్తి ప్రాంతమునకు బోవు కృష్ణ కాలువ సదరు పెద్దతటాకముల కవలీలగ నీరు సప్లయచేయుచు అంచనావేయబడ్డ ఆయకట్టునకు మించి యితర ప్రాంతములలో నీరు సప్లయచేయవచ్చును. పెద్ద తటాకములను నిర్మించు యేర్పాటులు సర్వవిధముల శ్రేయస్కరము. కాబట్టి మాసి పాలేరులను బంధించు ఏర్పాటులను త్వరలో మాడవలెను. పులికొండ (మాసి) ప్రాజెక్టు ముందుగా ప్రారంభించెదరని తెలియనవచ్చుచున్నది. కాని వెంగళాపురమే (పాలేరు) ముందుగా నాచరణలో పెట్టెదరని కంచుకూరు తాలూకావారు వాకొనుచున్నారు. ఏది అలభ్యముగ యోచింపబడినను రయతులే బాధ్యతానిర్వహణములకు సిద్ధమై

కో ఆపరేటివ్ యిరిగేషను సొసైటీలను ప్రారంభించి నడి పెడనుని పలుచోట్ల సంకల్పించుకొనుచున్నారు. ఇట్టి పద్ధతి కొత్తగా మనతెలుగుదేశములో గో. రంగనాయకులుచాదరి గారి యాధిపత్యమున గుంటూరుతాలూకాలో ఏర్పరుపబోవుచున్నది. ఒంగోలుతాలూకా రయతులమాడ తమ మూసీ నది కాపరతితో పులికొండ ప్రాజెక్టును నిర్మించ నాలోచనలు జరుగుచున్నవట. కంచుకూరు తాలూకావారు పాలేటివిషయమై యిట్టిపద్ధతి సాధ్యముననేమో యోచించుట మంచిది. ఎర్రకాలవ నిడవనోలు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా అష్టాండు భూమికి నీటిసాగు నివ్వగలదు. అదియునుగాక అఖండఫల వంతమైన భీమవరం తాలూకాలోని పద్మనైరువేల యకరములను ఎర్రకాలవ ఎరదలచే న్వంసముచేయుచున్నది. ఎర్రకాలవ విషయములోకూడ రయతులు పోతవరమునంద పెద్దతటాక జలాశయ మేర్పరచుటకు సాధ్యముననేమో పరిశోధనలు త్వరితముగ జరుపవలయును. శీతపత్తి ప్రాజెక్టువిషయమై రాజమండ్రి పెద్దాపురం తాలూకాల గయతులు అదేరీతిని యోచించెదరని నమ్ముచున్నాడను. ఈనాలుకైదు ప్రాజెక్టులు Co-operative Irrigation Society పద్ధతి ప్రకారము సాధ్యమునచో మిగతా చిన్న జలాశయములనుగూర్చి తరువాత యోచింపవచ్చును.

ఇన్ని విషయముల కేకమునే సమన్వయించుటకై ఆంధ్రదేశముంతయునొకరయతులసంఘ ముండవలెను. ఆసంఘము అన్ని ప్రాంతములలోని యిట్టి బంధులను విచారించి నివారణ ప్రయత్నములు చేయవలెను. రాజధానిమొత్తముమీద నొకసమితి యున్నను ఆంధ్రాసనికి ప్రత్యేక సంస్థయున్నగాని మరుక్షణము సంతృప్తిగను పనిచేయుటకు వీలుండదు. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయముకలదు. రాష్ట్ర మేర్పడబోవుచున్నది. కాన తెనుగునీమకు ప్రత్యేకముగ రయతులసంఘ మేర్పరుచుట ముఖ్యమేయగుచున్నది. ఆంధ్రరాజధాని కాబోవు బెజవాడలో నీ సంఘకార్యస్థాన మున్నచో అన్ని ప్రాంతముల కందుబాటులో నుండగలదు. సంఘమేర్పడుటకుమందు బెజవాడ వంటిచోట ఆంధ్రరాష్ట్ర రయతులను హాసభను సమావేశపరచుట త్వరసరము (ప్రస్తుత మాంధ్రరాష్ట్ర) వివిధ ప్రాంతములలో నున్న కరువు బాధితుల నివారించుటకై ప్రారంభించవలసిన సర్వయత్నములు విఫలముగ విచారించవలసి యున్నది. ఒకచోట పెద్ద ప్రాజెక్టునకై నిరంతరాంతోళన సల్పవలసియుండును. మరియొకచోట చిన్న జలాశయము నేదోవిధముగ ప్రారంభించవలసి వచ్చును. ఇంకొకచోట పంటలుపాడై పోవుటచేత రెమిషనుకై యత్నించవలసి యుండును. ప్రస్తుత జిల్లాలలోనున్న లోపములన్నిటిని నివారించవలెను. నెటిలు మెంటువిషయమై ఎంతెంతోళన గావించవలసినదియు అందరకును తెలిసియేయున్నది. ప్రస్తుతము గుంటూరుజిల్లా ప్రాజెక్టులనుగూర్చిగాని అచ్చటి రయతుల యిబ్బందులనుగూర్చిగాని విశాఖపట్నంవారికి తెలియుటలేదు. అనంతపురంవారి కరువుపరిస్థితులు తూర్పుగోదావరివారికి సమాచారములేదు. కాన సర్వాంధ్రమునకును నొక రయతులనుహాసభ, సంఘము యేర్పడవలెను.

శ్రీరంగనాయకులు చాదరిగారు వ్యవసాయకవిషయముల నతిశ్రద్ధతో విచారించుచు నివారణయత్నములు సల్పుచున్నారు. వ్యవసాయశాస్త్రనిపుణులైన దర్శి చెంఝయ్య మాగంటి బాపిసీమ చాదరిగార్లుకూడ యీ యుద్యమములో పాల్గొనవలెను. చెంఝయ్యగారు చాలకాలమునుండి పాటుబడుచున్న యనుభవజ్ఞులు. బాపిసీమగారు సానబెట్టనిరత్నము. రంగనాయకులుగారు గొప్ప ఆధికవిషయపరిజ్ఞాని. వీరు ముగ్గురును ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవసాయకాభివృద్ధికి నాయకత్వమునహించవలెను. ఇంకను ఎందరో బుద్ధిమంతులతో డాటు అవసరమైయున్నది. ఆంధ్రదేశరయతులు మేల్కొనవలెను. తమయొక్క అనవసరములను యిబ్బందులను ధైర్యముతో ముందుకువచ్చి ప్రకటింపవలయును. రానున్న డౌమనివారణోపాయములను దూరదృష్టితో విశ్లేషించి యుద్యమమును సాగించవలెను. రయతు తమమేదేశతమము. రయతు ప్రభుత్వస్థితికి ప్రధానాధారభూతుడు. సత్వరముగ రయతుసంఘ మేర్పడవలెను. బెజవాడ తెనాలి ఏలూరు నగరములలో నొకచోట త్వరలో ఆంధ్రరాష్ట్రైతము మహాసభ సమావేశపరచుట జరూరని మనవి చేయుచున్నాడను.

సుసర్ల శ్రీరామస్వామిసంహం.

పార్శ్వయువకుని నీటిగండము

రంగూను, ఏప్రిల్ 2:— రంగూను నదిలో 11 ఏండ్ల వయసువాడైన పార్శ్వబాలుడు మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయసంఘపు నిర్ణయము

విదేశములందు విచారణచేయుదురు

పటేలు, విజయనగరం రాజా, సర్ ఛార్లసు ఇన్సు మున్నగువారలు ఇంగ్లాండుబోవుట బొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:— మార్క్విసు లినులితుగోగారు అభ్యర్థుడు, సర్ హెన్రీ లాకెన్సు, డా॥ హైదరు, కాలర్లు రాయలు వ్యవసాయసంఘసభ్యులు నేడు మధ్యాహ్నము ముఖం దాయను నౌకపై పయనమయిరి. ఇతిరసభ్యులు తత్సమాత పారిని చేరుదురు. పిమ్మట సంఘమువారందరు అక్టోబరువరకు పనిమీద నుండురు. వ్యవసాయకళాశాలలు, పరిశోధనసంస్థలు ఫారమ్సు మున్నగువాటిని జూచి, వ్యవసాయమునందు నిపుణులను, పింఛనీ ఉద్యోగులను, ఇండియానుండి వస్తువుల దిగుమతిచేయువారిని పలువురిని సం దర్శించెదరు. జర్మనీ ఇటలీ ఈజిప్టు దేశములుగూడ జాతురు. పత్రికాప్రతినిధులు ఇండియానుగూర్చి లినిలితుగోగారి ఆభిప్రాయమును తెలుపగోరిరి. కాని వారు తమ కార్యదర్శి ద్వారా స్థలముగ రెండుమాటల చెలిపిరి. ప్రతిచోటను తమకు సంతృప్తికరముగనే యేర్పాటులు జరిగినవనియు ప్రజలకు వ్యవసాయమునందు శ్రద్ధగలదనియు నుడిపిరి.

ఆస్ట్రేలియాలోనే బోవుచున్న సర్ ఛార్లసు ఇన్సుగారి ని సందర్శింప తాను ఇండియాలో నానందముగ గడపితినియు యీ దేశమును విడువ విచారముననున్నదనియు జెప్పిరి. ముందే మిజేయుదురని యడుగ ఇప్పటికి నిశ్చయించుకొనలేదు. విశ్రాంతి గైకొందునని చెప్పిరి.

గౌ॥ పటేలుగారు గౌ॥ వైకౌంటు నాలువర్లు, విజయనగరం రాజాగారు, అబ్దులు హమీదు, ఫాజిలు అబ్దులు మజిరాకుమారులు, సర్ బామునతుజీ, జీతీభాయి సతీమణి, సర్ ఆర్థురప్రూముగార్లుగూడ ఆ నావలో బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుదు

సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైట్ గారి విన్నపము (సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైట్ గారు నేమను అధీనియము ప్రతికయందు ఈక్రింది విన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు.) భారతదేశమున రాజకీయ సంస్కరణముకన్న సాంఘిక సంస్కరణ అసరముని చెప్పవలసియున్నది. విద్యావిషయములందు ప్రజలు అభివృద్ధి గాంచునన్న రాజకీయసంస్కరణములవల్ల లభింపజేయు. అందు ముఖ్యముగ స్త్రీలయందు విద్య వ్యాపింపకున్న దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదు. స్త్రీల అజ్ఞానము అభివృద్ధికి ప్రబలమగు ఆటంకముగ నుండును. భారతస్త్రీలయందు విద్యను వ్యాపింపజేయుట మిగుల కష్టముగ విషయము. భారతదేశమున సహజపక్షతి అధికముగ నున్నది. కావున పాశ్చాత్యవిద్య నభ్యసించిన భారతస్త్రీలే, స్త్రీ విద్యను వ్యాపింపజేయ పూనుకొనవలెను. 7 మిషనరీ సంస్థల చేస్తాపింపబడిన 5 స్త్రీవిద్యా ప్రతిష్ఠాపనలు ప్రజాసాను భూతిని సహాయమును కోరుచున్నవి. లాహోరునందలి కిన్సార్ల కళాశాల (పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమున స్త్రీలకు ఈఒక్క కళాశాలమాత్రమే యున్నది), మద్రాసునందలి స్త్రీల క్రైస్తవ కళాశాల, పేటూరునందలి స్త్రీలవైద్యకళాశాల, మద్రాసు నందలి పెంటు క్రిష్టియన్ ట్రేనింగుంగ కళాశాల, బొంబాయి యందలి మిషనరీ నెటిల్మెంటు—ఈ అయిదు ప్రతిష్ఠాపనల అధికారులు కలసి యీవిన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు. ఎట్టిసాంఘికమతభేదమునుపాటింపక కేవలము విద్యను వ్యాపింపజేయవలయునను ఉద్దేశముతో (బ్రిటిషువారి సహాయము కోరబడినది. ఈకళాశాలలను అభివృద్ధికి తెచ్చుటకు 50 నేలపానులు కావలెను. విరాళములు సంపునారు కార్యదర్శి, కళాశాల నిధి, 12 పామరుపిధి, వెబ్బుమిస్టరు.

రెండు బందిపోట్లు స్త్రీలనుబాధించి ధనాభరణముల హరించుట కలకత్తా ఏప్రిల్ 2:— బెహాలాలో మార్చి 31, ఏప్రిల్ 1వ తేదీలందు బందిపోట్లు జరిగెను. 25 గురు అర్ధరాత్రము తలుపుల బద్దలకొట్టి లోనవారబడి యజమానిని స్తంభమున కట్టిపెట్టి చావమోది 10 నేలరూపాయల యాస్తితో పారిపోయిరి. మరొకచో స్త్రీలనుబాధింప, ఊరిలోనివారు రాగానే కొంతసానుగ్రహిం దొంగలు పారిపోయిరి. (క్రీ. ప్రెసు)

వెలువడినది!

త్వరపడుదు!!

వెలువడినది!!!

ప్రభవసంవత్సరాదిసంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగసందరమైకొత్తతీరున నున్నది.

ఆంధ్రమహాజనులను గ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి గ్లేజుకాగితములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగులచిత్రములున్నవి. గౌహతి జాతీయసభకు సంబంధించినచిత్రములు, ఇతరాంధ్ర దేశసంఘములయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తలయు చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోడుపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు సీసంచికను స్వీకరించి దీనివలనప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 2-4-0 లకు సీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రితములైనవి. వలసినవారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కఱలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను త్రిప్పగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మఱిమఱి ప్రార్థించుచున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, సమాలోచనము—శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు (ప).

౧. రాజకీయము

౪౧-వ భారతజాతీయమహాసభ—గౌహతి, మొకవిలీయొక్క సిద్ధాంతములు—వి. బాపిరాజు గారు, విహారీవిహారము—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు (ప), చీనా స్వాతంత్ర్యసంరంభము—జయంతి వెంకటకీరీరావు గారు, అసహాయోద్యమ ప్రచార ముని యనుభవములు—ఇంద్రకంటి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు.

౨. సాంస్కృతికము

కావ్యజీవము—యస్. శ్రీకంఠశాస్త్రి గారు, ఆశాతాండవము—పెనుమర్తి వెంకటరత్నము గారు (ప), ప్రభవ—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతి గారు (ప), కవి-ప్రకృతి కాంత—పా. విజయరాఘవాచార్య గారు (ప), ప్రభవసంవత్సరము—కావ్యకళానిధి పిఠుపాటి చిదంబరశాస్త్రి గారు (ప), తెనుగుకైతల క్రొత్తతెన్నులు—ఆంధ్ర శేషగిరి రావు గారు, ద్రావిడిరేవదము—మండలేశుల వేంకటశాస్త్రి గారు (ప), ఆంధ్రమునకు ఆడివిద్యాక గరిమెళ్ల సోమన్నగారు, సుదామని పువ్వుసేన—బల్లారి కృష్ణప్ప గారు (ప), రేణుకాకర్మములు మైత్రం బొరయనా—విద్యాక తాల్లూరి రాఘవయ్య చౌదరిగారు, రాముడు—అతిమానుషము—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (ప).

౩. గ్రంథవిమర్శనము

మేఘసందేశము—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు, వేమనతారావళి—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (ప).

౪. నాటకము

ఉమాతపోనసము—విద్యాక కట్టి సాంబమూర్తి శాస్త్రిగారు, భరతమాత—ఉప్పలూరి వేంకటరామరావు గారు (ప).

౫. కథ

ఉగాదికానుకలు (౨)—పెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, గుహునియుక్తి—వెలగ పూడి దానయ్యచౌదరి గారు (ప), నరపతి—అడివి బాపిరాజు గారు, కైకపశ్చాత్తాపము—పిఠుపాటి నారాయణశాస్త్రి గారు (ప), నాగరం—సోమయాజుల వెంకట రామమూర్తి గారు, కామకవి—శతాపధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, విబుధా లాపము—కల్లూరి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యదీక్షితులు గారు (ప).

౬. చరిత్ర

చక్రికా సమస్య—సింగంపల్లి వెంకటాద్రిగారు, ముద్దరాలు—గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవి గారు (ప), అనపాతనాయకుడు—శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, సౌల

భ్యము—వడ్లమూడి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాచీన హిందూగ్రామ పరిపాలనము—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), సిద్ధపురుషులు. శ్రీబ్రహ్మానందతీర్థస్వామి—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు (ప), ఔరంగజేబు పుత్రికాసంతానము—కామూరి వెంకటసుబ్బారావు గారు, విరహావధి—పొన్నలూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు (ప).

౭. నాటకకళ

కావ్యానందము—శోకరసము—నటులు—కోలపల వేంకటప్పశర్మ గారు, వాయన ప్రశంస—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప), నాటకాచితి—జనమంచి శేషాద్రిశర్మ గారు, ఎవ్వరు ధన్యులు—శ్రీమతి అయ్యదేవర బాలాత్రిపురసుందరమ్మ గారు (ప).

౮. జ్యోతిషము—ఖగోళవిజ్ఞానము

జ్యోతిషశాస్త్ర పూర్వచరిత్ర—రాశిచక్రము—గర్భాం ఆప్పారావుగారు, గోపికా పరితాపము—కొమరవోలు నాగభూషణరావు గారు (ప), పురాణస్థగ్రహా కథాదర్శనము—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారు, అక్షరశారదాప్రశంస—తాపీ భర్గారావు గారు (ప), సూర్యుడు—దర్శా యజ్ఞేశ్వరసోమయాజిగారు, సత్యనారాయణమతి—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడు గారు (ప).

౯. వైద్యము

ఆయుర్వేదమునందలి చికిత్సాపద్ధతి—డాక్టరు వేలూరి శంకరశాస్త్రిగారు, కవి మూర—దుర్గమహంతి సోదరులు (ప).

౧౦. ప్రకీర్ణకము

వ్యాసులు—పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, ముస్తాయి—పూడి పెద్ది వెంకటమణయ్య గారు (ప), నవీనత—నడమరటి వీరరాజుపంతులుగారు, జన్మ భూమి—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు (ప), సాంఘికవాసన—పొర నంది జగన్నాథస్వామి గారు, ఈశ్వరప్రార్థన—మంగిపూడి వెంకటశర్మ గారు (ప), సౌభ్రాత్రము—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, శ్రీకృష్ణదేవీ విద్యాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు (ప), దేవాలయప్రవేశము—పల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు, శ్రీగాంధీనామము—ఏనుగు తమ్మిరాజు గారు (ప), రునులు—అభిరుచులు—చాళురయ సీని శెట్టి వ్యక్తపతి పోసంపననను—నర సింగ వీరరాఘవయ్యగారు, శివాజీ—కామూరి వెంకటరామరావుగారు (ప), ప్రతికా నిర్వహణము—కొడాలి శివరామకృష్ణారావు గారు, ఓరుగంటి పూర్వప్రశస్తి—దేవుల పల్లి వేంకటాచలపతిరావు గారు, (ప) అత్యుసంవత్సర విశేషములు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

వేలము నోటీసు

గుంటూరు కాటన్ జూట్ అండ్ వేవరుమిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

యీ కంపెనీవారివద్ద బెజవాడ కాపురస్తులు ముద్రా (శ్రీ) అప్పన వెంకట కృష్ణయ్య సకా కంపెనీ నామ 17-3-27, 18-3-27 తేదీలలో 40 X 29 మైలు 300 గోతములుగల 200 బేళ్ళను గోతములు 100 కు 42 లు చొ॥ వీక్రయించుకొని ధర్మఖర్చు సహా 100 గోతములకు రు 42-0-6 లు చొ॥ చెల్లించవలసిన సొమ్ముకట్టకయున్నా గోతములు డెలివరీ తీసుకొనకయున్నా వుండుటచేత యీ కంపెనీవారి రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసులో నడరు గోతముల బేళ్ళను యీ క్రిందివరతుల ప్రకారం 7-4-1927 తేదీన సాయంత్రం 4 గంటలకు వేయబడు బహిరంగమైన వేలములో యీ కంపెనీవారు అమ్మి అందువల్ల నష్టము నచ్చేయెడల నడరు నష్టమును అప్పన వెంకటకృష్ణయ్య సకా కంపెనీవారివల్ల ఖర్చులతో రాబట్టుకొందురు. కాన నడరు 7-4-27 తేదీన సాయంకాలం 4 గంటలకు వేయబడు బహిరంగ వేలములో మీరున్నా మీ స్నేహితులున్నా పాటపెట్టి కొనుగోలుచేసుకొనవచ్చును.

వేలము వరతులు

1. వేలముపాట పై కంపెనీ రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసులో కంపెనీ జాయింట్లై క్రెడిటరీలలో ఒకరివల్లగాని లేక ఇంకొకరియరు అండు మేనేజరువల్లగాని సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రారంభింపబడి 5-30 గంటలకు కొట్టివేయబడును.

2. ప్రతిపాటదారున్న పాటకు ముందుగా రు 100 లు ధరానతు కట్టవలెను. తనపాట అంగీకారంకానియెడల తనకు యీధరానతు సొమ్ము వాపసు చేయబడును. పాట ఎక్కువపాటదారుని పేర కొట్టివేయబడును.

3. పాటకొట్టివేయగానే యెవరిపేర కొట్టివేయబడినదో వారు అప్పడప్పుడే రు 1000 లు చెల్లించి తక్కినసొమ్మును ఏడు రోజులలోగా (అనగా 14-4-27 లోగా) చెల్లించి సరకుతీసుకొనవలయును. అట్లు వెంటనే రు 1000 లు చెల్లించనియెడల పాటప్రారంభమున చెల్లించిన రు 100 లు కంపెనీకి ఫర్ ఫీట్ చేయుటయేగాక తిరిగి పాటను వెంటనే ప్రారంభించి అందువల్ల కలిగేనష్టమును నడరు పాటదారుని వద్దనుండి వసూలు చేయబడును.

4. అంగీకారమైన పాటదారు 14-4-27 తేదీలోగా మిగతాసొమ్మును పూర్తిగా చెల్లించి సరకుతీసుకొనియెడల పాట ప్రారంభమునకు ముందుకట్టిన రు 100 లును పాట అంగీకారమైన వెంటనే కట్టిన రు 1000 లున్నా యీ కంపెనీవారికి ఫర్ ఫీట్ కావడమేగాక నడరు సరకు తిరిగి వేలమువేయబడి తిరిగి వేలమువేయుటలో నచ్చే నష్టము యీ పాటదారునివల్ల రాబట్టుకోబడును.

కె. లక్ష్మయ్య నాయుడు

బాయింట్లై క్రెడిటరీ అండ్ ప్రెజరూ.

గుంటూరు కాటన్ జూట్ అండ్

వేవరుమిల్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

29-3-27.

మహాత్ముని అస్వస్థత

మహాదేవదేశాయుగారి లేఖ

హరిద్వారమునుండి బయలుదేరునప్పటికి మహాత్ముడు సంపూర్ణారోగ్యవంతుడుగా కనబడెను. మహారాష్ట్రమున సంచారము ముగియనప్పటికి వెనుకటికంటె నైదుపాను లభికము గూడ తూగెను. సంచారముఫలన మంచి ఆరోగ్యము కలిగినదేగాని శ్రమకలగ లేదని మేమందరమును రిత్రసంతసమును గూడ జెందితిమి. కాని ఆపుష్టి వట్టి భ్రాంతియని వెంటనే స్పష్టమైనది. హరిద్వారమునుండి బయలుదేరిన రెండుమాడు రోజులకే మహాత్ముని అస్వస్థతను గూర్చి నేను తంతివార్తలను పంపవలసినవచ్చినది. కార్యక్రమ మంతయును రద్దుపరచబడవలసి వచ్చెను.

హరిద్వారమున ఊణికమైన మహాత్మునకు విశ్రాంతి కలుగనిమాట నిజమే. 23 వ తేదీని బొంబాయి చేరితిమి. నాడంతయు మిత్ర సందర్శన మునందే గడచెను. కొన్ని నెలలనుండి మహాత్ముని దర్శింపజాలకుండిన మిత్రులందరునువచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి. మిత్రసందర్శనముసంతోషప్రదమేయైననువిశ్రాంతికి భంగకరమేయగును. అనాడు సాయంకాలమే సంతా ప్రజాలో కార్యక్రమము జరుపవలసినవచ్చెను. గుజరాతీయుల సభయగుటచే మహాత్ముడు గుజరాతిభాషలో నొకగంటసేపు నిరాఘటముగా సుపన్యసించెను. పిమ్మట ద్రవిడసోదరులు కోరుటచే హిందీలో నుపన్యసించెను. పిమ్మట వేలమును ఖడ్గరు విక్రయమును జరిగినవి. అవిలాభకరములేయగును గాని విశ్రాంతిమాత్రము కాజాలదు. ఇల్లుచేరునకి రాత్రి 12-30 గంటలయినది. మహాత్మునికి నిద్రపట్టునకి ఒంటిగంట కొట్టుబడియుండును. మరల యాధాప్రకారము వేకువజామున అయిదుగంటలకే అందరును లేచిరి. నాలుగుగంటలకే లేవవలసియుండెను గాని అది మహాత్మున కా నాడు సాధ్యము కాలేదు. అది మొదలు మధ్యాహ్నము రెండు గంటలవరకు ను విరామము లేకుండ పలువురువచ్చి మహాత్ముని సందర్శించి సంభాషించుచునేయుండిరి. ఈలోగా ఘట్కే-పరులో మహాత్ముడు గంభీరోపన్యాసము నొసగెను. అనతిపరిస్థితులు మహాత్మునకు సంతృప్తికరముగానుండలేదు. రెండుగంటలకు రైలుస్టేషనుకు బయలుదేరితిమి. దారిలో కొంతమంది రోగులనుమాడుట జాతీయపాఠశాల బాలర కుపదేశించుట మున్నగునవి జరిగినవి. మధ్యాహ్నముకి ౧౦౧౧ ట్రెయినులో వెళ్లితిమి. ట్రెయినులో మహాత్ముడుకొంతసేపునిద్రించుచుండుట అలవాటు. అందువలననే మహాత్ముడు మోటారులో ప్రయాణముచేయుటకు విధిలేక పోయినగాని అంగీకరింపడు. ట్రెయినులోనే ప్రయాణముచేయగోరునుగాని అనాడు ట్రెయినులో మహాత్మునకు సరిగా నిద్ర పట్టలేదు.

సాయంకాలమున నైదుగంటలసరికి తలదిమ్మెక్కినది. ఎడమపార్శ్వమంతయును మెద్దుబారినది. మేమేమియోహాల నొసర్చితిమి. పూనా స్టేషనులో మహాత్ముడు లేవలేకపోయెను. మేము లేవనెత్తి దెంగుబారు మెయిలులో కూర్చుండజేర్చితిమి. చూపుగూడ సరిగా కనబడలేదు. చెప్పదలచిన ముఖ్యవిషయములను చెప్పజాలక వ్రాయబోగా రెండు పంక్తుల వ్రాయుటకే యెంతో కష్టమైనది. ఆ రాత్రి బాగుగా నిద్ర పట్టినందున 24-వ తేదీ ఉదయమునకు మరల మహాత్మునకు సహజస్థితి కలిగినది. మే ముల్లుమతులగుటచే రానున్న ఆపదను గ్రహింపజాలకపోతిమి. కొల్హాపూరులో మహాత్ముడు కార్యక్రమమునంతను కొనసాగించెను.

మహాత్ము డవివరకన్నకును కొల్హాపూరు వెళ్లియుండలేదు. అందువలన సన్యాససంఘమువారు పెక్కుసభల నేర్పాటుచేసిరి. అస్పృశ్యులు ప్రత్యేకసభను గావించిరి. అస్పృశ్యుల కొక ప్రత్యేకపాఠశాల కలదు. ఆ పాఠశాలను మహాత్ముడు సందర్శించుటకు కార్యనిర్వాహకు లేర్పాటు చేయనందున అస్పృశ్యులు మహాత్మునితో వాదించసాగిరి. ఆర్యసమాజమువారు ప్రత్యేకాహ్వాన మొనరించిరి. ఖడ్గరు ప్రవర్తనము జరిగినది. రాట్టపుకాల (సరకామందిరము) కు మహాత్ముడుకొంఘ స్థాపన మొనరించెను. మానవిధి అంతే అవల రక్షణభారము భగవంతునిచే. తరువాత శ్రీరసభలో నుపన్యసించెను. అదితప్పనిసరియే. పాఠశాలల విద్యార్థులసభలో తలదండ్రులపట్ల సాత్విక నిరోధమునుగూర్చి బోధించెను. వారు 385 రూపాయలను సమర్పించిరి. తరువాత బహిరంగసభ యుండనేయున్నది. ఆవల గోశాలకు వెళ్లితిమి. బ్రాహ్మణేతరులు ప్రత్యేకముగా సన్నెడి మహాత్ము నాహ్వానించిరి. క్రైస్తవులను ప్రత్యేకముగాసభచేసిరి. మోక్ష సామ్రాజ్యమునుగూర్చి మహాత్ము డుపన్యసించెను.

దివానుగారు మహాత్మునితో ప్రత్యేకముగా మాటలాడిరి. ఖడ్గరునుగూర్చి ఎట్టిగూడేపదయైన కలదా యని మహాత్ము డడుగగా లేదని దివానుచెప్పెను. ఆసంగతిని మహాత్ముడు బహిరంగసభలో స్పష్టముగా తెలిపెను.

బ్రాహ్మణేతర సభలో మాటలాడుచున్నపుడే చివరకు మహాత్మునకు తలదిమ్మ మున్నగులక్షణములు మరల కనబడెను.

మొత్తము ఏడుసభలలో మహాత్ముడు పాల్గొనెను. ఆ రాత్రి కొల్హాపూరులోనే నిద్రించుటనుంచిది. నివాసికబయలు దేరగూడదని మేము చాలమారము చెప్పితిమి. కర్నాటకమున మొదటితానే నివాసి. మహాత్ముడు కార్యక్రమము సంతోషము నిలువగూడదనెను. అందువలన కొల్హాపూరునుండి 24 వ తేదీన బయలుదేరువలసినవచ్చినది. నివాసిచేరు సరికి సిల్లి మరింత వివరించినది. నైద్యులు వచ్చిరి. పక్షవాతము రాదగినదేగాని దైవానుగ్రహమున తప్పిపోయినదనిరి. కొంతకాలము పాటు సంపూర్ణముగా విశ్రాంతి అవసరమనిరి. భగవదనుగ్రహమున త్వరలోనే మరల సంచారము ప్రారంభము కాగలదని నమ్మెదనుగాని వెనుకటివలెమాత్రము జరుగగూడదు. ఎట్టి ఆయాసమును కలుగకుండుటకు తగిన యోర్పాటులు ముఖ్యముగా జరుగవలెను. నాయకులకు ప్రాణోపద్రవము కలుగునంతటి శ్రమను కలిగించకుండనే ప్రజలు విజ్ఞానవంతులగుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నాయకులును మనుష్యులే. వారికిని వేళ్ళపట్ల నిద్రాపోక విరామాదులవసరమే అని గ్రహింపవలెనుగాని వారు యంత్రములవంటివంటివారని గ్రహింపగూడదు. (10వ యిండియా 81-8-27)

అఖిలభారత మార్వారి అగర్వాల మహాసభ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2-అఖిలభారత అగర్వాల మహాసభ 9 వ సమావేశము నేటిదినము బొంబాయి వర్తకులకు కేశవదేవు యోటివాగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. దాదాపు 1500 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. అగర్వమును గొప్ప ఊరేగింపు తీసికొని పోబడిరి. ఈమహాసభవారు సంఘ సంస్కరణమును కోరువారుగలచే దాదాపు వెయ్యిమంది సనాతన ధర్మపరులకు మార్వారీలు ఊరేగింపు వాపురా బ్రెజ్జివద్దకు గారానే రాట్లరువ్వరి. పోలీసువారువచ్చి గుంపును చెదరకొట్టిరి.

మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. బి. యం. బిర్లా, డి. పి. కైటాను, జి. యం. దాసుగూ, జమనూలాలు బహుజంగారు మరికొందరు ప్రముఖులు వేదిక నలంకరించిరి.

సన్యాస-సంఘాధ్యక్షులగు బాబు ఈశ్వరదాసు జలను గారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగుచు సంఘ సంస్కరణము అవసరమని వాదించిరి. మార్వారి బాలరకు వాణిజ్యవిషయములందు శిక్షకొరఫుట అవసరమనియు, మార్వారీలు ప్రత్యేకముగా బాంకిలను స్థాపించవలయుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అగర్వముడు తన ఉపన్యాసమిచ్చుచు మార్వారీలు ధనికులైనను సంఘ సంస్కరణము అత్యవసరమనిరి. బాల్యవివాహమును దూషించిరి. శ్రీపునర్వివాహము అవసరమనిరి. అస్పృశ్యతను ఖండించి హిందుసంగతం. ఉద్యమముపట్ల అగర్వముడు సానుభూతి తెలిపెను.

అంతటితో సభ ఆదివారమునకు ఆపువలచేయబడెను.

(అ. వె.)

సక్లతువాలాగారు

బొంబాయి పార్టీలసన్మానము

నేన్నటిదినము బొంబాయి పార్టీలు సక్లతువాలాగారిని సన్మానించి వారికిరూకలసంచి నొసగిరి. ప్రావ్యపాశ్చాత్యప్రపంచములకు నూతన జీవిత మార్గదర్శకుడని పార్టీలు సక్లతువాలాగారిని సంబోధించిరి.

ఈసన్మానమునకు ప్రత్యక్ష తరమిచ్చుచు సక్లతువాలాగారిట్లుచెప్పిరి. సాంఘిక విముక్తికీగాని జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకుగాని జరుగు సంగ్రామమునందు ఇతర సంఘములవారితో కలసి పనిచేయుటను మీరుజీవింపజాలరు. మీరు తలపడుగ నున్న అధోగతిపాలయ్యెదరు. ఒకసంఘమువారు సాంఘికవిభేదములను ఆధారముగ గైకొని స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నములందు చేరుకుండుట అత్యంత హానికరమనియు చెప్పవలెను. తప్పులు చేపెదమని భయపడనక్కరలేదు. భీరత్వమే నిండ్లుమైనది. స్వాధీనపరుడవుకాక సదుద్దేశముతో ఎన్నితప్పులుచేసినను చింతపడ నక్కరలేదు. మీరు మిప్రాతపక్షతులను పదలుకొని నూతనజాతీయ సంగ్రామమున మీకు అర్హమగుస్థానమును ఆక్రమించుకొనుడు." (అ. వె.)

మైనూరులో 40 వేల రూపములు వ్యయమొనర్చి జుమ్మామసీదు నిర్మింపబడినది. దీని ప్రారంభమహాత్మునమున మైనూరు మహారాజు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ జరిపెదరు.

బర్మీను హెడుగారి ఉపన్యాసము

గుట్టు బయల్పడుట

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అభిప్రాయము

బర్మీను హెడు ప్రభుని ఉపన్యాసముగూర్చి ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యిట్లు చెలిపిరి. రాజ్యాంగవిధాన సంస్కరణముగూర్చి బర్మీను హెడు ప్రభువు జెప్పినదానియందు ప్రత్యేకముగ నెంచదగినదేదీయు లేదు. సంస్కరణల విచారణ సంఘనియామకముగూర్చి మనకు చెలియనిదేమియు చెప్పలేదు. కాని వారిగర్వము దురభిమానము హెచ్చినట్లు యీ ఉపన్యాసము చెల్లుచున్నది. నిజస్థితినిగూర్చి వారి అజ్ఞానముగూడ యథాప్రకారమే యున్నది. ఈదేశములోగల స్వరాజ్యకీయ సాంఘిక భేదాభిప్రాయములను గోచరింతుల కొండంతలుజేసి జెప్పినట్లులే జాతీయైక్యతకును, స్వరాజ్య సాధనకును జరుగుచున్న యత్నములను గమనింపకుండ చిన్నబుచ్చుటకు యత్నించెను. ఈ స్వరాజ్యభేదములు తగవులు స్థిరముగ నుండునను దలంపుతోనే భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనెను. కాని భారతీయులు స్వరాజ్య సంస్థాపనమునకై ఐక్యకంఠముతో జాతీయశయమును ప్రకటించుచునే యున్నారు. పార్లమెంటువారు రాయలకమిషను నియమించుట ఆలస్యముజేయుదురని జెప్పినంతమాత్రమున భయభదురముగాదు. ఈనాచు యంత్రప్రయోజనకరముగనుండు నో ప్రభుత్వపు నిజస్థితిలేరిగినవారికి చెలియగలదు. ఏకారణము చేతనోగాని వైటు సెక్రటరీగారును ప్రభుత్వమువారునుగూడకమిషను త్వరగనియమించుటయేగాక వారు విచారణచేయువిధముగూడ మార్చవలయున్నదని గుర్తించుట శోచనీయము. బర్మీను హెడుగారు జెప్పిన అర్థములో గాకున్నను వేరొకరీతిని యీవిషయము ఇండియాలో స్వయముగ నిర్ణయించుకొనవలసియుండును. బర్మీను హెడుగారు యంత్రకప్పిచ్చుచుదలచినను ఉన్న సంకతి యిది. మన జన్మభూమి ప్రభుత్వమువారు మన కొనసంగట్లు నిర్ణయించుటకు, స్వరాజ్యయులు యెట్టివరతులులేక లొంగిపోయి, నిరర్థకముగ రాజ్యాంగవిధానము నంగీకరింపవలసినదేనా, లేక రాజకీయ సాంఘికవిభేదముల తొలగించి ఐక్యతయు పెంపొందించు జాతీయవిధానము నేర్పరచి, దాని నేరీతిగనైన న్యాయమున సక్రమశాంతిపద్ధతులపై ప్రవర్తించి సాధింపవలసిన ప్రజలు పట్టుదలజూపవలసియున్నదా? ఐక్యతయు గుడురుట చాలూరపుమటయనవచ్చునకాని, ఇండియాలో యిప్పుడున్నట్లు యెల్లకాల ముండజాలదని బర్మీను హెడుగారే అంగీకరించినవిషయమును మనము మరువజాలము.

శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి తంత్రము

ఎసంబ్లీలో జరిగిన పనిగూర్చి నేనిప్పుడుచెప్పను. కాని “ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యముగ ప్రతిపాదనలు చెప్పదగినంత యెక్కువనుందిచే గాక పోయినను, అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినవి” అనియు, “ఇండియన్ డెంటులనని, రిస్పాన్సిబులారులనని యేపేరుపెట్టుకొనినను వారు కాంగ్రెసునాయకుని అభిప్రాయములతో నేకీభవించి ఆతనిననుసరించి ఓటుజేసిన” నియు బర్మీను హెడుగారు జెప్పినవిషయముగూర్చి యింక రెండుమాటలు చెప్పవలసియున్నది. (1) కరెన్సీబిల్లు; ఉక్కు-సంరక్షణ చట్టము; బడ్జెటువంటి ముఖ్యాంశములందు తప్ప ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన యితర ప్రతిపాదనలన్నియు ఎసంబ్లీలో ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి నిరాకరింపబడినవి, లేదా వేరొక మంచిపనుయమున చచ్చికుదెచ్చు నుద్దేశముతో ఉపసంహరించుకొనబడినవి. 2. ఈసారి సభయందు ప్రభుత్వకార్యక్రమము ఉక్కిరిబిక్కిరిగా నుండెను. వారి ప్రయత్నములు భగ్గుముకాకుండుటకు కారణము ఒక్కటేగలదు. సభలో బలహీనులగు నొకభాగము వారిని ప్రభుత్వమువారు మోమాటపెట్టి ఒత్తిడిగలుగజేయుటయే. రాష్ట్ర శాసనసభలలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు మంత్రివర్గము లేర్పడకుండ ఆటంకపెట్టజాలక పోయినను రెండుమాడుముఖ్యరాష్ట్రములందేర్పడిన మంత్రివర్గములు చాల బలహీనులుగ నుండుటచే బర్మీను హెడుగారు దలంచిన రీతిని రాజ్యాంగవిధానమును నడపింపజాలవు. రాష్ట్ర శాసనసభలలో ప్రభుత్వమువారు ఎన్నియు ధైర్యబున్ని క్లిష్టపనుయముల తప్పింపజూచినను ముఖ్యవిషయముల పరిష్కారమంతయు కాంగ్రెసుప్రభుత్వమువారి ప్రవర్తనననుసరించియే యుండును. వారిదే వైచేయిగనున్నది.

ఇంత ఆర్కాటుమడసినను జాతీయపక్షములతో రాజీకు మర్చుకొనుట అవసరమని అధికారులు గుర్తించిరినియు వారి కారణగోచరున్నవనియు, దురదృష్టవశమున మనలోగలిగిన విభేదములు అంతరించునని నాకు నమ్మకముగలదు. ఈవిషయ భ్రమ పరిష్కరించు బాధ్యతను ఇర్విను ప్రభువుగారేపై బర్మీ

నిర్దిష్ట బడునట్టి వస్తువులను మరల విభజింప నున్నందున

బ్యాక్

1927 ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ నుండి

దక్షిణయిండియాకు మేము ప్రతినిధులముగా నుండుటను

మానుకొంటిమి.

సింప్సన్ అండు కో, లిమిటెడ్.

మదరాసు

ఉదకమండలం.

నైక్రటరీనంటి అనుభవముగల రాజనీతిజ్ఞులు యింకను నమ్ముచుండురని నేననుకొనలేదు. సంస్కరణముల విచారణసంఘము నియమించుట గత ఐదేండ్లనుండి జరుపులుపెట్టుచున్నార. 1929 సం॥ చేరువగుచుండుటచే తత్సంఘమును త్వరగ నియమింపవలెనా లేదా యను విషయప్రాముఖ్యము తగ్గిపోయినది. ఐదేండ్లనుండి దేశమువందలి ప్రజలును శాసనసభ్యులు కోరుచున్నందుకు యిదివరకే సంఘమును నియమించియున్నచో వైతి యు ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి వెల్లడియయ్యెడిది. బర్మీను హెడుగారు కోరెడి సహకార మిదివరకే వచ్చియుండెడిది.

స్నేహకమిటీ రిపోర్టు

ఎసంబ్లీలో నైన్యముగూర్చిన డిమాండుపై వర్తనలన ప్రభుత్వమువారు దాచియుంచవలసిన యిరిపోర్టు ప్రకటింప తప్పినదిగాదని స్పష్టమగుచున్నది. కమిటీవారి శిఫార్సులు ఇండియా హక్కులకు తగిన న్యాయమొసంగుటలేదు. అయినను వాటిని యేరీతిగ అమలుజరిపినను, ఎంతఆలస్యముగనైనను స్వపరిపాలనము ఒపంగుటకు మార్గమేర్పడును. జాతీయ స్వపరిపాలనమును మూలముత్రముగ జాతీయసంరక్షణదళ ముండవలెను. అందుకు తగిన యెర్పాటుచేయవలసినట్లు వైటుహోలోని ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమ కలిగించెను. ఇదివరకువలె దానిగూర్చి బురుడుచేయుటకు వీలులేకుండుచే యీవిషయముని నిజముగ శ్రద్ధవహించు నుద్దేశములేనేలేదని బర్మీను హెడుప్రభువుగారు బయలుపడవలసినచెప్పును. ఇండియాలోని నైన్యము కేవలము ఇండియాసంరక్షణకొరకే యున్నది. ఇంకను చాలకున్నదిని యనుటలో బర్మీను హెడుగారు ఇదివరకు కార్యదర్శులకన్నయే మాత్రము యెక్కువనసించుకొనలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ యిట్లేచెలిపినట్లు జెప్పిరి. రిడింగుప్రభుత్వమువారు, ఆర్థికసభ్యుడు, ఇంచీకేపుసంఘమువారు యంతకాలమునుండి యిరితిగ జెప్పుచుండ ప్రభుత్వమువారెప్పుడు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనిరో తెలియకున్నది. ఈవిషయమున యిక్కుమందు యెక్కువగ తెలియగలదు. (ఆ. వె.)

జిన్నాగారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—“బర్మీను హెడుప్రభుని ఉపన్యాసము కొన్నిచోట్ల విచిత్రముగ నున్నది” అని ఎం. ఎ. జిన్నాగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరితో తమ అభిప్రాయమును చెలిపిరి. “అందు కొన్నివిషయముల ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి సరిగదెలిపినను ఆయన ప్రభువులసభకును తద్వారా ప్రపంచమునకు చాల ఆసక్త్యమును ప్రకటించియుండెను. ఇండియా దేశ నైన్యముగూర్చియు, సాంఘికార్థకమిటీ రిపోర్టును గూర్చియు జిన్నాగారు యిట్లు చెలిపిరి. “ఈ కమిటీ రిపోర్టును గూడ మూలపెట్టవలసినది బర్మీను హెడుగారి ప్రకటనవలన చెలియుచున్నది. అట్లయ్యును మనము యెక్కువ యింగితజ్ఞానము గలిగియుండవలెనని చిన్నవించుచున్నాను. అట్టిప్రకటనవలన ఇండియా ఇంగ్లాండులు భాగస్వాములవలె ఆ న్యోన్యత గలిగియుండునని నేటి

లార్దానా దురంతములు

సింధివ రైతుల మొర

“పంచాయితీ తంత్రము”

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:—జొంబాయిలోనివసించు సింధి వర్తకులు శాసనసభ్యుడు జయరామదాసు దౌలతాముగారి నాయకత్వమున హోంమెంబరుగారివద్దకు లార్దానావిషయమై రాయబారమేరి. పంచాయితీవారు “హిందువులకు భయము తగలేదు. హారతాళము జరుగుచునేయున్నది. ఉన్న పోలీసు ధళముచాలదు. గాయపడినహిందువు మరణించెను. లూటీవల్ల చాల నష్టముగలిగినది. హారతాళ మాగదు” అని తంఠినిచ్చిరి. ఇదేదినమున చాలఅల్లరికి కారణమున్నది. కావున పోలీసుదళ ముంపవలెను.

హోంమెంబరు

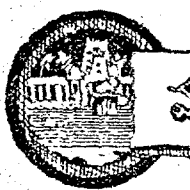
“ఏకపక్షమే పోలీసులనంపుటకు వీలుపడదు. నైన్యపంపవలసిన అవసరములేదు. 73 హిందువులు గాయపడిరి. ఇరువురు తీవ్రగాయముల పాలైరి. ఒకరు మరణించిరి యని రాయబారము చెప్పగా, రికచేతనైనది చేసెనని హోంమెంబరుగారు తెలిపిరి. (ఆ. వె.)

“డివేలరా” జీవితము

పోలీసువారు తీసికొనుట

నారాయణగంజ్, ఏప్రిల్ 2:—పోలీసువారు జామిని మోహనపాలుగారి యింటిని సోదాచేసి “పాడేరుదేవు” “అగ్ని విణా” యను పుస్తకములకు “డివేలరా” జీవితము వ్రాతప్రతియు ఎత్తుకొనిపోయిరి. పోలీసువారు ఇంటిని ప్రతికాకార్యాంయమును వారిసోదరుల ఇండ్లను ఒకేసారి సోదాచేసిరి. (ఆ. వె.)

అంకమ్మనాయుడుగారు సార్వభౌమ రావు గారి
 ఘనల్పకు నిల్చిరి. సింగిల్ను ఫైనల్ను 4 తేదీ ఆడెదరు.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—కాపెను కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు (జిల్లా మేడికలు ఆఫీసరు) నేటి ఉదయం విశాఖపట్టణం నుండి వచ్చిరి.

గా॥ టి. ఇ. మాయరుగారు గతరాత్రి బయ్యారి వెళ్లిరి. యస్. హెచ్. సెన్నకుగారు ఏలూరు వెళ్లిరి. హెచ్ గారు కల్లికోట వెళ్లిరి. గా॥ బాబ్బిలి రాజుగారు ఉడికమండలము వెళ్లిరి.

దత్తమండల విద్యార్థి వసతిగృహము:—సం. 72 ఆర్మీనియన్ విల్సన్ నెలకొల్పబడియుండిన దత్తమండల విద్యార్థి వసతిగృహము విశ్వవిద్యాలయ పరిశ్రమలన్నియు (ఎఫ్. ఎల్. బి. ఎల్., తప్ప) అయిపోవుటచే ఈనెల 1 తేదీనుండి 1926-27 సంవత్సరమునకుగాను మూయబడినది. పలు కష్టములకు లోనై పై వసతిగృహమును యంతవలకు నిర్వహించిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు కళాశాలలలో చదువు దత్తమండల విద్యార్థులెల్లరు కడుకృత్యములు. -సి. రామకృష్ణశాస్త్రి.

శివాజీ మహారాజుగారి వర్ధంత్యుత్సవము భారతఖండము దంతట శివాజీ మహారాజుయొక్క 3-వ శతవార్షికోత్సవము జరుపుటకు బ్రతుత్తుములు చేయబడుచున్నవి. మే 3-వ తేదీని ఈయత్సవమును జరుపుటకు మధ్యపరగజాలలోని, బొంబాయిలోని బ్రాహ్మచేతర కాంగ్రెసు కమిటీలవారు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. మదరాసులోని బ్రాహ్మచేతర కాంగ్రెసు కమిటీవారు ద్రావిడసంఘమువారును, దక్షిణయిండియా మితవాదసంఘమువారును ఈయత్సవమున కేర్పాట్లు చేయుటకు వచ్చేవారయిరి. సరిజేసి నిర్వయించెదరు.

అసెంబ్లీ కాంగ్రెసునాదులపై నిరసనతీర్మానము ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘసభ్యుడు మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు రాజోపు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభలో నీక్రిందితీర్మానమును ఉపపాదించబోవుచున్నారు. “అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసునాదులు ఆర్థికబిల్లును ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నములుపట్టుకుండుట కాంగ్రెసుతీర్మానమునకు విరుద్ధముగాన వారితర్యను ఈసభవారు గర్హించుచు వారిపై చర్యను తీసికొనవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారికి ఫిరార్లు చేయుచున్నారు.”

నేషనల్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్సు సంఘము సాంవత్సరీకోత్సవము

ఏప్రిలు 18 వ తేదీని జరుగును నేషనల్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్సు సంఘముయొక్క తృతీయ సాంవత్సరీకోత్సవము ఈనెల 18 వ తేదీ సోమవారము నాడు అడయూరులోని దివ్యజ్ఞాన మహాసభా మందిరమునందు జరుగును. ఉత్సవము జరుగసంఘమును ఇతర విశరములును త్వరలో తెలుపబడును.

ఈ సంవత్సరసభలో నేడు భారతీయ విద్యాప్రపంచము నెదుర్కొనుచున్న సమస్యలను గురించి ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిర్వహింపటకు ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నపుడు ప్రతిసభ్యుడును ఇందునుగురించి తానుచేయుచున్న సేవనుగురించియు ముందు అనుసరించబోవు కార్యవిధానమును గురించియు ఆసమయమున మాటలాడుటకు అన్నిరీతుల అవకాశము లీయబడును.

ఇతరచోట్లనుండి సభికువచ్చు సంఘసభ్యులకు యధారీతి భోజనమజ్జనాదులకు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఈ ఆసకాశములను గైకొనదలంచువారు దివ్యజ్ఞానకళాశాలలో నున్న సంఘకార్యదర్శులకు వి. ఎస్. శర్మ డి. ఏ. బి. టి. గారికి ఈనెల 10 తేదీలోపుగా తెలుపవలయును.

సభ జయప్రదముగా నిర్వహించుటకు సభ్యులందరూను వచ్చి తోడ్పడెదరుగాకయని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

అడయూరు } వి. ఎస్. శర్మ, మద్రాసు } కార్యదర్శి.

మద్రాసు మహాజనసభ:—ఈనెల 8 తేదీని పైసభయొక్క సాధారణవార్షిక సమావేశము జరిగినది. ఈ 1927 సం॥ రమనకు యీ దినన కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు:—యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు. ఉపాధ్యక్షులు:—టి. వి. వెంకటరామ అయ్యరుగారు, యస్. సత్యమా గుగారు.

కార్యదర్శులు:—సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియారుగారు, మహమ్మదు పెరీపుద్దీసుఖానుగారు.

కోశాధిపతి:—కే. భాస్కర అయ్యంగారు.

ధర్మకర్తలు:—ఇ. రంగనాయకులుచెట్టిగారు, సి. అబ్దుల్ హాకీంసాహెబుగారు. మామూలు కమిటీలు ఏర్పర్చుటకు 80 మంది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈక్రింది సభకమిటీలు ఏర్పర్చబడినవి. ఎన్నికల సభకమిటీకి (7 గురు సభ్యులు); స్థానిక స్వపరిపాలనా విషయ కమిటీకి (7 గురు సభ్యులు) పబ్లిక్ ప్రెస్సాన్సు ఎకనామిక్సు కమిటీ (7 గురు సభ్యులు) పబ్లిక్ హెల్త్ సబకమిటీ (7 గురు సభ్యులు) మినరేని యన్ సబకమిటీ (7 గురు సభ్యులు.)

కార్యదర్శులతో కూడిన మోకకమిటీకి ఈదినవవారు నిర్ణయించబడిరి. టి. వి. వెంకటరామ అయ్యరు, యస్. రాజగోపాలచారియారు, సి. వెంకటరంగం నాయుడు, యం. భక్తవల్తలగారు- సంఘనిబంధన పునర్విగ్రయ హితోపదేశకులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

గత కార్యనిర్వాహకులకు కృతజ్ఞతావందనము లర్పించబడెను. సభ ముగిసెను.

మదరాసు కార్మిక రాజకీయపక్షము

మదరాసు హార్బరు, పోర్టుట్రస్టు యూనియను సంఘమువారి కార్యాలయముందు చింతాదిపేటలో ననేక కార్మికసంఘముల ప్రతినిధులు సమావేశమై యొక్కొప్ప కార్మికపక్షమును రాజకీయాందోళనముకొత్త ఏర్పరచిరి. ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ మేమనగా హిందూచేశములోని కార్మికుల స్వత్వములనుగాపాడి వారికి స్వరాజ్యమును సంపాదించుట. ఈసంఘముయొక్క ప్రయోజన మేమన, కార్మికులజీవనోపాధికి దగిన వేతనముల సమకూర్చుట, కార్మికులకు ప్రాకంభోచిత విద్యయున్నతవిద్యయు, వృద్ధాప్యమునందు పింఛనులు, ప్రసూతి వైద్యసహాయము, వారికుటుంబములకు ధర్మవైద్యసహాయము, స్వక్రత్వార్థ వయస్కులకు ధర్మసాహాయ్యమును కెన్నికసామగ్రి, దేశసంపద్యుద్ధికరములకు భూవసతులు, గనులు, రవాణావ్యాపారములు మొదలగునవిన్నియు దేశీయుల స్వాధీనముచేయుట మున్నగు ప్రయోజనములను చేపూర్చుట. ఈ ప్రయోజనములను సాధించుటకై సంఘమువారలంబించుపథకు లేవియన:—

మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాజిల్లాబోర్డులు, కాసనసభలు, పీనియందు కార్మికపక్ష ప్రతినిధులను సభ్యులనుగ నెలకొల్పుట, ఇటువంటి సమేతుకమైన న్యాయబద్ధమైన పథకులు. రానున్న మదరాసు పురపాలకసంఘపు టెన్నికలలో కార్మిక ప్రతినిధులను సభ్యులుగ నెలకొల్పుటకు తీర్మానించదవలెనని, ఆనెగవనితెలుకరాసింగవద్ద ఓటర్ బిల్డిక్ కట్టుట సభి తేపించుట కై కార్మికపక్ష సమేళనమును నూరేసింపును ఏర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయించబడినది.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

ఈక్రిందివారు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి:—

సుబ్బార్యుర యం. శింగారవేలుచెట్టిగారు రధ్యక్షులుగను, సభాపతిగారు కార్యదర్శిగాను, కెల్వెసతి, దొరస్వామి, గోవిందరాజులు, శ్రీరాములు, సుబ్రహ్మణ్యంగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను, శ్రీమాన్ టి. వి. కళ్యాణసుందర మొదలియారు గారి హాజీ వారికి సలహాదారులుగ నియమింపబడిరి.

ఖద్దరు ప్రచారము

ఈనెల 6 వ తేదీ మొదలు 14 వ తేదీవరకు జాతీయ వార ముకుచే “అఖిలభారత వరఖాసంఘము ఆంధ్ర ఖద్దరు కాఖి, మద్రాసు” వారి తరపున కె. బాపుకుట్టిగారు ప్రచారము (హాకింగు) కు బయలుదేరెదరు. వారివస్త్రములను విరివిగ గొని వారిని ప్రోత్సహించుటకు యుజనులను బ్రార్థించుచున్నారు.

మదరాసు, } మేనేజరు. 5-4-26: } ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు.

కుంభమేళము

5 లక్షలకుపైగా గంగాస్నానము చేయుట నాయకుల రాక

హరిద్వారము, ఏప్రిలు 3:—పండిత ముదనమోహన మాశవాగారు ఇక్కడకువచ్చి పగలంతయు వైష్ణానమున గంగాతీరమున గడపిరి. మహాత్మాహంసరాజుగారు రుషియనునందగారి ఆదర్శఆశయముల చెలిపిరి. కేలకొలదిజనులకు ఉపన్యాసములు పలువురు రుపన్యసించిరి. భారతపరిశ్రమల నాశనమును చూపుచు కాంగ్రెసువా రుపన్యాసముల కేర్పరచుచున్నారు.

ప్రథమవిత్తదినము

నిన్న స్నానములు ఉదయమున చెందు గంటలనుండియు చేయుచున్నారు. స్త్రీలు అంబరికంపై ముందే ప్రారంభించిరి. చలి ఎక్కువగానున్నను జనము క్రిక్కిరిసియేయుండిరి. రాత్రి లందుండుటకు విదేశములనుండివచ్చినవారికి హార్మిపురమువద్ద సదుపాయములు గలిగెను. గంగామాతను కీర్తించుచు స్త్రీసమూహములు భజనలు సంకీర్తనలు చేయుచు వచ్చిరి. గంగామాతా కీ జే యను ధ్యానము నిరంతరము వినబడుచున్నది. గంటలు, శేఠిములు, పూలుతెచ్చి గంగాభవానికి పలుపురర్పించిరి. (పజలను 9-30 గంటలవరకు స్నానము చేయించిరి, సాగువులు మహంతువులు తరువాత వచ్చిరి. మొత్తము 5 లక్షలకు పైగా స్నానమాచరించిరి. స్నానముచేయువారికి స్వచ్ఛందసేవకులు ఇక్కడ సేవచేసిరి.

చలి తీవ్రతచే కొందరు మరణించిరి.

అధికారులు పావరక్షలతో ఆపవిత్తస్థలమున సంచారముచేయునపుడు హిందూప్రజలకు చాల కష్టముగలిగెను. మనసునొచ్చెను.

త్రాగుడు-మాంసదుకాణము

మేళాధికారి హిందువు లాతనిచర్య నాటకపరమమన్నను ఒక త్రాగుడు దుకాణమునకును మాంసపు దుకాణమునకును తై సెప్ప నిచ్చెను. ఇంతవర కిట్టిచర్య తన్నదును జరుగలేదు.

మూడు మరణములు

జనము త్రోపు నెమ్మడనుచే ఒకరిపై నొకరు పడ నలసివచ్చెను. ముగ్గురి త్రొక్కుదులలో ప్రాణముల విడిచిరి.

ఉరేగింపులు

5 పెద్ద ఉరేగింపులు సంకీర్తనలు జరిగెను. అన్నియు విరిగిపోయి సాగువులవే. నిర్మలయుత్సవము నెనుక 12 ఏనుగులు అలంకరింపబడివచ్చెను. వారివెనుక నేలకొలది విగతవస్త్రులైన సాగువులు స్త్రీసాగువులును వచ్చిరి.

ఆగ్నిప్రమాదము

భీమగోడవద్ద ఆగ్నిప్రమాదము గలిగెను. చాలతీవ్రమై భయంకరమైనట్టు కన్నడినను స్వచ్ఛందసేవకులు చక్కగ త్వరలో నార్పివైచిరి.

వారసురోజులలో 12, 18 మహాసభలు జరుగనున్నవి. మాలవ్యా, బిర్లా మొదలగు నాయకులు రాష్ట్రవ్యాపారు. అఖండమైన ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. సవాతనధర్మ కుంభమహాసమేళనము 18-వ తేదీన మాలవ్యాగారి ఆధిపత్యమున జరుగును. దేవాలయ సంరక్షకమహాసభ, నివ్వజాతులమహాసభ, వివాసంరక్షకసభ, అనాధబాలబాలికా సంరక్షకసభ, మత్తెకమహాసభలు జరుగును. మహావీర్తనమువారు 60 మంది స్త్రీలను బాలబాలికలను రక్షించిరి. (కీ ప్రెసు.)

నెల్లూరుజిల్లా విద్యావిషయకసభ-నెల్లూరు

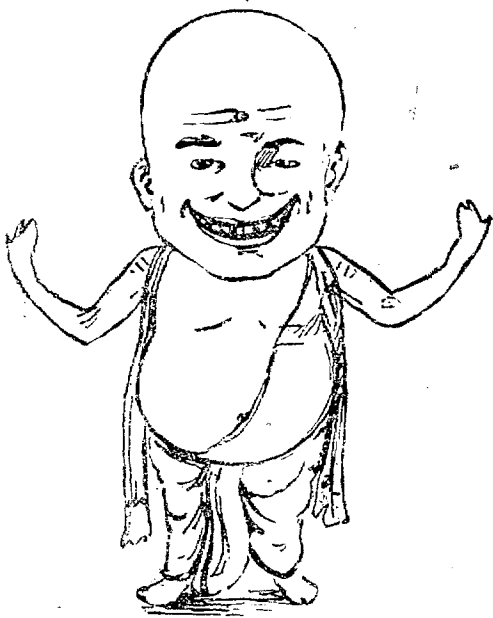
రెండవ సమావేశము

గా॥ ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారి (మంత్రిగారి) అధ్యక్షతన ఈ నెల 8, 9 తేదీ ప్రక్క, శనివారములయందు నెల్లూరులో ఎమ్మికోల్సు మెమోరియల్ హాలునందున వెంకటగిరి రాజుగారి కళాశాల హాలులోను జరుగును.

అయిదవ విశాఖపట్నం మండల సహకార మహాజనసభ తే 8-4-27 దిని అనకాపల్లిలో మ॥రా॥రా॥శ్రీ రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావుపంతులు బి. ఏ. గారి ఆధిపత్యమున జరుగును.

కుటుంబపోషణభారము-ఆత్మహత్యాకారణము

హూగ్లి, ఏప్రిలు 2:—కుటుంబపోషణభారాధిక్యము నలన నిష్పృహచెంది స్తల్ల మందు మింగి ఒక అచ్చుకూర్చువాడు కలకత్తాలో మరణించెను. (కీ ప్రెసు.)

తొమ్మోహాలు

(ఆంధ్ర సత్రికకు ప్రత్యేకం)

భయం

సిల్లవాడు:—మానాన్ననుమానే నాకు భయంలేదు.
ఉపాధ్యాయుడు:—ఎందుచేత?
సిల్లవాడు:—మా అమ్మే మానాన్నను కోప్పడుతుంటుంది.

మిరియాలు

రామయ్య:—భీమయ్య ఎంతో కోప్పిస్తాడండీ.
కృష్ణయ్య:—అట్లాగా? ఆయన ఇంటిపేరేమండీ?
రామయ్య:—మిరియాలవారు.

వంతు

దర్జీవాడు:—పంతులుగారూ, తమరు నాదగ్గర చొక్కాలు కుట్టించుకోవడం మానేసారేమండీ?
సంగీతపాటకుడు:—పట్నంలో బాగాకుడతారు. అక్కడకుట్టించుకున్నాను. ఈమధ్య నాపాట వింటున్నావా?
దర్జీవాడు:—అయ్యో, పట్నంలో పాడేసంగీత పాట బాగుంటున్నదండీ. అందుచేత, అక్కడకేపోయి వింటున్నానండీ.

ఈనాం

భార్య:—మన ఇంట్లో పనిచేసేదానీది, పండగ ఈనాం అడిగిందండీ.
దంతవైద్యుడు:—అయితే, డబ్బులేకుండానే పండ్లను ఉడదీసి పెడతానని చెప్పా.

జేబులు

దర్జీ:—అయ్యో, జేబులు ఎంతవి కుట్టుకున్నారండీ?
పెద్దమనిషి:—దొంగలచేతులు దూరకుండా ఉండేటంత వికుట్టు.

వయస్సు

ట్రాంకండక్టరు:—మిల్లివాడికి ఆయిదేండ్లుఉంటావా?
ప్రయాణికుడు:—అబ్బే, ఉండవండి నాలుగేండ్లు వచ్చినాయి.
ట్రాంకండక్టరు:—అయినా టికెట్టు కొనుక్కోవాలే, మూడేళ్లుచెల్లితే టికెట్టు తీసుకుంటాము.

అలస్యం

పెద్దమనిషి:—అయ్యో, తమరుసభకు గంటలసంతాపంగా వచ్చారేమండీ.
సంగీతపాటకుడు:—అయితే తొందరగా పాడుతాలెండి.
పాపం
పాప, పుణ్యాలనిగురించి హరిదాసుగారు చెప్పడం మొదలుపెట్టిరి.
హరిదాసు:—పాపంఅంటేఏమిటో ఇప్పుడు తెలిసిందా? సభికుడు:—తమసద్దకు వచ్చేదాకా, పాపంఅంటేఏమిటో నాకు తెలియదండీ.

మోటారు ప్రమాదం

మోటారుబండి ఎత్తు ప్రదేశాన్నుంచి కింకికి దొర్లుతుండెను.
భర్త:—అయ్యో, మోటారుబండిని ఆపడం సాధ్యపడటంలేదు. తలకిందయితే ప్రాణందక్కుదు.

భార్య:—మిరింత భయపడుతారే? బయస్కోపులలో మోటారుబండ్లు ఎంతెత్తునుంచో పడ్డట్టు ఎప్పుడూ చూస్తూనే ఉంటాంగద!

ఎలిక

భార్య:—గవీలో, ఎలిక చప్పుడుచేస్తున్నట్టుంది. లేచి చూడండి.
భర్త:—ఫరవాలేదులే. ఒకమూల పిల్లికూడ ఉందనుకుని, నిద్రపో.

ఇన్నూరెన్ను

ఏజెంటు:—మి భార్యారే, అయిదువేల రూపాయలకు ఇన్నూరెన్ను చెయ్యండి.
పాపయ్య:—నాకింకా పెళ్లికాలేదు.
ఏజెంటు:—కాకపోతే, తప్పకుండా నుంచిపెళ్లం కడుగుతుంది.

టెలిఫోను

యజమాని:—ఏదిరా, టెలిఫోను?
కొత్తవాకరు:—ఎదురింటివాళ్లు టెలిఫోను కావలెనని అడిగారండీ. దానిని తీసుకుపోయి వాళ్ల ఇంట్లో పెట్టినచ్చానండీ.

కాలు

రిక్షావాడు:—అయ్యో, నెమ్మదిగా దిగండి. ఇది గోమెట్టు. దానినిద కాలుపెట్టండి.
తాగుబోతు:—అయితే, నాకాళ్లు కనిపించవో? అవి ఏమయినాయి?

ఫలహారం

ప్రయాణికుడు:—అయ్యో, ఈప్లేషనులోదిగి ఫలహారం చేయవచ్చునాఅండీ?
గార్డు:—చేయవచ్చు.
ప్రయాణికుడు:—నేనువచ్చేలోగా, రయిలు పోతుందేమో?
గార్డు:—అట్లాంటిభయముంటే, మనయిద్దరంపోయి ఫలహారం చేతామరా.

యమలోకం

పారాణికుడు యమలోకంనర్చించి చెప్పటం డెను.
పాపయ్య:—అయ్యో, ఇదిఅంత నిజమేనాఅండీ?
పారాణికుడు:—నేను చెప్పిందంతా, వేదంలోముక్క.
పాపయ్య:—నేను నమ్మనండీ.
పారాణికుడు:—ఎందుచేత?
పాపయ్య:—ఒక్క చెబ్బుకొట్టితేనే, ఆగలేమే. నిప్పులో పడేస్తే, ఇంకా ప్రాణం ఎట్లా వుంటుందయ్యా?

నవ్వు

ఎల్లయ్య:—తమరు ఫోటోతీయించుకొన్నప్పుడు కొంచెం నవ్వుముఖంపెట్టితే బాగుండేదండీ.
పుల్లయ్య:—నేనునవ్వానండీ. ఫోటోగ్రాఫరు తియ్యడం మరిచిపోయాడండీ.

ప్రేతభూమి

ఒకడు:—అన్నిటిలోకి ఈప్రేతభూమి బాగుంటుందండీ.
ఇంకొకడు:—భగవంతుడిదయ వచ్చినపుడు నన్ను అక్కడికే తీసుకుపోయిని మావాళ్లతో చెప్పతాను.

నమ్మకం

భార్య:—నేను రూపాయి అడిగింది మీకు విసిపించలేదా?
భర్త:—విసిపించింది.
భార్య:—అయితే అర్ధరూపాయ ఇచ్చారే?
భర్త:—నేను విసేదానిలో, కొంచమే నమ్మవలసిందని చెప్పావుగా?

చొక్కా

దర్జీ:—అయ్యో, మీఎదురుగొమ్ముమీద గడ్డ ఉన్నట్టుంది. నేను చొక్కాకుట్టేటప్పుడు, అందుకు సరిపాడ్యేటట్టుగా కుడుతాలెండి.
పెద్దమనిషి:—అది గడ్డకాదు. లోపలిజేబులో ఉన్న డబ్బులసంచి.

పటాలు

ఎల్లయ్య:—మీరు చిత్రపటాలంటారు. చిత్రకళ లంటారు. ఈపటం ఏం బాగుందయ్యా?
మల్లయ్య:—అది చిత్రపటం కాదండీ. అద్దమండీ. మీముఖం అందులో కనిపిస్తే మీ కట్లాతోంది.

గుర్తు

మోటారుబండి తగిలి రత్తయ్య కిందపడెను.
పోలీసువాడు:—మోటారుబండినెంబరు చెప్పగలవా?

రత్తయ్య:—నేను నెంబరు చూడలేదండీ.
పోలీసువాడు:—మోటారునునిసిని గుర్తుపట్టగలవా?
రత్తయ్య:—అదికూడా చెప్పలేనండీ. నన్ను చూసి వాడు నవ్వుతూ పోయినాడండీ. నాడుమల్లి నవ్వేటట్టుయితే, తప్పకుండా కనుక్కోగలనండీ.

చెట్టు

బాటసారి:—ఈచెట్టు ఎన్ని ఏళ్లబట్టి ఉందండీ?
పిచ్చయ్య:—చెయ్యనీ నాలుగుసంవత్సరాలు.
బాటసారి:—అంతసరిగా, ఎట్లా చెప్పారండీ?
పిచ్చయ్య:—చెట్టు నెయ్యిసంవత్సరాలనుంచి ఊర్లని, మాతాతాచెప్పాడు. ఆయనవచ్చిపోయి ఇప్పటికి నాలుగుసంవత్సరాలయింది.

పని

కొత్తవాకరు పనికోసం వచ్చెను.
యజమాని:—ఇంతకుముందు ఎంతకాలం ఉన్నావు?
వాకరు:—రెండుమాసాలండీ.
యజమాని:—అదివరకో?
వాకరు:—నాలుగుమాసాలండీ.
యజమాని:—ఇంకావెనక?
వాకరు:—ఒక్కరోజే ఉన్నానండీ. ఆదఫా జరిమానా తో వదిలిపెట్టారండీ.

చంద్రుడు

ఇద్దరు బాటసారులు వంతెనమీద నడుముండిరి.
మొదటివాడు:—కింద నీళ్లల్లో మెరుస్తుందేమిటి?
రెండోవాడు:—చంద్రుడంటే, మనంపైన ఎట్లావున్నాం?

హోటల్

ఒకడు:—చెన్నపట్నంలో కల్లా మంచి హోటల్ ఏదండీ?
ఇంకొకడు:—కోవలవిలాస్.
ఒకడు:—తమరు అక్కడ భోంచేసారా?
ఇంకొకడు:—అది తప్ప మిగిలినవాటి అన్నిటిలో భోంచేసి చూశాను.

మెడ

ఉపన్యాసకుడు:—తమరు మెడయినా తిప్పకుండా, నా ఉపన్యాసం విన్నందుకు సంతోషం. ఉపన్యాసం బాగుందా?
ప్రేక్షకుడు:—నేను బాగా వినలేదండీ. నామెడ తిప్పుకపోవడానికి, కాలరు గట్టిగా ఉండడమే కారణమండీ.

అరటిపండ్లు

తల్లి:—రయిల్లో అరటిపళ్లు తిన్నావుగద. తోళ్లు అపెట్టలోనే వేశావా?
బాలుడు:—నాపక్కమార్పున్నవాడి, జేబులో వేశాను.

దక్షిణాఫ్రికా విశేషములు

ఏజెంటు నియామకము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—శ్రీమద్రాజ్య మహారాజాసింగుగారిని దక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటుగా నియమింపబడెదరని ప్రేటును సత్రిక వ్రాయుచున్నది.
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:—నిన్న పార్లమెంటువారి ఆలోచించిన విధమున జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెను. ఇదివరలోనే నూచించినటుల చెడవారి పార్లమెంటువారి బిల్లును ఆమోదింపక పూర్వము ప్రత్యేకోపసంఘము ఎదుట భారతీయులు తమ ఎన్నిక హక్కులగూర్చి తెలుపకొనవలెను. ఆఫ్రికాలో కాంగ్రెసు వారు అట్లు సాక్ష్యమియమన్నారని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రులు గూడ సాక్ష్యమిత్తురు. (ప్రీచెసు)

పాబ్నా అల్లరులు-పూనిటిపు పన్ను

పాబ్నా ఏప్రిల్ 2:—పూనిటిపు పన్నును తొలగింపవలసినదిగ గోరుచు పిందువులు చేసిన దావా 12 వ తేదిన విచారణజరుగును. (అ. ప్రె.)

భోగపువాండ్రనగల హరించుట

పోలీసులపై కేసు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—కలకత్తా మాంటెడు పోలీసులు చేచు అల్లదు భట్టుగార్లు భోగపువాండ్రనగల హరించినందుకు తేబడినకేసు న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పిరి. తేచుగారికి 7 ఏండ్లు కఠినవరకము విధించి అల్లదుగారిని విడుదలచేసిరి. (ప్రీచెసు.)

కర్తవ్య మేమి?

భారతశాసనసభ - కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని
అభిప్రాయములు

[శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు
అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి డిల్లీ శాసనసభా
సమావేశము గురించి తన అభిప్రాయములు తెలు
పుచు శాసనసభలలో సంపూర్ణ ప్రతినిధులైన కార్య
క్రమమును కొనసాగించుటకు అవకాశము లేదనియు
కాంగ్రెసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు నిర్మాణమును
బలపరచుకొని, దేశమునందంతటను కాంగ్రెసుసంఘ
ముల నేర్పరచి హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము
నంతమొందించి కన్వెన్షను పార్లమెంటు నేర్పరచ
వలయునని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సూచించెను.]

కాంగ్రెసుపక్షము - జాతీయపక్షము

డిల్లీ శాసనసభా సమావేశములను క్రమశిక్షితముగా
వారు ఒక్కవిషయమును సులభముగ గుర్తించ గల ర ని
నమ్ముచున్నాను. ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రభుత్వ
మువారి తియ్యనిమాటలకు లొంగిపోవుటలేదనియు తమవ్యక్తి
త్వమును కాపాడుకొనుచున్నారనియు నేను రూఢిగచెప్పగలను.
కాని కాంగ్రెసు, జాతీయ, స్వతంత్రపక్షములు మూడు కలిసి
గాని మనము ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయటకు వీలులేదు.
దాదాపు అన్ని సమయములందును జాతీయపక్షమువారు కాం
గ్రెసుపక్షమువారితో కలిసి పనిచేయుచుండిరి. ఒక్క ఒక్క
చట్టమునందొక్క మిగిలిన చర్చలయందు దంతన స్వతంత్రపక్షము
నకు చేరిన జిన్నాగారు సర్ ప్రభుత్వమువారు భావపూర్వకముగా
సూచించుచున్నావే కలిసియుండిరి. కాంగ్రెసుపక్షమునకు చే
రిన మహమ్మదీయసభ్యులు చలించలేదు. స్వతంత్రపక్షమునకు
చేరిన మహమ్మదీయసభ్యులు ఏవైపునకును మొగ్గిన, ఆవైపునకు
జయముకలుగుచుండెను. ప్రభుత్వమువారి విప్లులు తమ పలుకు
బడిచే ఈ మహమ్మదీయలను తమవంక త్రవ్వకొనుటచే కాం
గ్రెసు జాతీయపక్షములవారు కలిసినను ప్రభుత్వమువారిని అన్ని
విషయములందును ఓడించుటకు వీలులేకపోయెను.

ప్రభుత్వవైపున

కాంగ్రెసు జాతీయపక్షములసభ్యులు, స్వతంత్రపక్షము
నందలి జిన్నాగారు, సర్ ప్రభుత్వమువారు భావపూర్వకముగా
రు, తమతెలివితేటలను విషయజ్ఞానమును ప్రకటించుచు అన్ని
విషయములనుగరించి సంపూర్ణముగ చర్చజరుపుచుండిరి. ఈ
మావేళమునందు జరిగినచర్చలలో అధికసంఖ్యాకులగు కాంగ్రె
సుపక్షమువారు పాలుగైకొనినందులకు సంతోషించుచున్నాను.
వైదికశాఖావ్యయమువిషయమై జిన్నాగారిచ్చిన ఉపన్యాస
ము ఇతర అన్ని ఉపన్యాసములకన్న శ్రేష్ఠమైనదని ప్రత్యేక
ముగ చెప్పవలసియున్నది. కాని సాంఘికసంఘర్షణము ప్రబ
లించుచేతను, రాజకీయపక్షముల విభేదములు అధికముగనుండుట
చేతను ప్రభుత్వమువారు చింతించుకొని లేక కాలముగడపుచుండిరి.
రి. జాతీయపక్షమువారు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు, జిన్నాగా
రు, సర్ భావపూర్వకముగా ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయ
వలయునని శతవిధముల యత్నించిరిగాని ఈ ప్రయత్నము లన్ని
యు నిష్ఫలములయ్యెనని చెప్పవచ్చును.

భ్రమ వీడుట

ఈ అపజయములకు కారణములు హిందువులకును మహ
మ్మదీయులకును సంపూర్ణమైత్రీ కుదరకుండుట వివిధ రాజ
కీయపక్షముల విభేదములు అంతమొందకుండుటయే అని
చెప్పకతప్పదు. భారత శాసనసభా నిబంధనలనుసరించి సం
పూర్ణ ప్రతినిధులైన కార్యక్రమము కొనసాగించుట అసాధ్యమని
నాకిప్పుడు సప్తముగ గోచరించుచున్నది. అధ్యక్షుడు నిన్న
క్షుపాతబుద్ధితో నిబంధనలనుసరించి శాసనసభా సమావేశ
ములను జరుపవలయును. శాసనసభ వ్యవహారముల సరసముగ
కొనసాగునట్లు ప్రవర్తించుట అతనిధర్మము. కాని శాసనసభను
ధ్వంసముచేయునెంచి ప్రతినిధుల విధానమును కొనసాగింప
వచ్చిన స్వరాజ్యపక్షమువారి కతడు తోడ్పడజాలడు.

భారత శాసనసభయందు మన మెంత పనిచేసి
నను మనకు స్వరాజ్యము వచ్చుననిగాని కొంతకు
కొంతయైనను స్వరాజ్యసంపాదనము సాధ్యమగు
ననికాని నా కించుకైనను విశ్వాసములేదు.

అంతేకాక భారత శాసనసభలో అధికారసభ్యులు
నామినేటెడ్ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి అండగ నుండె
రు. అన్ని సమయములందు వీరు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడు

చుండుటచే ప్రభుత్వమువారి నోడించుట కష్టసాధ్యమగు
చున్నది.

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి మారకుండుట

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ఎంతమాత్రము మారలేదు.
సర్వేంద్ర చంద్ర బోసు గారిని ఇతర
తెంగాలు రాజకీయవైఖరిలను విడుదలచేయవలయునని భారత
శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు సర
కుచేయలేదు. నైనాకు భారతసేనలను పంపకూడదను అభిప్రాయమును ప్రకటించ భారతశాసనసభవారు దుద్దేశించినప్పుడు రాజ
ప్రతినిధి చర్చను నిశేధించెను. కైల్వోబ్రన్డను భారతీయుల
సంఖ్యను హెచ్చించుచు మేము కోరినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు
ససేమిరాయసిరి. ఎక్స్ క్యుటివు కాన్సిలు డిమాండును నిరాకరింప
వలయునని జయకరుగా రుపపాదించిన తీర్మానమునకు ప్రభుత్వ
త్వరమిచ్చుచు ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రజల ఆశయములపట్ల నిరాద
రణ నిర్లక్ష్యభావము ప్రకటించెను. కరెన్సియిల్ల సందర్భమున
ఆర్థికసభ్యుడు ఎట్టి దాపరికములేక భారతీయుల యోగక్షేమ
ములను మూలకు పెట్టి ఆంగ్లేయ రైతసంఘములకు లాభకరమ
గువిధానమును నిర్ణయించిరి. ఉత్పాదన తగ్గుట ప్రభుత్వము
వారు అంగీకరింపలేదు. ఇదంతయుచూడ ముఖ్యవిషయములం
దు భారతీయులకు లాభకరమగువిధమున తమ విధానమును
మార్చుకొనవలయునని గాని ముఖ్యమంత్రి విషయములందు భార
తీయుల అభిప్రాయములకు అనుగుణ్యముగ విధమున ప్రవర్తిం
పవలయునని గాని ప్రభుత్వమువారు దుద్దేశించుటలేదని స్పష్టముగ
తెలియుచున్నది. భారతశాసనసభయందు ఇర్విన్ ప్రభువుగారు,
ప్రభువులసభయందు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు రాజకీయ
సంస్కరణములు వైదికశాఖా సంస్కరణముగరించెయ్యె యొ
సగిన ఉపన్యాసములు మితమాదుల ఆశలనుకూడ భగ్గుమొనర్చ
గలవని తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును మా
ర్చుకొని మనకు స్వపరిపాలనా నిధి కా
ర మొనరవలసి కాని, సివిలు మిలిటరీ
శాఖలయందు ఉన్నతోద్యోగములందు భారతీయుల సంఖ్యను
అధికము చేయుచురనిగాని తలచుట కెంతమాత్రము అవకాశము
లేదు. ఇంక ప్రతినిధులవిధానము కొనసాగింపవలయునని
శాసనసభయందు డిప్లొమ్యాసమిలించి కాలపాతము గావించి
పంపును. కరెన్సియిల్ల విషయమున కాంగ్రెసు జాతీయపక్ష
ముల సభ్యులు ఈవిధముననే కొంతవరకు పనిచేసిరి. కాని
ప్రతినిధులవిధాన మనినయేమో, దానిని ఆచరణయందుండుట
ఎట్లొ మనకు కొంచెమైనను తెలియదని నాకు తోచుచున్న
ది. ప్రతినిధులవిధానము నవలంబించి చలించినవారు ప్రభుత్వ
సభ్యులయొక్కయు ఆంగ్లేయ సభ్యులయొక్కయు మామూ
లైనసాధారణములను పాటించకూడదు.

కర్తవ్యము

కావున మనము భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించునపుడు
శాసనసభలయందు చేయగలవని అంతలాభకరమైనది కాదని
తలచి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవలెను. కాని హిందువు
లకు మహమ్మదీయులకు ఐకమత్యము ఏర్పడి వివిధరాజకీయప
క్షములకు గల భేదములు అంతమొంది ఈ శాసనసభయందే గొప్ప
పనిచేయవచ్చును. ఇట్టి అనుకూలపరిణామము సాధ్యమనియే
నా నమ్మకము. కావున సాంఘిక విభేద
ములు రాజకీయరంగమున ప్రవేశింపకుం
డునట్లు మనము పనిచేయవలయును. మహమ్మదీయుల కోరిక
లను సభ్యులవలె పొంది మనవైపును త్రవ్వకొనవలెను. రాజకీ
యసంఘములకు ఐకమత్యము కలుగజేసి, వారందరిని కాంగ్రె
సునందు చేర్చుకొని బలవంతముగ ఆహ్వానమునందు నేర్పరచ
వలయును. భారతదేశమునందంతయు కాంగ్రెసు సంఘములు
విరివిగ వ్యాపింపవలయును. కాంగ్రెసునిర్మాణమును బలపరచి,
మంచినిర్మాణము నేర్పరచి యువకులకై దేశలాభమునకు విని
యోగముగవిధమున పనిచేయవలయును.

కన్వెన్షను పార్లమెంటు

కేంద్రరాష్ట్రీయ శాసనసభయందలి ప్రజాప్రతినిధుల
తోకూడిన సేనలకు కన్వెన్షను పార్లమెంటును ఏర్పరచి భార
తదేశపు రాజకీయనిర్మాణము ఏవిధమున నుండవలయునో మన
మే నిర్ణయింపవలయును. ఈసంవత్సరమో రాబోవుసంవత్స
రమో రాయలకవిరామ నయమింపబడును. మనము నిద్రపో
కూడదు. ప్రజలయందు ప్రబోధము నాయకులయందు ఐకమ
త్యము ఈరెండు ముఖ్యమంత్రి విషయములం. వీటిని ఆధారముగ
గైకొని భారతదేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతతోకూడిన స్వపరి
పాలనావిధానమును మనమే నూచింపవలయును. (అ. ప్రె.)

సంయుక్త నియోజక వర్గములు

యస్. సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయములు

(యస్. సత్యమూర్తిగారు సంయుక్త నియోజక
వర్గముల విషయమై ఈక్రింది అభిప్రాయములను
అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి తెలిపెను.)

మహమ్మదీయ నాయకులు డిల్లీయందు సమావేశమై
హిందుమహమ్మదీయసంఘర్షణము నంతమొందింప గావించిన
నూచనలు మిగల సరసముగనున్నవని నా అభిప్రాయము. నిజ
ముగ జాతీయతాభావమును ప్రజాబాధ్యతను సంయుక్త నియో
జకవర్గములు వృద్ధిచేయగలవని నా నమ్మకము. కావున ఈ
నూచనలను ఆధారముగ గైకొని రెండు సంఘములకును సంపూర్ణ
ఐకమత్యము కదురుటకై నాయకులు పనిచేయుట భావ్యము.
సరిహద్దు రాష్ట్రములందును బెల్గావిస్థానమునందును సంస్కరణ
శాసనమును అమలునందుంచవలయుననియు, వివిధ రాష్ట్రములం
దు అల్పసంఖ్యాకులగునట్లు హిందువులయొక్కయు మహమ్మ
దీయులయొక్కయు హక్కులను సరిగ్గా పరిరక్షింపవలయునని కోరుట
న్యాయమే. కాని సింధును హిందూరాష్ట్రమునందే
ప్రత్యేకించుట అంత సులభముగ విషయము కావరి
తోచుచున్నది. ఈవిషయమై సింధురాష్ట్రముల కోరు విధ
మున ఈ సమస్యను పరిష్కరింపవలెను. ఈ స్వల్పవిషయము
రాజకీ అభ్యంతరకారముగ నుండకూడదు. యావత్భారత
కాంగ్రెసుసంఘమువారు, అఖిలభారత మస్లిం సమితివారు స్వ
రలో సమావేశమై ఈ సూచనలను క్రమశిక్షిత పరిశీలించవలసి
నమ్ముచున్నాను. ఈవిధమున రాజకీయదిన బర్మెన్ హెడ్ గారి
దుండగపు టుపన్యాసమునకు సరియగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినట్లుగు
ను. త్వరలోనే భారతీయులు తమ అల్పభేదములను వివేచనాడి
ఐకమత్యముతో ప్రభుత్వమువారి నెదిరించిన బర్మెన్ హెడ్ గారి
భ్రమ తొలగిపోవును. స్నేహకమిటినివేదకము ప్రకటించ
బడినప్పుడే బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలో
ఉపన్యాసమిచ్చుట గవనింపదగినవిషయము. బ్రిటిషువారి దేశ
మునదలపోయిన భారతీయులు తమదేశమును కాపాడుకొనగల
రాయని సామ్రాజ్యవాదులు ప్రశ్నించుట ఆచారమైనది. స్నేహ
కమిటి నివేదకమే బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారి సవాలుకు సరి
యగు ప్రత్యుత్తరము. స్వదేశసంరక్షణకై భారతీయులకు
కలుగజేయుటకు బ్రిటిషువారికిష్టములేదు. మీరు మీదేశమును
సంరక్షించుకొనగలరాయని ప్రశ్నించుట నింద్యమగుప్రశ్ని.
(అ. ప్రె.)

న్యాయాధికారి లంచముపట్టుట

ఎన్వైజు కమిషనరు లంచముపట్టుట

మరొకయధికారి విచారణ

లక్నో, ఏప్రిల్ 1: మొదటితరగతి న్యాయాధికారి
మొదటితరగతి డిప్టీ న్యాయాధికారి ఇట్టి గారు, హాస్సేనగారికి
లంచముపట్టినందులకు సంవత్సరము కఠినపరకమును వేయి రూ
పాయిల జరిమానాయు విధించిరి.

ఈ న్యాయాధికారి జమాలద్దీన్ హైదరును ఎన్వైజు
అధికారికి సంవత్సరము కఠినపరకము వేయిరూపాయిల
జరిమానాయు లంచముపట్టినందులకు విధించిరి.

అస్సాము సర్ న్యాయాధికారి లంచముపట్టినందులకు
విచారించబడుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

కుటుంబ నాశనము

హత్యల తరువాత - ఆత్మహత్యాప్రయత్నము
పొల్లాది, ఏప్రిల్ 3: ముత్తూరు గ్రామ కాపురముడు
ఒకడు భార్యను ఇరువురు పుత్రులను ఒక కుమారుని హత్య
గావించి శుక్రవారమునాడు ఆత్మహత్యచేసికొన యత్నించెను.
కారణము తెలియదు. విచారణ జరుగుచున్నది. (ప్రెస్.)

పట్టుఖాలీ సత్యాగ్రహము 215 వ దినము

పట్టుఖాలీ, ఏప్రిల్ 2: సత్యాగ్రహము
215 వ దినములనుండి ఆత్మహత్య ప్రయత్నము
ముతో జరుగుచున్నది. నేడు నలుగురు ఆశ్రయముచేరిరి.
న్యాయాధికారి రిసత్యాగ్రహములనుకూడల నిశ్చయించెను.
ఇదియే ఇదివరలోని నిశ్చలకంటె పెద్దది. కార్యదర్శి స్వస్థుల
సేవకులను ధనమును గోరుచున్నాడు. (ప్రెస్.)

ప్రకటన

ప్రభుత్వసంబంధములను సంచితముగా నడిపి. ఆంధ్రపత్రికకు వ్రాయునట్లు ప్రకటనము వి. పీ. లు సంబంధముగా. వి. పీ. లు తిరిగిని మా ప్రయత్నము. ఆంధ్రపత్రికకు వ్రాయునట్లు ప్రకటనము. ఆంధ్రపత్రికకు వ్రాయునట్లు ప్రకటనము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

చీనావ్యవహారములు

శివశివ

చీనా పరిస్థితులు ప్రస్తుతమున రాగమున బడుచున్నవి. బాక్సురు తిరుగుబాటునా డెట్టిస్థితి తటస్థించిన, నేడును అట్టి స్థితి పాడగట్టుచున్నది. నాకొంగులో కాకటనీసు నేనలు దురంతరముల గావించిరను నెవమున, పెద్దజాతులవారు నష్టపరిహారము గోరుచున్నారు. తమ కోర్కెలు నెరవేరు నిమిత్తము, బ్రిటీషువారు ఇంగ్లండునుండి క్రొత్త నేనల దెప్పించుచున్నారు. చీనావారు యూరపియను జాతుల పరతులను చెల్లించినచో, వారిపై తగుశిక్ష విధించుటకు సంకల్పింపబడెను. సముద్రము పైనను, యాంగ్లేజీనదిపైనను, చీనాకు వెలుపలనుండి ఎట్టి నష్టములు చేరుటకుగాని, చీనానుండి సరకులు వెలుపలకు బోవుటకుగాని వీలులేకుండ నిరోధము సాగింపబడు నని, ఊహించుచున్నారు. బ్రిటీషు ఆరోగ్యమంత్రులగు నెవిల్ ఛేంబర్లెనుగారునాకొంగు సందర్భముల గూర్చి ముచ్చటించుచు, నేరస్తులగు వారిని శిక్షింపవలయు ననియు, తగు తమాషాను కోరవలయుననియు నష్టపరిహారమునుగైకొనవలయు ననియు, పట్టుదలతో వ్యక్తపరచిరి. ప్రస్తుత కన్న ర్వేటిప్ర ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున వెనుదీయ రని నమ్మవచ్చును. వీరితో అమెరికావారిది వరకే జేరిరి. చీనాలో ఉత్తరభాగమున కును, దక్షిణభాగమునకును పోరాటము జరుగుచున్నతరి, దక్షిణభాగము జాతీయభావముచే ప్రేరితమై చీనా స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి కృషిసలుపుచున్న సమయమున, విదేశీయులు జోక్యము కలుగ జేసికొని కాకటనీసు నాయకుల కష్టపడుట కోచనియము. తాము జోక్యము కలుగజేసికొన నలసి నంత ప్రసక్తి వీరికి గలిగెనాయని యోచింపవలయును.

నాకొంగు పట్టునడినపిమ్మట, ఉత్తరప్రాంత పైనికులే అల్లరులకు పాల్పడినటుల కాకటనీసు నాయకులు చెలుపుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములలో నోడిపోయినవలె గూడ ఉత్తరప్రాంత పైనికులిటులకే దురంతములకు పాల్పడియుండిరి. ఆసంగతి యటుండ, విదేశీయుల నౌకలనుండి విడువబడిన ఫిరంగిగుండ్లు నాకొంగు ప్రజలలో పలువుర మరణ

ములకు కారణమయ్యెనని, జాతీయవాదులు ప్రకటించిరి. ఇంతియ గాక, సగము పట్టణము నాశనము జేయబడె ననిగూడ, వీరు చెప్పుచున్నారు. కాని, ఈ వార్తలుకట్టుకథలనియు, విశేషనష్టమేమియు జరుగలేదనియు, ఛేంబర్లెనుగారు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టిపరస్పరనిందలమధ్య సత్యమును గ్రహింపవలయుననిన, తగినవిచారణ జరిగించి, ఆపిమ్మట చర్యదీసికొనుట భావ్యము. ఆసంగతిని జపాను సూచించినటుల తెలియుచున్నది. వివిధజాతులప్రతినిధులును చీనా ప్రతినిధులును గల విచారణసంఘ మొకటి ఏర్పడి విచారణ సలహావలయు నని, జపాను గోరెనుగాని, బ్రిటీషువారు రిందు కంగీకరింతురనితోచదు. ఇట్టివిచారణయనిన, ముఖ్యకర్తవ్యమును విడనాడుటయే యని వీరి యుద్దేశ్యము. అమెరికాగూడ దక్షిణ చీనా ప్రభుత్వముపై ఆగ్రహము జూపుచున్నను, ప్రెసిడెంటు కూలిజ్జిగారు తీవ్రచర్యల జరుపరని, కొందరు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుతసందర్భాన్ని తీసికొని రక్షింపబడునేని, జపాను అమెరికాల నిగ్రహము అందుకు తోడ్పడ వచ్చునుగాని, ముందేమి జరుగునో చెప్ప వీలులేకున్నది.

వివిధజాతులును గలసి చీనాను లొంగదీయదలచుచో, చీనాకు తీరనినష్టము గలుగకమానదు. దక్షిణచీనా పలుకుబడియు, బలమును అడుగంటుచో, చీనాలో బలమగు ప్రభుత్వ మేర్పడు అవకాశము దగ్గిపోవును. ఉత్తరదక్షిణభాగముల మధ్య త్వరలో పెద్దయుద్ధము జరిగి, ఏదో యొకనిర్ణయము జరుగునని, ఊహించుచున్నారు. ఈలోపుగ, విదేశీయుల గంధగోళము ప్రబలమగుచో, ఆంతరంగికపు పోరాటమునందు క్షిప్రస్థితి ఏర్పడకమానదు. చీనా ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనుటకై పాటుబడుచున్న సమయమున, ఇంగ్లండు ఎక్కుడు సహనముతో ప్రవర్తించుట ముఖ్యము. బ్రిటీషువారి జోక్యమును, ప్రాక్ష్రించము వేరుగ భావించవచ్చును. స్వార్థప్రేరితమని ఎంచవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో చీనా తపభావ్యభ్యుదయమును తాను నిర్ణయించుకొనుటకు, ఇంగ్లం డేమి, అమెరికా జపాను లేమి అవకాశ మిచ్చుట న్యాయము. విదేశముల వారు తమ నౌకలను పైనికులను దెచ్చి చీనాపై విజృంభించుచో, తూర్పుదేశములు స్వేచ్ఛగ జీవించుటకు వీలుండదు. ఇట్టిదుస్థితిని దెచ్చిపెట్టుటన్యాయమా ప్రపంచశాంతి కనుకూలమా యని, నివిధదేశముల రాజ్యాంగవేత్త లాలోచింపవలయును. ఇంగ్లండులో నయినను తేబరుపక్షమువారు, బ్రిటీషు పైనిక విజృంభణమున కిష్టపడుట లేదు. కాని యీవిషయమై తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయుటకు, లేదరు పక్షనాయకులు వెనుదీయుచున్నారు. డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక, బ్రిటీషువారి రాకకును చర్య దీసికొనినను, సరిపోయెడి పైనికబల ముండవలయు నని కోరుచు, నూతనపైనికులను పంపుట యవసర మయ్యెనని సమర్థించుచున్నది. డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో, సంధిప్రయత్నములు వెంటనే జరుగవలె నని ఆర్థరు పాన్సన్సీగారు వ్రాయుచున్నారు. ప్రస్తుతస్థితి కడువిషమముగ నున్నను, త్వరలో సమాధానము గుదురుగాక యని కోరెదము. ఈసందర్భమున నానారాష్ట్ర సంఘ మేమి చేయుచున్నదో తెలియదు. ఆల్బేనియా, యుగోస్లావియాలుమధ్య నుడుముచిన మహాస్పర్ధలను తొల

గించుటకు ముందుకువచ్చిన నానారాష్ట్ర సంఘమువారు, చీనావిషయమునం దెట్టిజోక్యముకలిగించుకొనకుండుట వింతగ నుండక మానదు. పెద్దజాతులవారితో సంబంధించిన న్యవహారములలో చర్యదీసికొన నవసరము లేదా? ప్రాక్ష్రించము ప్రపంచములను కలవరపెట్టుచున్న చీనావిషయమున నానారాష్ట్ర సంఘము జడత్యము జూపుచో, ఈసంఘమువలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనములేదని తెల్లును. చీనాలో నుడుముచిన తీవ్రజాతీయభావమునకు విదేశీయప్రాబల్యమే మూలపేతు వయ్యెను. విదేశీయు లీవిషయమును కనిపెట్టి, నిగ్రహము జూపియెడల, జాతీయభావము మరింత బలపడవచ్చును. ఇంగ్లండుపైననే, చీనాభావిపరిణామ మాధారపడియున్నది. ఇంగ్లండు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించుచో, జపాను అమెరికాలు గూడ ఇంగ్లండు ననుసరింపక మానవు. ముందేమి జరుగునో యని ప్రపంచ మెదురు జూచుచుండును.

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు : శాసనసభలు

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షు లగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు అసోసియేటెడు ప్రెస్సుప్రతినిధికి దెలిపిన యభిప్రాయములు నిరాశను సూచించుచున్నవి. హాన్సి మెనుగారి ఆశాభంగము నివి బలపరచుచున్నవి. ఇకముందు కాంగ్రెసుసభ శాసనసభల వ్యవహారములను స్వయముగ నిర్వహింపవలయునా, నిర్వహించుచో కాంగ్రెసునిర్ణయమునివి నిష్కర్షగ ననుసరింపవలయునా లేదాయను ప్రశ్నను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు విచారించుట ముఖ్యము. అది సాధ్యపడనియెడల, కాంగ్రెసు, కర్తవ్యమేమియో నిరూపింపవలయును. కాంగ్రెసు, జాతీయ, స్వతంత్రపక్షముల మధ్య గాఢసంయోగము గుదిరినగాని, ప్రయోజనములేదని, శ్రీనివాసయ్యంగారు భావించుచున్నారు. ఇది గుదురు తెలులు? స్వతంత్రపక్షమువారు గాని, జాతీయపక్షమువారుగాని నిరోధమార్గము సంగీకరింపరు. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారే తాము తలపెట్టిన పద్ధతులను విడనాడవలయును. అందరను సహకారవాదుల జేయుపద్ధతివలన, గుదిరెడి సంయోగము, దేశాభివృద్ధి కెంతవరకు తోడ్పడునో యూహింపవచ్చును. ప్రజల బలహీనతపై నాధారపడు ఐకమత్యము సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు. దీనివలన ఎల్లరును సంపూర్ణసహకారవాదు లగుదురు. ఇండియామంత్రిగారుగోరుచున్నదిదియే. ఈసంవత్సరపుశీతకాలములో రాయల్ కమిషను తప్పకయరుదెంచునని, మద్రాసు మెయిలు పత్రికలో డిల్లీవీలేఖకుడు జోన్సన్ముద్రపెచ్చుచున్నాడు. ఈలోపుగ కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ నిరోధమును వదలుకొందు రనియు, జాతీయవాదులింకను మైత్రపడెదరనియు, ఇండియామంత్రిగా రూపించియుందురు. తాము ఎంచదగిన విజయమును బడయలేదని చెప్పుటయగాక, భారత శాసనసభలో సరియగు నిరోధమునకుగాని ప్రతిష్టాభవకుగాని, తావులేదనిగూడ, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు చెలుపుచున్నారు. శాసనసభాధ్యక్షులు స్వరాజ్యపక్షమువారు రని సంతసింప బనిలేదు. ఏలన, సంస్కరణముల నిబంధనల నెందునిమిత్తము నేసిరో, ఆ విధముగ నే

శాసనసభ్యులు చూచియు నీయవలయును గాని, నిరోధమార్గమున కనుగుణముగ నిబంధనల నుపయోగించి విలులేదని, "శ్రీనివాసయ్యంగారి తలంపు. అందుచే భారతశాసనసభ్యుల, ఎన్నటికైనను స్వరాజ్యమునుగాని, అంతకన్న తక్కువ స్వాతంత్ర్యమునుగాని పొందుట యసంభవమని విరికి నమ్మక మేర్పడెను. శాసనసభ్యులెంత ప్రయత్నించినను ముఖ్యమగు విషయములలో ప్రభుత్వమువారు విజయము గాంచగలరని, వీరు తలంచుచున్నారు. ప్రభుత్వదృక్పథమునందు విరికే మాత్రము మాట్ట గనుపించలేదు. వీలగునంతవరకు దీర్ఘప్రసంగముల గావించుట యొక్కటియే, తాము సలుపగల నిరోధ మని, శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరిగాని, అట్టిప్రసంగములను వినువా రెవరుదురు? రంగయ్యగారు మాటాడుచున్నపుడు, అధికారసభ్యులు వెడలిపోవుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. శాసనసభలలో నిరోధము నవలంబించుటకు గాని, వానిద్వార స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకుగాని విలులేని తరి, ప్రభావనాయకులందరును వీనితో ప్రొద్దుబుచ్చుట భావ్యమగునా, కాదా యని యోచింపవలయును. శాసనసభల వెలుపల జరుగవలసినపని చాల ముఖ్యమనియు, అందునిమిత్తమై నిరంతరకృషి జరుగవలయుననియు భావించుచున్న సమయమున, దేశనాయకు లీవనులకు తోడ్పడజాలనిచో, భావిస్థితి అంధకారమయముగ దోచును. శాసనసభలలోని ప్రజాప్రతినిధులు గలసి, హిందూదేశమున కొక రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేయవలయునని, శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించిన ఏర్పాటువలన ఎంతవరకు ప్రయోజనమునుగో యూహింపవచ్చును. ప్రజాప్రతినిధులు తయారుజేసిన రాజ్యాంగవిధానమును పాలకు లంగీకరించుటకు పూచీపడినగాని, దీనివలన లాభముండదు. ఇందునిమిత్తమై ముందుగ ప్రజాశక్తిని బలపరచుట యవసరము. ఇంతియగాక, శాసనసభ్యులే నిర్ణయాధికారు లగుచో, కాంగ్రెసుకు సంబంధమే యుండదు. కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయములకున్న విలువ, కేవల శాసనసభ్యుల యభిప్రాయముల కుండజాలదు. రాయల్ కమిషను వారికి సమర్పించుటకు మాత్ర మిట్టి విధానము పనికివచ్చును. ఇతర రాష్ట్రీయశాసనసభలలో, అవకాశము లేకుండుటచే, మంత్రుల జీతములను విరాకరించుటకు విలువలేదు. వీలుగల మదరాసు శాసనసభలో నయినను, ఇతర యాలోచనలక్ష్యపడెను. సాదర్యమహాబలం జరిగిన సభలో, కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖులు తామహంబించిన మార్గమును సమర్థించుకొనిరి. ప్రస్తుత మంత్రీవర్గము వారెట్టివారయినను, ద్వంద్వప్రభుత్వము స్వరాజ్యమునకు ప్రతిబంధకమనియు ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించువా రెవరయినను పరోక్షముగ వత్సరస్వరాజ్యసిద్ధి కడ్డుపడుచున్నారనియు, వీరు గ్రహించుచో, నింత పొరబడెడివారు గారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రీవర్గములను చేపట్టుకుంటుటకు, కారణము ద్వంద్వప్రభుత్వమును బలపరచుటగాదను భావమే గద. గతశాసనసభలో తామేమియు మేలుజేయలేకబోతిమనియు, చేయదలచినను ఆయ్యది ఏ పక్షమునకును సాధ్యపడదనియు, హమీద్ ఖానుగా రొప్పుకొనిరి. కాంగ్రెసు

పక్షమువారికి అత్యధికసంఖ్య లున్న గాని, మంత్రులను ప్రోత్సహించజాలరని, సత్యమూర్తిగారు చెప్పటచే, ప్రస్తుతశాసనసభలో నీ విషయమును తలపెట్టుటకే విలులేదు. ఇట్టి స్థితిలో భావికర్తవ్యమేమియో యోచించి, ఖండితముగ నిరూపించుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ పూనుకొనవలయును. కాంగ్రెసు సందేశమును శాసనసభలో నిర్వహించినమాత్రముచే స్వరాజ్యము మెట్టచే మూడిపడునని తలచువారుండరు. కాని, కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిర్వహించక బోవుచో, కాంగ్రెసుగౌరవమునకు భంగము కలుగును. దానిని మరల నెలకొల్పుట, ఎంతయో ప్రయాససాధ్యమగును. శ్రీనివాసయ్యంగారివలె అజయము సంగీకరించుట దోషముగాదు. ఏలన, ప్రస్తుతానుభవము లబట్టి ముందు జరుగవలసినపని నిర్ణయించుకొనవీలగును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు, నిర్వహింపవిలులేనంత సంకటముగను, అర్థముజేసికొన విలులేనంత దుర్భాగ్యముగను నున్నచో, వానినిమార్చి ఆచరణలో నెంతవరకు బెట్టవీలగునో అంతవరకే నిర్ణయముల గావించవచ్చును. సందిగిత కపకాశము లేకుండ, స్పష్టమగు భాషలో విశదీకరింపవచ్చును. అంతియగాని, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు, శాసనసభలలో జరిగెడి చర్యలకును వ్యత్యాసము గనిపించుచో మాత్రము, ప్రజల విశ్వాసము తొలగిపోవును. కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ నిర్వహింపవలసిన బాధ్యత చాలగొప్పది. అట్టిసభ గూడులో, పరస్పరదూషణలకు గాని, పరుషభాషకు గాని ఎడమియక, కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో సంయోగము చెడకుండ మాత్రము మెలగుట యవసర మని, విన్నవించెదము.

జాతీయవారము

రేపటిదినము జాతీయవారము ప్రారంభమగును. 13 వ తేదీతో అంత మొందును. జాతీయ వారము, రౌలెట్టు చట్టపు సందర్భమున జరిగిన సత్యాగ్రహము నిమిత్తమై గాంధీమహాత్మునిచే నెలకొల్పబడెను. కాని, జలియవాలాబాగ్ లో డయ్యరుసేనాని గామించిన దురంతములతో నంతమొందినది. ఇట్టి సంఘటనములను హిందూదేశము మరువజాలదు. ఆసమయమున ప్రాణముల నర్పించిన హిందూ మహాత్ముడీయ వీరులసంస్మరణము నిమిత్తమై స్మారకచిహ్న మేర్పరుపబడెను. దానిని గూర్చి చింతించెదరేని, భారతీయులు స్వరాజ్య సంపాదనము నిమిత్తము అశ్రమత్తులై పాటుబడవలయునని గ్రహించగలరు. రౌలెట్టుచట్టము తొలగిపోయినను, స్వరాజ్యము సమీపింపలేదు. స్వరాజ్యసంపాదనకు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట ముఖ్యము. అందు ముఖ్యముగ విదేశవస్తుబహిష్కారమును, కర్షకు నిర్మాణమును ముఖ్యవశ్యకము లని గాంధీమహాత్ముని అనవరతము చాటుచున్నాడు. దీనికొరకై దేశము తన ప్రయత్నముల నన్నిటిని కేంద్రీకరింపజేసియుండినచో, ప్రజల ఆర్థికదుస్థితి దొలగెడిది. స్వశక్తిపై విశ్వాస ముదయించెడిది. ప్రజాశక్తి బలపడెడిది. స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చెడిది. కాని, మహాత్ముని సందేశమును మరచి, భారతీయప్రముఖులు పేరు మార్గముల ద్రొక్కిరి. ఇతర ఆకర్షణ

ములచే సమ్మోహితు లయిరి. అందువలన గలిగిన ఫలమును దేశము నే డనుభవించుచున్నది. జాతీయ వారమునకు బూర్వము, మహాత్ముని సందేశము దేశమందంతటను మారుమోగుచుండెడిది. ఈ మార్పుల జరుగ గుండ, వై న మధ్య పడెను. శత్రువశిష్టుడయిన మహాత్ముడు, దుర్బలశరీరుడై కోర్కాటదేశపు పర్యటములపై విశ్రాంతి గైకొనుచున్నాడు. వారి పర్యటనమున కంతరాయము గలిగెను. మహాత్ముడు స్వశక్తిరీతి డగుగాక యని, ఎల్లరును వై నమును ప్రార్థించుట విధి. కాని, ఇంతటితో ప్రజలకర్తవ్యము ముగియదు. మహాత్ముడు తనహాసముమూలముగనే, ప్రజల కర్తవ్యమును బోధించుచున్నాడు. వారి మనమును సంత్సర్పిపరచి, వారికి త్వరలో దేహస్వాస్థ్యము చెప్పింపవలయుననిన, మార్గ మొక్కటే గలదు. ఈ వారమున నూలువడుకుట, కర్షకును విక్రయించుట, కర్షకు నిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుట, కర్షకునికి ధనము ప్రోగు జేయుట మున్నగు పనులలో ప్రజలు నిమగ్నులు. గావలయును. ఇకమీద నిర్మాణకార్యక్రమమువిషయమయి అశ్రమత్తులై పాటుబడుటకు, భారతీయులెల్లరు నడుముగట్టవలయును. జాతీయవారము జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుగాకయని కోరెదము,

అకాలీనభ్యుల రాజీనామాలు

గురుద్వారాచట్టమును నిర్మించుటతోబాటు. అకాలీనిర్బంధితులనుగూడ విడుదలజేసిన నెంతయో లాభముండెడిది. అకాలీలకు వెనుకటి సంగతులు త్వరలో మరుపునకు వచ్చెడివి. సర్ హెయిలీ ప్రభుత్వమువారందుకు బూనుకొనరయిరి. శాసనసభ్యులెంత వేడుకొనినను, ప్రయోజనము లేకబోయెను. గురుద్వారా కమిటీవారిటీవలసమావేశమై పంజాబు శాసనసభలోను, భారత శాసనసభలోను, స్టేటు కాన్సిలునభలోను సభ్యులుగనున్న సిక్కులందరును తమ కదవులకు రాజీనామా నీయవలయునని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఇటుల రాజీనామానిచ్చినవారు, ప్రజాభిప్రాయమును ఆధారముగ గైకొని తిరిగి ఎన్నికలకు నిలిచెదరు. అకాలీల నిశ్చయము నెరింగినవా రెల్లరు వారేమాత్రము వెనుదీయరని, గ్రహించ గల్గుదురు. ఇట్టి చుదిగ్గసితికి కారకులయిన పంజాబు ప్రభుత్వమువారు, ఇకనయినను నిర్బంధితులను విడుదలజేయుట, వివేకము.

యజ్ఞమహాత్మ్యము

ఎండిన అరటిచెట్టు కాయలుకాయలు
యజ్ఞ మఖిరససరికి ఎండిన అరటిలు పచ్చబడి క్రొత్త కుసుపైకిరాగ ఒక నెలదొంపెను మాలవ్యాకాష్ట్యాదేవి, ఆనంద శంకరద్రువాగార్లు కుతూహలముతో చూచిరి. శివప్రసాద నువ్వాగారు 10 వేల జనుల కన్న దానముచేసిరి. (శ్రీరెను)

మంతనుపత్రిక కేసు-రాజద్రోహమే

వ్యాసముద్ర ఉత్తమాగారి సోదరుడు వ్రాసెనట
రంగూను, ఏప్రిలు 1.— "బర్మావారి భావము" అను వ్యాసము వ్రాసినందులకు మంతను పత్రికాసంపాదకునిపై రాజద్రోహనేరము మోపబడెను. ముద్దాయి కోర్టువారికి తానింతకు ముందే తుహపాణ చెప్పికొనుటకు సిరపరమకొని వచ్చెననియు తా నీకముందు పత్రికాసంపర్కము విడుచుననియు ఆవ్యాసమును ఉత్తమాగారి సోదరుడు వ్రాసెననియు తెలిపెను. (శ్రీరెను)

సంస్కరణముల రాయలు కమిషను

ఈ సంవత్సరమే ఏర్పడవచ్చును

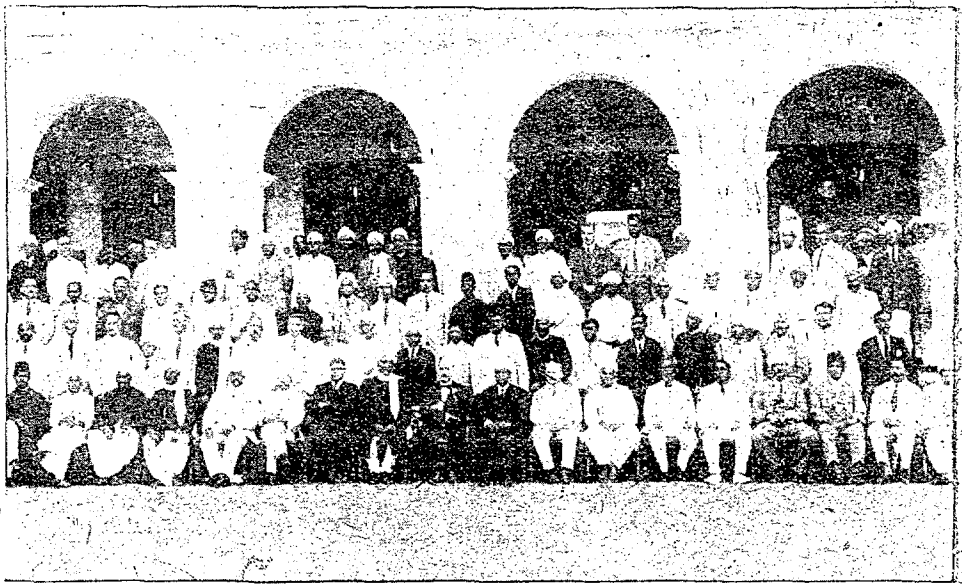
ఎవరు సభ్యులుగ నుండెదరు?

(మద్రాసు మెయిలు పత్రికా ఫిల్లి విలేజుకుడు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు).

సంస్కరణములను గురించి విచారణ సలుపుటకు రాయలు కమిషను ఏర్పడు నియమింపబడునను విషయమై ఫిల్లివారు అధికముగ ఆందోళనపడుచుండిరి. రహస్య సంభాషణలు జరుపుచుండిరి. కాని బక్కెను హెడ్ ప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో ఉపన్యసించిన పిమ్మట రహస్యసంభాషణలు అనవసరమగుచున్నవి. భారతశాసనసభవారి జైలురి కొంతవరకైనను మారిన ఈ విషయమై ప్రకటన గావించవలయునని ఉద్దేశించి భారత శాసనసభ ప్రభుమహాశేషము అంతమొందువరకు ఇండియానుండి ఓపికతో ఓర్పుకొనియుండిరి. భారత శాసనసభ్యులు ప్రకటించిన సహకారభావము వారికి కొంతవరకు తృప్తి కలుగజేసినది. కాని ప్రతిఘటనవాదులబల మింకను సంపూర్ణముగ తగ్గనందున బక్కెను హెడ్ ప్రభువుగారు తన ఆభిప్రాయముల నింకను స్పష్టముగ ప్రకటింపజాలకపోయిరి. కాని ఒక ముఖ్యమగు విషయమును గమనింపవలసియున్నది. రాయలు కమిషను నియామకము త్వరలో జరుగవలయునని ఇంతవరకు గొంతెత్తి అరచుచుండినవారు ఈ సంవత్సరము నోరుమూసికొనిరి. ఏలయు నిన, దేశమునందంతటను వ్యాపించియున్న సాంఘిక సంఘర్షణము వారికి అక్షరము పురికొల్పుచుండెను. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము క్రమమగు విధమున సరియగు మార్గమునందే ప్రవర్తించు నుద్దేశించుచున్నారు. దౌర్జన్యమునకు లొంగని విధముననే అనవసరముగ రాయలు కమిషను విచారణను త్రోసి వుచ్చుటకు వారి కిష్టములేదు. ఈ శీతకాలములో పుగనే సంస్కరణముల రాయలు కమిషనువారు విచారణ ప్రారంభించెదరని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ఇందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంతపని కూడ జరుపుచున్నారు. విచారణసంఘమునకు అనవసరముగ సాధనసామగ్రిని నేకరించుటకై హోంసెక్రటరీగ పనిచేసిన క్రయగుగారు ప్రత్యేకోద్యోగిగ నియమింపబడిరి. మరియొక సివిలియను పీరికి సహాయముగ పనిచేయ నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారి ఆభిప్రాయములను, కేంద్ర ప్రభుత్వమునందలి వివిధశాఖాధికారుల ఆభిప్రాయములను వీరు నేకరించెదరు. ఈపది సంవత్సరములు జరిగిన కార్యముల వివరణమును వీరు తయారుచేయుదురు. ఇందులకు రీలేక 7 మాసములు పట్టును. క్రయగుగారు అతని సహోద్యోగి ఈ కార్యములను ప్రశంసనీయవిధమున నిర్వహింపగలరని నమ్ముచున్నాను.

సభ్యులెవరుగ నుండెదరు?

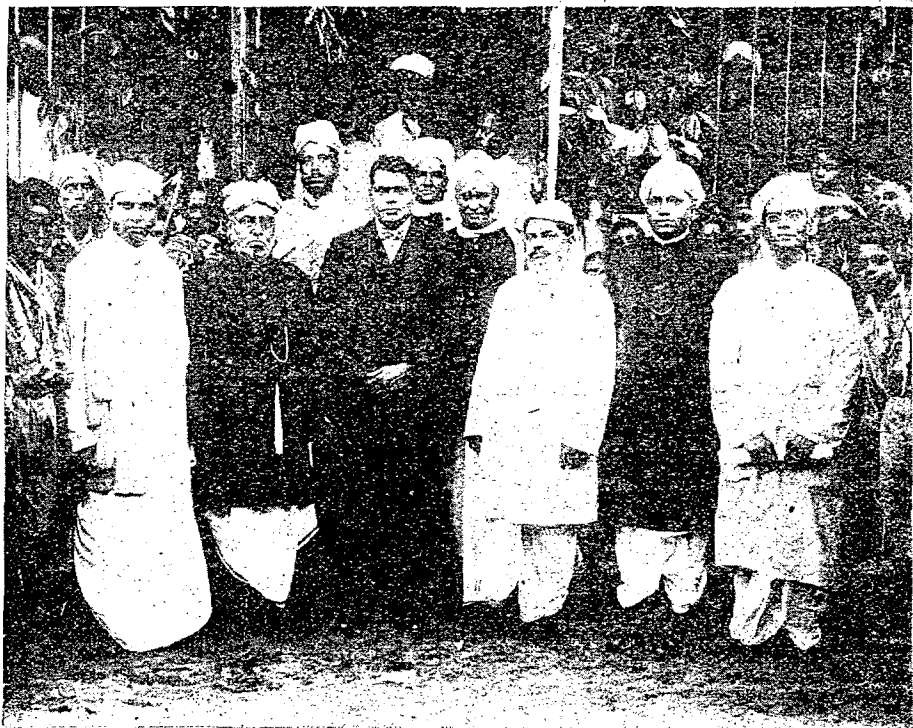
రాయలు కమిషను సభ్యుల నియామకము విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియానుండి తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు. ఇట్టి సందిగ్ధావస్థ ముండెన్నడు ఏర్పడలేదు. బ్రిటిషు పార్లమెంటువారి సంపూర్ణ విశ్వాసమునకు పాత్రులైన న్యాయ దృష్టితో ను నిష్పక్ష పాత బుద్ధితో ను పరిశీలన మొనర్చగల వా రే సభ్యులుగ నియమింపబడవలెను. సభ్యులుగ సంఖ్య స్వల్పముగ నుండవలయు ననియు, ఏదో ఒకపక్షమునకు చేరినవారుకాక న్యాయదృష్టితో సమస్యను చక్కగ పరిశీలించువారు సభ్యులుగ నియమింపబడవలయు నని ఆధికారుల ఆభిప్రాయమని తెలియుచున్నది. ఈ ఆదర్శము ననుసరించి రాయలు కమిషను సభ్యులను నియమించిన, భిన్నాభిప్రాయములకు అవకాశముండదు. సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగ ఒకటే నివేదికను తయారు చేయుటకు అవకాశ ముండును. భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగ నియమింపబడవలె నని కొందరు వాదించుచున్నారు. భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగనున్న కేవలము సాక్షుల వాఙ్మూలములమీదనే ఆధారపడక కమిషనువారు స్వయముగ అన్ని విషయములకరించి చర్చనలిపి తగు నిర్ణయములను గాభింపుకొనవచ్చును. స్పీసు కమిటీయందు భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగ నున్నను ఏకగ్రీవముగ ఒకటే నివేదికను తయారుచేయ గలిగిరిని ఈవిధమున వాదించువారు చెప్పచున్నారు. కాని నిష్పక్షపాతబుద్ధితో సమస్యను పరిశీలించగలవారు సభ్యులుగ నియమింపబడెదరనియు ఏకగ్రీవముగ ఒకనివేదిక తయారుగుటకు సాధ్యముగ విధమున సభ్యులు నియమింపబడెదరనియు చెప్పవచ్చును. సర్ విలియం మారిస్, సర్ మల్కాము హెయిలీ గార్లు అన్నివిధముల కమిషను సభ్యులుగ నుండదగినవారని తోచుచున్నది. రాబోవు శీతకాలములో పుగనే కమిషను నియమింపబడునని గట్టిగ నమ్ముచున్నాను.

మద్రాసు శాసనసభ్యులు

(చె. సు. కృ. సర్వసు)

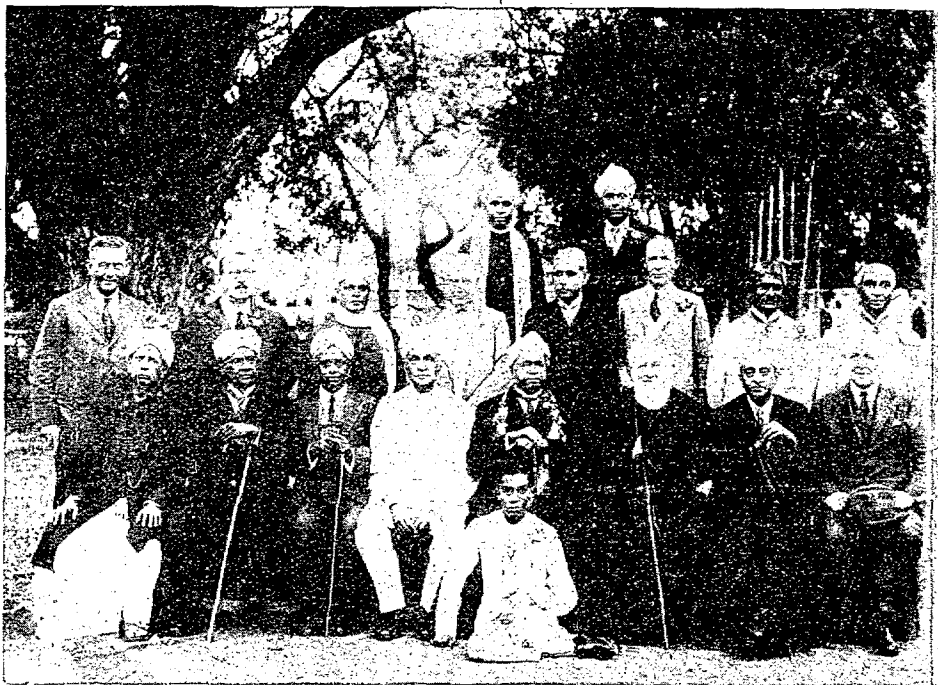
మార్చి 30 వ తేదిన శాసనసభ్యులు లగు గౌ. నరసింహరాజుగారు శాసనసభ్యులకు విద్యాసాక్షి

(చె. స. పి.)

హిందూ ధీయలాజికలు హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

డాక్టరు సుబ్బారాయనుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

టి. రంగాచారిగారికి విందు

(చె. స. పి.)

ఆన్టోలియాకు భారతదేశ ప్రతినిధిగ పోవుచున్న టి. రంగాచారిగారికి మార్చి 31 వ తేదిన గౌ. విదుయ్యవ్వబడెను. (మొదటివరకు) టి. ఆర్. రామచంద్రయ్య, సర్ పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యరు వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సర్ సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రి, డి॥ బి॥ టి. రంగాచారి, డాక్టరు పిలన్న, సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, గౌ. టి. యం. మాయుగుగార్లు. (రెండవవరకు) ఆర్థరు డేవిసు, సర్ అలెక్జాండరు మాన్జుగలు, గౌ. వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, న్యాయమూర్తి ఆడ్జర్ను, న్యాయమూర్తి మాధవమనాయకు, గౌ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలి, గౌ. న్యాయమూర్తి దేవదాసుగార్లు.

స్వాంగుపేకు ఎక్కువసేనలు యుద్ధనాకలు పోవుట

కోమింగ్స్ నాయకులలో చీలిక

విదేశప్రభుత్వముల చర్య

పికింగుకు ప్రమాదము

రుగ్బీ, ఏప్రిలు 2:—బ్రిటిషు అమెరికను నాకలనుండి కాల్చినప్పై షెల్లులుపోయి ఎందరినో చీనావ్యక్తులను హత మార్చినవి విద్యారముగ జెప్పుకొనుచున్నారు. గడిచినవారపు న్యాంకింగు ఘోరముల సందర్భమున నగరము సగము పాడై నది. అసలు నిజమేమనగా బ్రిటిషు అమెరికను షెల్లులు గలగజేసిన నష్టమెంతే కొద్దిగనేయున్నది. కాని విదేశీయులను జంపుట ఆగిపోయినది. చావుతప్పించుకొన్నవారు బయట ప్రాణములతో బదులుకు పీలైనది.

చాంగ్లూనున్న తక్కిన విదేశీయులు హ్యంకోకు వచ్చివేసినది దెలియుచున్నది.

ఒక స్పెయినువిమపు 21 మంది పురోహితులు బ్రిటిషు క్రూయిజరు 'క్వాట్టో' మీద నున్నారు.

క్యాంకును అమెరికనుల జపానులు ఖాళీజేయ సిద్ధముగనున్నారు. జపాను అమెరికను నాకాధికారులు తీవ్రముగ సానిక చీనా యధికారులను హెచ్చరించిరి. అందుచే కొంత నెమ్మదిపడినది.

న్యాంకింగు దురంతములు

హూనునీను జాతీయనైనికులు విదేశీయులను జంపి వారిఇండ్లను దోచుకొనిరిని నిర్ధారణ అయినది. అధమము 8 విదేశీయుల కొంపలైనను తగులబెట్టబడినవి. దోపుఖ్కు కొన్ని నాల్గవరకు సాగుచుండెను అదేవనిగ. అపుడు 7 గురు విదేశీయులు జాతులైరి. కొందరు తుతగాత్రులైరి.

10 అంగుళముల పొంగిని ఎక్కించిరి చీనావారు న్యాంకింగుదగ్గర.

రుగ్బీ, మార్చి 2:—పైనజెప్పిన అమెరికను జపాను షెల్లులచే ముగ్ధత చీనావారు హతులైరట- చీనావారి సాత్తుకు హానిగలగలేదు అంతగా జెప్పుకొనుటకు. చీనావారి ఇండ్లు ఏమియు కాలిపోలేదు.

మనయెదుట గావించిన ఈ దురంతమునకు మనము కనీసము ఈపరిహారమును గోరకతప్పదని నెల్లి చాంబర్లెనుగారు, ఆరోగ్యశాఖామత్తుడు దెలిపెను:— ద్రోహులను శిక్షింపవలెను. చీనావారు తమపాప జెప్పుకొనవలెను. నష్టపరిహారమునిప్పించవలెను. ఇతరజాతులతో కలిసి మనము ఈకోర్కెలను గోరవలెను. క్యాంకును ప్రభుత్వమువారు నాగరకప్రభుత్వ మని జెప్పుకొనుచున్నారు గాన నాగరకప్రభుత్వమువారు జేయునటుల పీకగూడ జేయవలెను. ఎవరు ద్రోహులో కనుగొనుటకు ప్రయత్నించవలెను.

మనము దెలిసిన కోర్కెలను నెరవేర్చవలెను. ఈబాధ్యతను తప్పించుకొనుటకు పిలువలేదు. చేసి తీరవలసినదే. చీనాలోనే గాక ఇతరచోట్ల గూడ బ్రిటిషువ్యక్తి. జంపరాదు. దోచుకొరాదు. అగౌరవము పాల్పేయరాదు. అట్లుజేసిన చీనావారిని ఊరక విడిచిబెట్టరాదు.

త్వరలోనే క్యూమింగ్సు నాయకులలో చీలిక గల్గునని నమ్మకముగ దెలియుచున్నది. చాలమంది ఆందోళకులను అరెస్టు జేసిరి జాతీయవాదులు. ఆందోళకులను అడమాయించుచున్నారని వినుట, ఇదే మొదటి పర్యాయము.

యూరపుమండి వాంగుచింగ్ గారు తిరిగివచ్చుటలో విశేషమేదో యున్నదనుచున్నారు. కోమింగ్స్ వారు లెప్టెనెంటువారు వీరిని రప్పించిరట.

ఉత్తరదేశముపై దండెత్తుటకు పూనుకొందునని కేషేకు గారు దెలిపిరి. ప్రభుత్వమును స్వాంగుగారికి స్వాధీనము జేసెనట.

స్వాంగు సహాయమును సంపాదించుటకు షేకుగారిట్లు జేయుచున్నారు. ఇతడే పెద్దవాడగుటచే సక్యాయాల్ సేనుగా శిష్టానమును బడయన ద్వలట.

దాక్షిణాత్యులు అనర్గళముగ ముందుకుబోవుకు

స్వాంగుపే, ఏప్రిలు 3:—స్వాంగుపే, న్యాంకింగులు దాక్షిణాత్యులచేతిలో సురక్షితముగ నున్నవి. జాతీయపతాకమును ఎక్కినదియుఖముగ గొంపోబడుచున్నది, తిన్నగ దాక్షిణాత్యులవెనుకటిసేన పెంగ్గాంగు అపుడేజేరినది. దాక్షిణాత్యులను ఎవరును ఎదుర్కొనరని విదేశీయు లనుకొనుచున్నారు.

జపానుపట్టణమును చీనామూక ముట్టడించెను. దుకాణములను దోచుకొనిరి. జపానుప్రజలను పిగులలోనే కవలకుంజ ఆపుచున్నారు. జపానునావికుడు, రిక్ మోహాలీకి జగడము పడుటచే ఈ అరికి కారణమాయెనట. తొందరగాదిగిన జపానునావికులు చీనామూకపై గాల్చిరి మరణింకలతో. ఇద్దరు చీనావ్యక్తులు తుతగాత్రులైరి. మూకంతయు చెదిరిపోయెను.

చాలమంది జపానులు యుద్ధనాకలో దాకొనిరి. జపానునావికులు జపానుపట్టణమును గాపాడుచున్నారు.

న్యాంకింగునుండి తక్షణము నాలుగు జపాను యుద్ధనాకలను స్వాంగుపేకు పోవలెనని స్వాంగుపేనుండి మూడు జపాను సాగయోడలు హ్యంకో కేగుచున్నవి. 'గ్రీన్ హార్బర్' స్వాంగుపేకు వచ్చినవి. హంకాంగులోనున్న చీనాకార్యక సంఘములను నిశేధించిరి.

చీనావారు విదేశప్రభుత్వముల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్నచో దక్షిణతీరమును యాంగ్లిస్టుముఖమును ముట్టడించుట తథ్యమనుచున్నారు.

సింగటోనుండి స్వాంగుపేకు జపాను క్రూయిజరులను బంపిరి.

అమెరికనుల ఎత్తు

వాషింగ్టన్, ఏప్రిలు 3:—ఉత్తరచీనాలో అమెరికనులకు మరింత ముప్పు గల్గుచున్నదని అమెరికా ప్రభుత్వమునకు దెలియుచున్నది. క్యాంకును, మాస్కోచుండి విదేశీయులపట్ల ప్రతికూలప్రచారమునకు సాము చేరుచున్నదని అనుకొనుచున్నారు.

అమెరికా ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. చీనావిధానములో మార్పిడిగారు వెనుకముందు తడబడులాడుచున్నారు. అందుచే ఇతరదేశములతో బాటు కలిసి చర్యనుదీసికొన్నను, వారికి తోచునటుల అవసరమేర్పడు నపుడు. స్వతంత్రముగ వ్యవహరించుటకు అమెరికనులు అధికారమును బెట్టుకొనుచున్నారు.

న్యాంకింగు దురంతములు ఉత్త చీనావారి కృత్యములని క్యాంకును ప్రచారకులు ప్రజలలో నాటుకొనునటుల ప్రచారమును సల్పిరి. స్వాంగుపేలోను పికింగులోను ఆయా ప్రభుత్వముల వారు ఐకవత్సముతో మసలుకున్నను లేక చీనావారి దౌర్జన్యమునడంచు చర్యలను నిరుత్సాహపరచినను చీనాలో విదేశీయులుండుటకే అసాధ్యమగునని విదేశీయులు భయపడుచున్నారు.

ఇట్లు భయపడుటకు కారణము ఆయాప్రభుత్వముల ప్రతినిధులను చీనా యధికారులును విచారణ సంఘముగ ఏర్పడి ఈదురంతములనుగూర్చి విచారించవలెనని జపానులు నూచించుటయే గ్రేటుబ్రిటను వర్తక వాణిజ్యము అంతరించును. యాంగ్లిస్టి లోయలో జపానుకు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడునని జపాను అనుకొనుచున్నది. అందుచేతనే గాబోలు గ్రేటుబ్రిటను అమెరికాతో కలిసి పనిచేయుటకు జపాను ముందుకు వచ్చుటలేదు. క్యాంకును ప్రభుత్వముతో తగవు బెట్టుకొనుటకు ఇష్టపడుటలేదు. అంతమాత్రమున గ్రేటుబ్రిటను అమెరికనులు చర్యనుదీసికొనక మానరు.

న్యాంకింగు విషయమై ప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనుటకు ఆలస్యము చేయుటచే పికింగులో భయమగుచున్నది. తగినచర్యను దీసికొన్నగాని ఉత్తరచీనాలో లా ఆర్డు భంగమగును. అమెరికనులు లేచిపోవుచునే యున్నారు. ఏషియాటికు పెట్రోలియము స్టాండర్డు చమరుకంపెనీకు కార్యాలయములను మాసివేసిరి. అనుమానముగల ఆందోళకులను సోదాజేయవలెనని పికింగు రాయబారులు ఆలోచించుచున్నారు. ప్రెంచిపట్టుమున కేమియు భయములేదు.

లేనిపోని అల్లరులు లేకుండజేయుటకే సహాయ సైన్యములను స్వాంగుపేకు పంపుచున్నారు గాని నష్టపరిహారమును గోరకనే చర్యను దీసికొనుటలంపుగాదు. స్వాంగుపేకర్తుగానేనను హెచ్చు జేసెదరని ఎవరును అనుకొనలేదు. న్యాంకింగు పరిహారమునకు భయపెట్టుట కీసేన అవసరమగుటచే బంపిరి.

న్యాంకింగులో కన్నించలేదని నెనుచున్న ఇద్దరు పిక్కులు క్యాంకునులదగ్గర యున్నారు. ప్రచారమును జేయుచుచున్నారు. వీరిచే బ్రిటిషువారు వీరిని విడిచిబెట్టినది జెప్పించుచున్నారు.

లండన్, ఏప్రిలు 4:—ఒకమూల సికింగు క్యాంకును లండన్కింపు, చీనాకు ఇంకొక పటాలమును బంపెననును బ్రిటిషునానికీయము, దూరప్రాచ్యదేశమున ఆసిరపరిస్థితులనుగూర్చి ఉదయపు వార్తాపత్రికలు జెప్పుకొనుచున్నవి. చీనాలో ఇంకను గొప్పఘోరాటమునకు తయారుగానుండునెననుచున్నది. జెయిట్ పెట్రోగ్రాఫుపత్రిక న్యాంకింగు దురంతములను సద్దుబాటుచేయుటతో సంబంధములేకుండ స్వతంత్రముగ వ్యవహరించవలెననుచో గ్రేటుబ్రిటను వెనుదీయదు. వ్యవహారము చేయిదాటిపోకుండగోరుచునే ప్రభుత్వమువారందరును కలిసి చర్యనుదీసికొనవలెను. అందరుకలిసి ఉదారభావముతో ప్రవర్తించిననే మోక్షమునును. తక్షణము రాయబారులను ప్రారంభించవలెనని పోస్ట్కోడిగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

స్పెయిను కుట్రనెరములో రాజ్యాంగ సత్వములను మరల ప్రవేశబెట్టుటకు ప్రయత్నించినందులకు కేలరుచేనానిని, రూపీప్రభువును విధారించుచున్నారు.

క్యాబెకు, సామ్రాజ్యము

ప్రేమికువున్నిలుకు అపీలు

చేయవలెనని ఒకసభ్యుడు చెబుప క్యూబెకు ప్రధానామాత్యుడు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. కొన్ని అపీట్లు క్యూబెకుకు లాభమే లేకున్నదట. ముఖ్యముగ ల్యాబ్రదారుసమస్య లాభించలేదు. మనము బ్రిటిషు వ్యక్తులముగాన నిజముగ బ్రిటిషు వ్యక్తులుగ నేయుండి ఆయధికారము నుంచుకొనవలెననిరి కొన్ని అపీట్లు రాష్ట్రమున కెంతో లాభించెననిరి. అపీట్లు తీసివేసినచో ప్రమాదము వచ్చును. ప్రేమికువున్నిలుకు ఎక్కువ అపీట్లన్నమాట నిజమేయనిరి. రాజ్యాంగవిధానము, అంతర రాష్ట్రీయ చిక్కులు, రాష్ట్రములకు కేవలం ప్రభుత్వములకు గల్గు తగాదాలకు, భాష, మతము, సాంప్రదాయములకు సంబంధించు విషయములలో అపీలు చేయవలె ననిరి ప్రధానామాత్యుడు.

దక్షిణఆఫ్రికా-ఇండియా

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతప్రతినిధి

కేపు టైముస్పత్రిక సూచన

కేపుటవున్, ఏప్రిలు 1:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఇండియా ప్రతినిధిగ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారింతయు తగినవారుగ నుండురనియు వారిని నియమించవలెననియు కేపుటైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. యూరపీయను ప్రతినిధిగ నుండరాదనుచున్నది. గాంధీగారుగూడ శాస్త్రిగారితో కేర్కొనుటచే ఇంతకంటె మంచి ఏర్పాటు ఇంకొటి యుండబాలదనిరి. శాస్త్రిగారియు ద్యోగము నంగీకరించునటుల జేసిన దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడిక మంచి శుభపరిస్థితులతో ప్రారంభమగుననిరి. కాని శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యము దోర్బల్యముగ నున్నది. వీరికి ఒకరిని సహాయముగ నిచ్చెదరు. అందుచే అంతకష్టమేదియు నుండదు. శాస్త్రిగారు రామెతో వచ్చిన అందరికిని ఈయనయందు ఎక్కువ గౌరవముండును. శాస్త్రిగారి అందరిననుమల నాటుకొనిరి. ఆయన దగ్గర ఆర్కాటును, వర్చునులేదు. ఆతనిముఖమే చెప్పుచున్నది ఆయన ప్రతిభను, గొప్పమనసును. ఆయనవాగ్ధాటి అనర్గళము. ఇంతకంటె ఇంకొక భారతప్రతినిధి దొరకుట దుర్లభ మనుచున్నది.

యుద్ధ నష్టపరిహారములు

ఇంగ్లాండుకు ముట్టిన మొత్తము

రుగ్బీ, ఏప్రిలు 1:—ఆక్రమణ సైనిక ఖర్చుకొండ బ్రిటిషువారికి 57000 పానులు, పరిహారములకింద 33000000 పానులు ముట్టినవని చర్చిలుగారనిరి. ఈమొత్తములో 10000000 పానులు సరకుల రూపముగ ముట్టినది ఇంకొక 10000000 పానులు జర్మనుకు రెన్సిరూపముగ వచ్చెను. బల్గేరియా, రొక్కము, ఆక్రమణ సైనిక వ్యయమునకు 133000 పానులు, పరిహారముగ 98000 పానులు ఇచ్చెను. ఆస్ట్రియా గాని హంగరీగాని పరిహారమును ఇవ్వనేలేదట.

యూర్పు ప్రభుదండతులు

సిడ్నీకేగిరి. బ్లూ పర్యవముల కేగిరి. ఆగందించి సిడ్నీ మరల కేగిరి.

అమెరికా బొగు తగవునుగూర్చి ప్రభుత్వము భయపడుటలేదు.

చీనా పరిస్థితులు

చాన్సిలరుగారిని కార్మికసభలను ప్రశ్నలతో ముందేర్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— కామన్వెల్త్ లో చాన్సిలరు గారు చీనాపరిస్థితులను ప్రశ్నలతో ముందేర్చిరి. క్యాంకింగు మట్టిలో ముగ్గురే చీనా ప్రజలు చనిపోయిరి. ముగ్గురు బ్రిటిషు, ఒక అమెరికను, ఒక ఫ్రెంచి, ఒక ఇంగ్లీషు కాయ చనిపోయిరి. ఒక అమెరికను ముగ్గురు జపానులు కత్తగాత్రులైనందు ప్రతిబిద్యేయని చావునకును మృతులను చీనా ప్రజలు చనిపోయిరి చేసేవారన్న సం గతి అబద్ధమనియు చాన్సిలరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. యునైటెడ్ స్టేట్స్, జపాను, ఫ్రాంసు, ఇటలీతో, క్యాంకింగు సమయము ఆలోచించుచున్నది ప్రకటించెను. ఇవట జాతీయ వారులు చాల పెరిగితమగు నున్నారట. విదేశీయులను బాధించు పద్ధతులు చీనాలో ప్రతిహత ప్రతిభావమును పెంచుచున్నది. మాస్కో నుండి ప్రోత్సాహము వచ్చుచున్నది. క్యాంకింగు పరిస్థితులు కొంచెము చురుకైన యున్నవి. కాని మరల విషమమున ఏర్పడుచున్నది. బ్రిటిషువారు తమ సంఖ్యను తగ్గించెదరు. సాగ్యమైనంతవరకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలను బంపిణీయులకు ప్రయత్నించెదరు. క్యాంకింగు నుండి మ్యాంగోచా విషయములో నెటివ్స్ కు కావల కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వమును ఏర్పాటుచేసిరి. తా త్కాలికముగ రెండు చీనా ప్రభుత్వములను వనే యనుకొనవలెను. చీనా ఆంధ్ర గమందున్న బ్రిటిషువారిని భారతీయమని అదేపనిగ మోపుచుచున్నందునా వారిని నవంబరు నుండి అట్లా మాసలహా ను వివరించు తమ ప్రాచీనమైన అపాయమునకు లోనై యుండిరి. 200 బ్రిటిషువారికంటె ఎక్కువయందచరి చెలియుచు న్నున్నారు.

కాన్సిలరుగారిని కార్మికసభలలో బ్రిటిషువారు లేరు. తనకు తొందరగల్గుచో సహాయము చేసెదరానిని ప్రశ్నించుచున్నానని లండన్ గారిని అడిగిరియు ప్రశ్నించి పంక్తి కి 25 ప్రమాదముగల్గుచో సహకారము సత్వరమని లండన్ గారిని అడిగిరియు, చాన్సిలరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మ్యాంగు హేలో జపాను పట్టణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాంగు హేలో, ఏప్రిల్ 4:— మ్యాంగు హేలో జపాను పట్టణము చీనానుక మట్టివేసెననియు, చీనా సేనలు బారదోలు చున్నవనియు, చాలనరకు జపాను లండనును భారతీయబోయిరి యు 25 నరు జపానీయులు బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలో తలదాచు కొనిరియు క్యాంకింగులో అయిదు జపాను యుద్ధ నౌక లిదనరకే యున్నవనియు ఇంకొక మాడు తొందరగ వచ్చుచున్నవనియు ఇంకొక మాడు పల్లయిలను గొంపోవుచున్న పొగయోడలను వెంటబెట్టుకొని వచ్చుచున్నవనియు చెలియుచున్నది.

వర్తకపు తగవుచట్టము

ప్రేడ్ యూనియనుబిల్లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— సేను కామన్వెల్త్ లో ప్రేడ్ యూనియనులకు వర్తకపుతగవులకు సంబంధించిన బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. కొన్ని విషయములపై వర్తకపుతగవులకు నిశ్చయించిరి.

మరాఠోలో పోరాటము

క్రాంతి తిరుగుబాటు

లండన్, ఏప్రిల్ 2:— స్పెయిను మెరాఠోలో మరల పోరాటము ప్రారంభమైనది. కిరకాలమునకు స్పెయినువా రే మిత్రయులకు పీలులేకపోయెను. ఫ్రెంచివితో కలిసి పోరాటకు స్పెయిను సేనాని ఏర్పాటుచేయుచున్నాడు. మనతో విప్లవ కారులు అధునిక తుపాకులతో స్పెయిను సేనలపై బదిరి. 88 నరు స్పెయినువారు కత్తగాత్రులైరి. విదేశీ పటాలములో 7 నరు కత్తగాత్రులైరి.

భారతదేశ గమ్యస్థానము

స్వపరిపాలనమే

లండన్, ఏప్రిల్ 3:— ప్రపంచములో ఇప్పుడు స్వపరి పాలనము ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని సర్వే ట్రెయ్యర్స్ తిక వాయించుచున్నది. బ్రిటిషు విధానమును బర్మెన్ గోల్డ్ ప్రభువు సమర్థించెను. తర్జుమానే సురక్షితముగ భారతీ యులకు మరింత రాజకీయ విద్యను భారతీయులకు ఇచ్చుటకు ప్రయత్నించవచ్చును.

ఎవ్వరినైనను గురారు మరల నష్టము ఆమెరికాలోనో యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోనో క్రొత్త జీవనమును ప్రారంభించెద రట.

ఆమెరికాలో కోట్లవేల నిరుడుకంటె చెట్టింపెదరు.

స్వపంతులో నివిలయునకు 30,000,000 పౌనులయ్యె నట.

ఇండియను మెడికలు సర్వీసు (సి. ఎం. ఎస్.)

కాశ్యపు కమిషనరు

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— తర్జుమా ఇండియను మెడికలు సర్వీసులో కొన్ని కాశ్యపు కమిషనరుల కొన్నింటిని ఇచ్చెదరు అందులకు అభ్యర్థులను రావలెనని గోరుచున్నారు. దరఖాస్తు లను చెట్టుకొనడమిచ్చున్నారు.

కెట్రోలు ఖరీదు గ్యాలను 1 కి ఒకపెన్సి తగ్గినది, లండన్ లో.

రుమేనియా రాజు

యూకరెస్టు, ఏప్రిల్ 1:— రుమేనియా రాజు ఆగోగ్య మును గాంచుచున్నాడని ప్రకటించిరి. ఇన్ ఫ్లయెంజా వచ్చిన దట. మొదట చాల తొందరగ నుండెను.

ఇటలీలో రాయబారులు కొంతకాలము ఎప్రెంటిస్ (తరిగ్గి)గావలెనట. మంత్రులకు (మొనటితరగతి) 'హిస్' ఎక్స్ ప్రెస్సి, అను పిరుదును నెట్టివేసిరి.

కొరియా ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటు

చేర్చుదులకు కమ్యూనిస్టులు ఏర్పాటుచేయుచున్నార ట. ప్రభుత్వములపై మట్టలన్ని నందులకు 99 నరి విచారణ చేయుచున్నారు. 100 నరు అరెస్టుచేయబడిరి.

కాలిఫోర్నియాలో విధానములను పార వేసినందులకు రహస్యముగ విచారణలుచున్నారు. 7 తేదీని మరల విచారణ ప్రారంభమగును.

డెకలెవ రబ్బరు కంటెనీకి 1926 నకు 2250000 పౌను లు నికరములాభము గల్గెను.

నిరుడుకంటె ఈ ఏడు లండనులో పాపీపుల విక్రయ ము తక్కువ ఎక్కువవచ్చెను.

జాతీయపాఠశాల తగులబెట్టుట

మహమ్మదీయులే చేసినను వదలి

బారిసాలు, ఏప్రిల్ 2:— భోవాజాతీయపాఠశాల తగు లబెట్టబడెను. మహమ్మదీయులే యాపని చేసినని తెలుపు చున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెసు)

ఎక్స్ ప్రెజు అధికారి లంచగొండి నేరము

నేరముగి కరించుట

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 1:— ఎక్స్ ప్రెజు అధికారి ఆసుబర్ను గారిపై లంచగొండితనమునకుగాను కేసుచేయబడి నేరములు మోపబడెను. క్షమదాయి నేరము నంగీకరించెను. కేసు 11 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

భార్యను అనుమానించుట

ఆమెను చంపి భర్త ఆత్మహత్యచేసికొనుట

బెంగళూరు, ఏప్రిల్ 1:— మహారాజా రూదయింతా లయమలగగరనున్న గ్రామమున చింతయప్ప యనునతడు తన భార్య ననుమానించి ఆమెను చంపి ఆత్మహత్య గావించికొనెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నాతావరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము
గోపాల్ పూర్	88.5	75.4	...	0	0.02
విశాఖపట్టణం	96.0	77.4	...	0	0.05
కాకినాడ	90.6	74.1	...	0	0.07
మచిలీపట్టణము	93.1	74.8	...	0	0.05
కర్నూలు	108.0	77.1	...	0	0.03
బళ్లారి	102.2	76.2	...	0	0.05
అనంతపురం	0	0.05
కడప	102.4	77.6	...	0	0
నెల్లూరు	95.7	75.8	...	0	0
మద్రాసు	94.5	77.6	...	0	0.02
కడపూరు	91.9	77.6	...	0	0
నెలము	101.8	78.1	...	0	0.21
కోయంబూరు	95.1	74.0	...	0	0.08
తిరువనాపల్లి	101.9	80.8	...	0	0.07
నాగపట్టణము	91.7	80.8	...	0	0
మధుర	102.8	81.6	...	0	0.08
పాంబక్	91.1	80.9	...	0	0.12
తిరునల్వేలి	0	0.19
తిరువేంగళము	87.8	79.9	...	0.01	0.49
కొచ్చిక్	88.8	83.3	...	0	0.40
కాలికట్టు	91.8	80.1	...	0	0.02
మంగళూరు	90.5	78.6	...	0.01	0.03
దెంగళూరు	96.8	69.8	...	0	0.07
మెరకార	89.1	62.8	...	0	0.23
కొడైకనాల్	74.1	53.5	...	0	0.71

సర్కారులు:— కాకినాడలో మబ్బు కొంచెము బడినది. తక్కినచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. విశాఖ పట్టణములో ఆర్ద్రత కొంచెము ఎక్కువ. కాకినాడలో పగటి వేడిమి 4½ రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. కడపలో 3 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

కర్నూలు:— మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. కడపూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని ఆంధ్రుల నాతావరణము అనుకూలముగ నే యున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయనాతావరణాశ్రుజ్ఞుడు.

సైకిలుపై ప్రపంచయాత్ర

వీరుడు 7 వ తేదీన మద్రాసు చేరుట

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 3:— ఆంగ్లో హైందవయువకుడును ప్రపంచయాత్ర సైకిలుపై చేయుచున్నట్టి జాన్ డేవిడుగారు మద్రాసు 7 వ తేదీన చేరుదురు. ఆయనకు తెన్నిసిన చాల యిష్టము. ఆయన చిరునామా c/o పోస్టుమాస్టరు, మద్రాసు. (ఆ. ప్రె.)

ఖరబహదరుసింగు విద్యార్థులు

కామ్యూరు, ఏప్రిల్ 4:— కళాశాలవిద్యార్థులు సమావేశమై ఖరబహదరుసింగు త్యాగశక్తిని ధర్మనిష్ఠను గొనియాడి గవర్నరుగారిని ఆశీర్వాదించిరి. తొలగింపవలసినదిగ గోరుచు తీర్మానించి తలపెట్టిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు)

ఆర్డినెన్సు టైర్

తిరుచినాపల్లి నుండి మార్పు

నాఖలి ఏప్రిల్ 2:— శ్రీమన్మోరంజన గుప్తాగారిని బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టుచేసి తిరుచినాపల్లిలో నుంచిరి. అక్కడ నుండి నిన్న కల్యాణపద్మినిమునుకు మార్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

శాసనాన్వేషణము

మూడవభాగము - పదునేడవ ప్రకరణము

గోక్షేగారి బసలో నెలదినములు

“నేను గోక్షేగారి బసకు వెళ్ళిన తేదీమొదలు ఆయన తనతమ్మునివలెనే ఆదరించెను. నా కెట్టిబాటను కలుగ పండ చేసెను. నాకు కావలసిన వాని నన్నిటిని తెలుసుకొని వానినన్నిటిని సిద్ధపరుచుటలు చేసెను. కాని నేను కోరునట్టి చాల తక్కువయే. సాధ్యమగునంతవరకు నాపనుల నన్నిటిని నేనే చేసుకొనట వాడుకయగుటచే నాకరులకు నావలన నధిక మగుత్రేమ కలుగ నవకాశములేదు. ఇటుల నే నొకరికి పనిచెప్ప పండ నుండుటకును చాల పరిశ్రమగా నుండుటకును వేళ్ళ ప్రకారము శ్రద్ధగా పనులుచేయుచుండుటకు గోక్షేగారు తరుచుగా నన్ను తృప్తికముగా ప్రశంసించుచుండెను.

ఆయన సకలవిషయములను దాపరికము లేకుండ నా కెరిగించుచుండెను. తన్ను మాడవచ్చిన ప్రమాఖులందరితోను నాకు పరిచయము కలిగించుచుండును. గోక్షేగారిబసకు ప్రక్క యింటనే డాక్టరు ప్రభులచంద్రరేగారు నివసించుచుండిరి గాన తరుచుగా ఆయన మాబసకు వచ్చుచుండెను. అప్పుడే రేగారితో గూడ నాకు పరిచయము కలిగినది.

రేగారును గోక్షేగారును ఎప్పుడు మాటలాడినను విద్యా విషయములగుర్చియు ప్రజాహితమునుగుర్చియు మాత్రమే మాటలాడుచుండిరి. కాని వారిప్రసంగముల నెంత వివరముగూడ తనిది కలిగిడిది గారు. వారపుడు నాయకులనబడువారి చర్యలలోగల లోపములనుగూడ నెల్లడించుచుండెదవారు. అదివరకు చాల గొప్పవారని నేను భావించుచుండెడి వారిలో చాలమందిపట్ల నా కంటపిమ్మట గౌరవము తగ్గు గూడ సంభవించినది.

గోక్షేగారు పనిచేయునపుడు ముఖ్యముగా మంచి తీర పలసినదే. ఒక్కనిమిషమైన గోక్షేగారు వ్యభిచేసెదవారు కారు. ఆయన యేపని చేసినను దేశహితముకొరకే చేసెను వారు. ఎవరితో మైత్రీచేసినను దేశహితముకొరకే. అసత్యము కపటము మున్నగునవి యెకోశమును కనబడునవిగావు. దేశ హితార్థమే ఆయన ఎల్లపుడును ప్రసంగించుచుండును. దేశవారి ద్రవ్యమును పరాధీనతను గూర్చియే ఆయన ముఖ్యముగా నెల్ల పుడు నాలోచించుచుండును. పలువురు పలువిషయముల నాతనికి తెలుపుచుండువారు. ఆపనులలో తమకు సహాయము చేయ గోరుచుండువారు. “నేనిపుడు స్వాతంత్ర్యమును కోరి పనిచేయు చున్నాను. అది లభించిన పిమ్మట నితరవిషయములనుగూర్చి ఆలోచింపజచ్చెను. ఈలోగా మీపనిని మీరు చేయుచుండును. నాపనిని నేను చేయుచుండును. ఇప్పుడు నా కివనిలోనే తీరక లేకుండనున్నది” అని గోక్షేగారు తెలుపుచుండురు.

రెండేగారిపట్ల గోక్షేగారి కత్తిధికమగు భక్తి కలదు. రెండేగారి వాక్య మాయనకు పరమప్రమాణము. ఎల్లప్పుడును ఆయన దానినే తెలుపుచుండును. రెండేగారి మృతదినోత్సవమును (అభిక్రము) గోక్షేగారు ప్రతివత్సరమును జరుపుచుండిరి. నేను గోక్షేగారి బసలోనున్న రోజులలోనే రెండేగారి అభిక్ర దినముగూడ వచ్చెను. ఆనాడు ఆయన కొంతమంది మిత్రులను గూడ నాహానించెను. అప్పుడు ఆయన మిత్రుడగు నొక సభు జడ్డెయ్యను ప్రాధానము కలిగియుండునూడ వచ్చియుండిరి. ఆ నాడు రెండేగారి జీవితమునుగూర్చి గోక్షేగారు మా కెరిగించిరి. చెనడి, తిలంగి, మాండలికుగార్లును పోల్వయ మాటలాడిరి. తిలంగిగారి భాషప్రావీణ్యమును మాండలికుగారి సంస్కరణ ప్రయత్నమును ప్రశంసించిరి. ఒకసారి ఒకవాచాలో కొద్దిలో నాదించుటకు మాండలికుగారు రైలునెక్కుటకు రైలువేడుకు రాగా రైలు మించిపోయినందున నెక్కులు రైలుచేసుకొని వెళ్ళి రని గోక్షేగారనిరి. “మీరు ముగ్గురిలోనురెండేగారు ప్రభుమగణ్యు లు. ఆయన గొప్పమేధావి. న్యాయాధిపతిగను నరిత్రకారుడు గను అధికశాస్త్రవేత్తగను సంస్కర్త గనుగూడ రెండే గారు నిర్వహమాను. ఆయన న్యాయాధిపతిగా నుండినను నిత్యముగా కాంగ్రెసుసభలకు వెళ్ళుచు నేయుండెను. ఆయన తేర్పులను అందరునుగూడ ప్రశంసించుచునేయుండిరి” అని గోక్షే గారు మిక్కిలిసంతోషముతో రెండేగారినిగూర్చి తెలిపిరి.

గోక్షేగారు గుర్రపుబండిలో వెళ్ళుచుండువారు. ట్రాంకా రులో వెళ్ళగూడదా? అందువలన నాయకునిప్రతిష్ఠకు భంగ ముకలుగునా? అని నే నొకనా డడిగితిని.

అన్యాయము

(సంక్షిప్త లేఖక సంఘము)

భూదత్త. (16) వార్షిక సమావేశము

ప్రధానామాత్యుల గౌ. డాక్టరు పి. నుబ్బరాయనుగారి యధ్యక్షతన నిన్న సాయంకాలము తిరువళ్ళీకి పొంపా మైక్లూసుపాటులో జరిగినది. నుబ్బరాయనుగారి సతి బహుమతులను పంచిపెట్టిరి. శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు రైటుఆఫీసర్ వి. ఎస్. శ్రీనివాసరావుగారు యస్. సత్యమూర్తిగారు ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు, రావు బహదూర్ ఆర్. కృష్ణరావుభాస్కర్లు, డాక్టరు సి. నరేశ్ మొదలయ్యారుగారు మున్నగుప్రముఖులు సభకు విచ్చేసిరి.

నర్. పి. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు శివస్వామిఅయ్యగారు సభకు రాజాలక తమ యభిప్రాయములను పొందుపరచుచు గణేశఅయ్యగారికి ఉత్తరము వ్రాసిరి.

శాసనసభలోని సంక్షిప్త లేఖకులకు జీతము హెచ్చించులెనను విషయము నాకును సమ్యక్మేకాని జీతములను హెచ్చించు సందర్భమున లేఖకుల సామర్థ్య ప్రావీణ్యములను పరీక్షించి ఉచ్యోగార్హులైన శ్రేష్ఠులనే తీసికొనవలయును. తూచాలు తప్పకుండా ఉన్నది యున్నయట్లుగా అసలుకు నకలుగా వ్రాయగలవారే ఉచ్యోగార్హులు అట్టి సమర్థులను నిర్ణయించుట కొక పరీక్షావిధానము చేర్చవలయును.

పైఉత్తరము చదివిన పిమ్మట గణేశఅయ్యగారు చిన్నియువన్యాస మొసంగుచు మద్రాసు విశాఖపట్టణంకల్లీ కోటలయందు దేశభావలయందుగూడ సంక్షిప్త లిపిని నేర్పుటకును సంక్షిప్త లిపి బోధనశాలల నెలకొల్పుటకు నిశ్చయము చేయబడినది.

యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

మద్రాసులోని సంక్షిప్త లేఖకులకు ఇవ్వబడుచున్న రు 125-5-200 లు వేతనపద్ధతి రద్దుచేసి రు 300-10-450 ప్రమాణమును అమలులో పెట్టవలసినదనియు క్రొత్తగా ఉచ్యోగపు ఖాళీలు వచ్చేయెడల విద్యాపాండిత్యగరిమ కలవారినే నియమించవలసినదనియు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పై తీర్మానమును యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు రుపాదించుచు నిట్లుచెప్పిరి: ఇతర రాష్ట్రములలోని రిపోర్టరులకు మద్రాసులోని రిపోర్టరుల వేతనములు చాలా హీనముగానున్నవి. నేను ఉత్తరహిందూస్థానమంతయు సంచారముచేసితిని. కొన్ని పట్టణములయందు సంక్షిప్త లేఖకులే లేరు. మద్రాసు రాష్ట్రములోని రిపోర్టర్ల సామర్థ్యము మిన్నయైనది. ఇది నే న్యురాష్ట్రాభిమానపూరితుండనై పలుకుచున్నది. మద్రాసులోని సంక్షిప్త లేఖకుల వేతనము లతిహీనముగా నుండుటకు కారణము ఇతర రాజధాని పట్టణములందుకన్న మద్రాసునగరములో జీవనోపాధిభర్త తక్కువయని వాదించుట సర్వవిరుద్ధము.

విద్యాసామగ్ధ్యముగలవా రనేకులు నిరుద్యోగులై యల్లాడుచుండు కఠిన్యన రు 50/ల వేతనమునకు గూడ ప్రపిణులైన వారు ఉచ్యోగముల స్వీకరించుటకు సంసిద్ధులగునూరను మాటనిజమే కాని యిది వారియొక్క యసహాయతవలన నూచించుచున్నది. ఉపాధిలేక యుచ్యోగార్హులైయున్న యువకుల యుత్సాహతను దాసీనముతో నుపేక్షించి యుపగ్రహికినైన నుపకరింపని యుత్తమ లిచ్చి వారియునురు పోసికొనుట యుత్తమప్రభువులకుని తముకాదు.

సంక్షిప్త లేఖకుల కుండవలసిన చాక్లెట్లము హస్తాంతరము లపారములు. ఏయొక్కగమైనను చేయగలముగాని రిపోర్టు పనచేయలేను.

వీరి వేతనముల సభివృద్ధిచేయుట నాకు సమ్యక్మే.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు

ఈసంక్షిప్త లేఖకుల వేతనములను హీనముగా నిర్ణయించుటకు పూర్వము అధికారమందుండిన స్వామికన్నప్పిగారే కారకులు. ఇంగ్లాండులోని పార్లమెంటు సభాసంక్షిప్త లేఖకులు వ్రాసిన గ్రంథపరిమాణమునుబట్టి పుటల లెక్కను ప్రతిఫలమివ్వబడును అందువల్ల పార్లమెంటుసభజరుగనిదికాలలో ఇతర ప్రసంపాదించుకొనుటకువానికి అవకాశముగలదుమద్రాసుశాసనసభలోని వ్రాయసకాండ్రప్ర స్థులవేతనములయ్యును గణపదాత్తి బయటకుపోవుటకుగాని పై సంపాదనకుగాని వీలు లేదు. శాసనసభలు జరుగనిదినములలో వీరుగూడనూరగా పనిచేయవలెనట.

ఇది హేయముకాబట్టి వారి ప్రావీణ్య సమర్థతాగౌరవంబుల కర్తవ్యమైనవేతనముల ప్రమాణము నేర్పవలయును.

యస్. సత్యమూర్తిగారు

ఈ నవనాగరక ప్రపంచములో రాజకీయాంగోళనము నకు సంక్షిప్త లేఖకులే పట్టుకొమ్మలు. గవర్న మెంటువారికి సి. వి. డి. పోలీసువారే ప్రాణాధారము. మనకు మన రిపోర్టులే ప్రాణాధారము.

వారు శాసనసభలో పడేపాట్లు చెప్పనలవికాదు. ఒక్కొక్క సభ్యుడు ముఖ్యముగా కోశాధికార ప్రభుత్వ సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు నేలమాపులు చూచుచు వెండ్లిమాతురువలె తలనందుకొని ఏవో నోట్స్ గొలుగుచు సన్నాయి నొక్కలునొక్కలుచుండురు. వారిముఖమునుండి వెలువడు వహావాక్యములను ఆకర్షించుటకై సంక్షిప్త లేఖకుడు ముందుకులేచివెళ్ళి వారిముఖ దర్శనమాత్రమైన చాలునన్నట్లుగా చంద్రవకోర న్యాయముగా ఆవేదనపడును. ఒక్కొక్కసభ్యుడు పాండిత్యపక్షరణకొరకై శిఖము పూరించినట్లు గంభీరవన్యాసము చేయుచు వాగ్ధ్రవాహములో అక్షరములనే మ్రొంగివేయుచుండును. ఒక్కొక్కసభ్యుడు ఇంటివద్ద ఒకితో వ్రాసిన కాగితములకట్టును గడగడ మంచినీళ్ల ప్రాయముగా చదువుచుండును. ఆయన పరుగును యూరి పోర్టురు అందుకొనలేక వారి వ్రాతగ్రంథము లభించిన పిదప ప్రాణము తెప్పిర్చి, బ్రతుకు జీవుదాయని యనుకొనును. ఉపన్యాసాలమన్న మెరుపుతీగలవలె అద్భుతశక్తులు వచ్చుచుండును. ఇన్నీయు సంక్షిప్త లేఖకు నకు నిత్యకృత్యద్యవస్థలు. నరసింహరాజుగారు శాసనసభలో చేసిన క్రొత్తపర్వాట్లల్ల రిపోర్టులను మరొక కష్టమైనది.

కనుక నేటి సాయంకాల ముపసాదించబడిన తీర్మానము సర్వజనసమ్యక్మైనదే.

సి. గోపాలమోహనుగారును, డాక్టరు సి. నరేశ్ మొదలయ్యారుగారును తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మాన మేకగ్రీనముగా సంగీకరింపబడియెను.

గౌ. డాక్టరు పి. నుబ్బరాయనుగారు

రిపోర్టర్ల జీతములు హెచ్చించు విషయములో ఇదమితమని నేనెమియు వాదనము చేయజాలను. ఈ న్యవహారమంతయు న్యాయశాఖాధికారియగు ప్రభుత్వసభ్యునిచేతిలోనన్నది. సంక్షిప్త లేఖకులకు శాసనసభలోగల కష్టములు నేను బాగుగా నెరుగదును. వేర్వేరు సభికుల వక్రత్వలోభముల నెందుటకు నేన్మృతానుకొనను. నాయందే అట్టిలోపములకొన్నిగలవు. నా మట్టుకు నేను శాసనసభలో 6 1/2 సం॥ రమలనుండియు సర్వత్రము ను పూని యుంటిని గాని 20 పర్యాయముల కంటె నెక్కుడు ప్రసంగించి యుండలేదు. సత్యమూర్తిగారు తరుచు మాట్లాడుచుండిరి. వారికంస్వరముగూడ స్పష్టముగా శ్రావ్యమైయున్నది.

వెనుక అధ్యక్షతనహించియుండిన స్వామికన్నప్పిగారు రిపోర్టర్ల జీతములను హెచ్చించవలసినదిగా కోరియుండిరిగాని వారిమాటలను పై నాన్యుకవిటీవారు సరకుగొనలేదు.

ఈసంక్షిప్త లేఖక సంఘమువారు చేయుచున్నకృషియును గణేశఅయ్యగారును వారిసహచరులగు ఇతరగౌరవోపాధ్యాయులును చేయుచున్న నిష్కామకర్మయును సంపదనీయములు. ఈసభలో నావేదించబడిన తీర్మానము ప్రభుత్వమువారిచే మన్నింపబడునని నేను నమ్ముచున్నాను.

డాక్టరు నుబ్బరాయను గారికిని వారిసర్వపత్ని గారికిని పూలమాలలను మెడలోనేసి సత్కరించిరి.

సభ ముగిసెను.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాలికాపాఠశాల వార్షిక కౌత్సవము

మార్చి 29:— ఈపాఠశాల వార్షిక కౌత్సవము మార్చి 27 తేది సాయంకాలము శ్రీయుత డాక్టరు మాధవాచారిగారి యాజమాన్యమున నత్యంతవైభవముతో జరుపబడెను.

ఉంగుటూరు

(ఒక విలేఖరి)

ది 31-3-1927 సెలరంల తేదీని తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా వుంగుటూరు ఆయుర్వేదవైద్యశాలలో డాక్టరుగారగు ఆయుర్వేదవిశారద ఆయుర్వేదగూఢాచార్య పండితవర్ణుల సూర్య నారాయణ శాస్త్రిగారు ఈ గ్రామమునుండి గుడివాడ తాలూకా నందివాడ ఆసుపత్రికి వెళ్ళునందర్మమున గ్రామవాసులచే శ్రీయుత తల్లాప్రగడ నరసింహ శర్మగారి ఆధిపత్యముక్రింద వీడ్కొలుపునభ జరుపబడెను. త. వెం. శివరామయ్యగారు చివులకు భిమన్న శాస్త్రిగారు మొదలగువారు ఆయుర్వేద వైద్యమునుగూర్చియు డాక్టరుగారి సౌల్యమునుగూర్చియు మాట్లాడిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షులు ప్రకృతి వైద్యముగరించి చెప్పయ ప్రతిమానపుడు రోగమునుండి కాపాడుకొనుటకు తగినశక్తికలిగి యుండవలెననియు మొదలగుసంగతులు విపులముగా చెప్పిరి.

కీర్తి శేషులయిన

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి

జీవితకుసుమము

ఆంధ్రులకు విజ్ఞాపన

దైవభక్తులును, దేశాధిపతులును, సాంఘిక సేవకులును, ధర్మపాతక పాపీయులును, విశుద్ధవర్తనులును అయిన దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారు 19 సంవత్సరముల క్రిందట పరలోకగతులై యుండినను వారిశీలత వృత్తాంతము సమగ్రరూపమున ఇప్పటి వరకు ప్రకటింపబడకుండుట యెంతయు గోచరియము. వారు జీవించిన కాలము 27 సంవత్సరములు మాత్రమేయై యుండుట నలన వారి నాంగత్యములోనికి వచ్చి వారి నెరిగినవారి సంఖ్య యే మిక్కిలి స్వల్పము. ఆ స్వల్పసంఖ్యకులలో కొందరు బాపయ్యగారి మరణాంతరము గడచిన ఈ దీర్ఘకాలములో మృతులగుటయు తలపించినది. బాపయ్యగారి జీవితము అనేక ఘనకార్యములతో విస్తృతము జేయినదేగాక వివిధ సుగుణధర్మములతో విరాజిల్లిన సుందర కుసుమమంటిది యగుటచే వారి మిత్రుల జీవితములందది ఏ యే సందర్భముల ఎట్లు ఉపకరించెనో వానినెల్ల సంపాదించుట యాచర్యకము. కాన నికవానిని సేకరించుటలో ఆలస్య మెంతమాత్రము తగదని తాముమాడ అంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను. తమవద్దనున్న లేఖలనుబట్టి గాని, యెరిగియున్న విషయములనుబట్టిగాని బాపయ్యగారిని గురించి తాము కొంతవ్రాసి పంప వేదచున్నాను. ఇతరమిత్రులను గూడ నిటులనే వ్రాద్దించుచున్నాను. అందరును పంపిన వృత్తాంతములను పుస్తకరూపమున బాపయ్యగారి రాబోవు వర్ణింపదినము 9-3-28 తేదికి ముద్రించి ప్రకటింప వలయునని నిశ్చయించుకొంటిని. తాము నా ప్రార్థనను మన్నించి సాధ్యమైనంత త్వరలో తమకానుకను పంపుదురని నిరీక్షించుచుండును. వందనములు.

కామరాజు హనుమంతరావు.

ఇన్ని కుపేట, రాజమండ్రి. 22-2-27.

పురుష వానరము

కుంభకోణంలో అల్లరి.

కుంభకోణం, ఏప్రిల్ 3:- ఒక అడవి మగకోతి వారము రోజులనుండి విచ్చలవిడిగా తిరుగుచున్నది. ప్రజలందరు భయపడుచున్నారు. పిల్లలను అడవారిని బాధించి గాయపరచుచున్నది. ఈ మధ్యాహ్నము ఒక నడివయసు బ్రాహ్మణ స్త్రీని తరచుగా యామె నూతిలోపడెను. చావసిద్ధముగ నున్నదని తెలియుచున్నది. పశువులనుగూడ హింసించుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

కార్యేటిగరం యెస్టేట్ గ్రామోద్యోగుల

రాయబారము

కార్యేటిగరం యెస్టేట్ గ్రామ ఉద్యోగీయుల మహాసభాధ్యక్షుల లగు శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బి. మునుస్వామి నాయుడు బి.ఎ, బి.ఎల్, ఎం.ఎల్.సి. వారి యాజమాన్యముక్రింద శ్రీయుతులు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారి బి.ఎ, బి.ఎల్, ఎం.ఎల్.సి., డి. మునిరత్నమునాయుడుగారు, టి. దొరస్వామి రెడ్డి, డి. సంతోషరెడ్డి, వేణుగోపాలరెడ్డి, కాంపల్లె పాపానాయుడు, కె. సుందరరాజుశిల్ప, సి. యల్. రాఘవాచారిగార్లు మఱి యనేకమంది ప్రముఖులు గ్రామోద్యోగీయుల తరపున, కార్యేటిగర సంస్థానములోని గ్రామములను ప్రభుత్వమువారు నూతనముగా రీగూిసింగ్ చేయుటకు తలపెట్టిన విషయములపై తమ యసంతృప్తిని వెల్లడించుచు గౌరవనీయులగు చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు రెవెన్యూమెంబరు గారిని 29-3-27 తేది సాయంత్రము 5-15 గంటలకు సందర్శించిరి. రాయబారవర్గమునకు నాయకులగు శ్రీ మునుస్వామి నాయుడుగారును, పార్థసారథి అయ్యంగారును సుమారు 5 గంటలపై రీగూిసింగులనలన గలుగు కష్టనిష్ఠరములనుగూర్చి విమర్శగా మాట్లాడిరి. గౌరవనీయులగు రెవెన్యూ మెంబరు వారియభిప్రాయముల నతిశాంతముగా విని సాదరభావమున నన్నివిషయముల బరిశీలించి సాహాయ్యమొనర్చునట్లు మాటయిచ్చిరి. అటువెనుక రాయబారవర్గ ప్రముఖు లందరును మరలివచ్చిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

గౌహాతీ కాంగ్రెసు జరిగి యిప్పటికి మాడు మాసములు గతించినవి. ఇప్పటివరకు జిల్లాయం దాయాతాలూకాలలో కాంగ్రెసు సభ్యత్వము మున్నగు విషయములగురించి సమకాలియీ యేదియను యీ కార్యాలయమునకు చేరలేదు. ఈమండలమున కాంగ్రెసులో సభ్యుల జేర్పుట మొదలగు పనుల అభివృద్ధి ఎంతవరకు జరుగుచున్నదియు 15 రోజుల కొకపర్యాయము ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి నివేదిక పంపవలసియున్నది. కాని ఆయాతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులనలన ప్రత్యుత్తరములు లేకపోవుటచేత ఆం. రా. కాం. సంఘమువారికి ఏమి తెలియబరచుటకును వీలుకలుగకున్నది. కావున ఆయా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘోద్యోగీయులు దీక్షవహించి కాంగ్రెసు నడిపించుచు 15 రోజులకొకపర్యాయము, అనగా ప్రతికాల 1వ తేదికిని నివేదికల పంపుగోరుచున్నాము.

కొన్ని తాలూకా కాంగ్రెసు సంగములు నూతన యెన్నికలు జరిపినవి. మరికొన్ని జరుపవలసియున్నవి. ఈ నెల 10 వ తేదికి నాకుచేరునట్లుగా జిల్లా కాంగ్రెసు రాష్ట్రకాంగ్రెసు

-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది మంగళవారము

సంఘములకు ఎన్నుకొనిన సభ్యుల జాపితాలను, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముల నూతనోద్యోగీయుల పేర్లను తప్పక పంపగోరుచున్నాము. అట్లుచేరినగాని సభ్యులకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ నోటిసు పంపుటకు అవకాశముండదు. కాబట్టి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులు 10 వ తేది లోపు ననే పై సంజాయిషిని పంపించగోరుచున్నాము. పిమ్మట నాలుగు రోజులలో జిల్లాసంఘసభ సమావేశపరచబడును. సదరు సభలో చర్చించుటకు సభ్యులు తీర్మానములను పంపేయెడల ఆవి సభాకార్యక్రమ పట్టికయందు చేర్పబడును.

పారుపూడి నత్యనారాయణ, కళా వెంకట్రావు,

కార్యదర్శులు.

రఘువంశము

శ్లో. కాళిదాసగిరామసారమ్ కాళిదాస స్మరస్యతీ,

చతుర్ముఖోధవాపాషా ద్విదుర్వా న్యేతు మాద్యశే.

(ప్రశ్నము:— (1) పుత్రసంతానాపేక్షతో వసిష్ఠాశ్రమముందు నందినీధేనువునకు శుశ్రూష చేసి న దిలీపమహారాజునకు నందినీధేనువు సింహరాపముతోదర్శనమిచ్చుటకు, గారణమేమి? తానీయబోవు వరప్రదానముయొక్క చిహ్నము లెట్టివి నూచింపబడినవి?

(2) 21 దినములు సేవాంతరముందును, సింహదర్శనాత్పూర్వముందును నందినీధేనువు దిలీపమహారాజున కెట్టి ప్రత్యేక ఫలము ననుగ్రహించినారు?

పై యంశములను 2, 4, 5, 8, పర్వలలో కాళిదాసు ఏ ప్రకారముగా స్థిరపరచిన దిప్రమాణముగా వివరించునది.

(ప్ర:- 2, (ఎ) రఘుమహారాజయొక్క మహిమను అన్ని పర్వలలోనంతటి శేషముగా వర్ణించినకారణమేమి? (బి) శ్రీరామచంద్రమూర్తివారు రఘువంశములో నావిర్భవించుటకు గారణమేమి? (సి) రఘుమహారాజు జన్మమునకున్నా శ్రీరామచంద్రమూర్తివారి యవతారమునకున్నా ఎట్టి సంబంధము కలదో సహేతుకముగా నిరూపించునది.

పైప్రశ్నములు మనకాలేజీపండితులు ముగ్గురు వేరువేరుగా వారియభిప్రాయములు తెలియపరచుచు శ్రీరామనవమికి బూర్వదినముందు అందజేయవలెను.

తృప్తికరమైన సమాధానములను దెలియపరచువారికి శ్రీరామనవమినాడు రు 5-0-00 లు పారితోషికముగా నీయబడును. ఆసమాధానము లాంధ్రప్రతికలో బ్రమరింపబడును.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయం } చదలవాడ గోపినాథం
కొత్తూరు } ఆనందరీ ప్రసిస్టిపాలు

ప్రథమ ఆంధ్రభట శిక్షాశిబిరము—నూజివీడు

ఏప్రిల్ 1 వ తేది ఉదయంనుండి ప్రారంభింపబడినది—15 మంది భటనాయకులు వివిధప్రాంతములనుండివచ్చిరి. శ్రీ పుయ్యారి రాజావారి విశాలమైన తోటలో శిబిరము ఏర్పాటు చేయబడినది. అందు బసలు భోజనములు ఏర్పాటు అయినవి. శ్రీవారున్న ఇతరభటులున్న ఎక్కువ ఉత్సాహముగా ఉదయం 5 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు పట్టుచు గోదావరిజిల్లా వాలంటీరు దళములను తయారుచేసిన ఏలూరువాసి యాదూరి సత్యనారాయణ రావుగారిచే కవాత్తులో శిక్షణ పొంది, 6.30-8 గంటలవరకు శ్రీ రాజావారిచే గుజ్జపుస్వారి శిక్షణకొనుచు, 8 మొదలు 11 గంటలవరకు, భటనాయక శిక్షను గూర్చి, ధర్మములు, పతాకము, నుగుర్చించి ఉపన్యాసములు శ్రీ యర్రగంట సూర్యనారాయణరావుగారు, శ్రీ యమ్. కుటుంబ రావుగారు, శ్రీహాన్ జోగయ్య శర్మగార్లు చే వినుచు మధ్యాహ్నము 1-30 మొదలు 2 గంటల వివిధవర్షలు జరుపుకొనుచు, 2 మొదలు 4 గంటలవరకు, ప్రభుమచిత్ర డాక్టరు జోగయ్య శర్మగారివలన అభ్యసించుచు, 4 మొదలు 4-30 వరకు సంజ్ఞ భాషణ; శ్రీ కుటుంబ రావుగారివల్ల ను తెలిసికొనుచు, 5 మొదలు 7.30 గంటలవరకు, భటశిక్షను, పొందుచు, అట్లు శిక్షణకొనుచు రాత్రి 8-30 మొదలు 10 గంటలవరకు తిరిగి భటధర్మముల నుపన్యాసముల వినుచు ఉత్సాహముగా శిబిరము సాగించుచున్నారు. నూజివీటివారు 10 మందికూడ ఇందే జేరి శిక్షణ పొందుచున్నారు. సదరు కాంపు 5-4-27 వ తేది సాయంత్రముతో ముగించబడును.

హా. జోగయ్యశర్మ.

బంగారు పరిమాణపు రిజర్వు

బ్యాంకు చిత్తుచట్టము

(ప్రభుత్వభాషాంతరీకరణము)

(నిన్నటితరువాతి)

40 వ క్లాజు. — ఈ క్లాజులోని నిబంధనలు రిపోర్టు టా 149 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులకు అనుగుణముగా మన్నివి. ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు, ఇష్యూ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఆస్తులను, అవి నోటులకు సంబంధించిన లేదా రూపాయి తీర్మానమునకు సంబంధించిన బాధ్యతను తీర్చుటకు అగత్యమై యుండునంతమేరకు తీసుకొనుటకు అధికారమును కలిగియుండవలెనని కమిషనువారు సిఫారసు చేయుచున్నారు. ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలు గారికి ఇష్యూ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఆస్తులను మాత్రమే కాకుండా బాంకింగు డిపార్టుమెంటు ఆస్తులనుగూడ తీసుకొనుటకు హక్కును ఇచ్చుట కుద్దేశించబడినది. ఎందు చేతనగా ఇష్యూ డిపార్టుమెంటులో తగిన ఆస్తులను ఉంచుటకు బాంకి తప్పనిసరిగా సిద్ధాంతములో అట్టి అవసరము కలుగవచ్చును, అట్టి సంబర్హములలో ఆలోచన బద్ధతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారిచే నిర్ణయింపబడు ఏవో యొక యితర ఏజెన్సీచే నోటులను జారీచేయు పనిని చేయించుటకుమాత్రం నిబంధన చేయబడినది.

41 వ క్లాజు. — కమిషనువారియొక్క రిపోర్టు టా 161 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులను స్వల్పమార్పులతో యీ క్లాజు అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది. కమిషనువారు సిఫార్సు చేసినట్టి కనిష్టపు రిజర్వు బాలన్సులకైన నూటికి యింతల సేవకులు హిందూదేశమునకు కొంతసేపు వగాకనబడుచున్నవి. కనుక వరుసగా డిమాండుయొక్కయు కాలపు బాధ్యతల యొక్కయు ప్రతి నూటికి 7½ వరకున్నూ 2½ వరకున్నూ యీ వంతులను తగ్గించుటకు ఉద్దేశించబడినది.

కమిషనువారి రిపోర్టు టా 162 వ పార్ట్రాఫులో నూచింపబడిన “బాంకి” లేదా “బాంకురు” యొక్క నిర్వచనము పూర్తియైనది కాదు. కాని సంక్షిప్తీకరమైన నిర్వచన మేదికాని కుదురుట కష్టము గనుక యీ బిల్లుతో చేరిన ఒక షెడ్యూల్లో ప్రభుత్వములో యీ క్లాజులోని నిబంధనలు ఏ బాంకిలను వర్తింపజేసే ఆ బాంకిలను తెలుపుటకు షెడ్యూల్లో కొంతకాలము పిమ్మట మార్పులను చేయుటకు ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి అధికార మిచ్చుటకు ఉద్దేశించబడినది.

మానవారీ రిటరను అది యేనెలకు సంబంధించినదో ఆ నెలయొక్క అంతమందలి శీతగతులను మాత్రమే తెలుపును గనుక యీ క్లాజుయొక్క (8) వ సబ్ క్లాజులో చెప్పబడిన సమాచారమును పొందుటకు నిబంధించుట అవశ్యకము.

బాంకివారు పంపుకొనే మాసవారీ రిటరను మీదనే కాక రిజర్వు బాంకి బోర్డువారి వద్దనుండి అందిన ఏ రిపోర్టుమీదైనను మాత్రం చర్య పుచ్చుకొనుటకు గవర్నరు మెంటువారికి వీలు గలుగజేయుటకు నిబంధించవలయు ననుటకుడ అవశ్యకము.

42 వ క్లాజు. — రిపోర్టు టా 87 వ పార్ట్రాఫు నందలి ఉద్దేశమును యిది అనుసరించుచున్నది.

43 వ క్లాజు. — ఇది కమిషనువారి రిపోర్టు టా 100 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులను ఆధారముగా కలిగియున్నది. కమిషనువారు నూచించినంత శీఘ్రముగా ఒక రిజర్వు ఫండును నిర్మించుట అనవశ్యకమని తలపబడుచున్నది. కనుక ఒక తగ్గచేటు చేర్చుట నూచింపబడినది.

44 వ క్లాజు. — ఇది కమిషనువారి రిపోర్టు 158 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులను యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

45 నుండి 47 వరకుగల క్లాజులు — రిపోర్టు టా 159 వ పార్ట్రాఫులోని నూచనలను యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

48 వ క్లాజు. — రిపోర్టు టా 157 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులను యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

49 వ క్లాజు. — బాంకి లిక్విడేషనుకు రాగల విషయమున కయ్యను బాంకి టా 158 వ రిజర్వుఫండును నిలవ తేలే ఏదో సాక్షిని పంచుటకుయొను నిబంధనచేయుట అవశ్యకము.

50 వ క్లాజు. — ఇది రిపోర్టు టా 164 వ పార్ట్రాఫులోని సిఫార్సులను ఆధారముగాగొనియున్నది. ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి రెన్యూలేషనులను చేయుటకు వర్తక కారము ఒకగవలెనని కమిషనువారు నూచించియు

న్నారు. దీనికంటే ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిని ముందుగా పొంది బోర్డువారు రెన్యూలేషనులను చేయుట మేలని తలపబడినది.

రిజర్వు బాంకిని సృష్టించినమీదట లోకలు బోర్డులను నిర్మాణము చేయవలసినది తనప్పటికిని తర్వాత అట్టి లోకలు బోర్డులు అవశ్యకమని తలపబడినయెడల వాటిని స్థాపించుటకు రిజర్వు బాంకికి అధికారమిచ్చుటకును, యుక్తమని దోచునట్టి అధికారులను పదలను వారికి అప్ప జేపుటకున్న 2 (సి) సబ్ క్లాజులో ఉద్దేశించబడినది.

51 వ క్లాజు. — జన సామాన్యమునుండి సవరణలను ఆర్థిక సవరణలను వాటి ముద్ద కిచ్చుట ప్రకారము పుచ్చుకొనుటకు కరెన్సీ బిల్లుచే గవర్నరు మెంటువారిమీద మోపుటకు ఉద్దేశించబడ్డ బాధ్యతలను దానికి నోట్లను జారీచేయుపని బ్రాన్సుఫరు చేయుటకు కాలమునందే బాంకివారు తీసికొందురు.

2 వ షెడ్యూల్. — ఈ షెడ్యూల్లో నుండు నిబంధనలు ఇండియా యింపిరియలుబాంకు నెట్వర్కు బోర్డువారిచే అంగీకరింపబడినవి. అవి యింపిరియలు బాంకి వాటాదారుల సమక్షమున ఉంచబడును. నూచింపబడిన షరతులు పన్ను తిచ్చువారిపై కొత్తభారమును ఏదిన్ని మోపదు. రిజర్వు బాంకికార్లు చేయబడిన ఏజెన్సీపనికైయొను పైకము చెల్లించని కాశుల విషయమైన నష్టముకొరకును ఇండియా యింపిరియల్ బాంకికి పరిహార మిచ్చుటకును యిండియా దేశమునందు బాంకింగు పనిని యింకను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రోత్సహించుటకును అవి ఉద్దేశించబడినవి.

బేసిల్ వి. బ్లాక్ట్.

1927 వ సం॥ జనవరి 13 వ తేది.

సరస్వతి పూజోత్సవము - నాయకులశిక్షలు

11 గరు విడుదల చేయబడుట

బారిసాలు, ఏప్రిల్ 2: — 17 గరు ముద్దాయిలోను 11 గరు విడుదలచేసి సరస్వతీపూజోత్సవ సందర్భపు కేసులో నాయకుల 6 వారములశిక్ష విధించి కేసును చాలించిరి. శిక్షింపబడినవారిలో మువ్వరను చెయిలపై విడుదల చేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

కొమూ అప్పీలు

లంచగొంతినమే నేరము

బొంబాయి ఏప్రిల్ 1: — డిస్ట్రిక్టు సెషన్స్ జడ్జి తరగతి న్యాయాధికారిగ పనిచేసిన జె. ఎ. ఆర్. కొమూగారిపై లేబడిన లంచగొండినేరమునకు 12 నెలల కఠినపరకమును రెండువేల రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడినది. అప్పీలులో 8 మాసములకు, 1100 రూపాయలకు తగ్గింపబడినది. తిరిగి అప్పీలుచేసి కొనుటకుగాను తెయిలు అడుగగా తిరస్కరింపబడినది. అప్పీలు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్దేశలగు

బ్ర॥ పసుమర్తి యజ్ఞ నారాయణకాశ్రిగారి

“సావిత్రి” (6 లంకముల నాటకము)

నెల రు 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. వర్తకులు ప్రత్యేకధరలు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. 8559

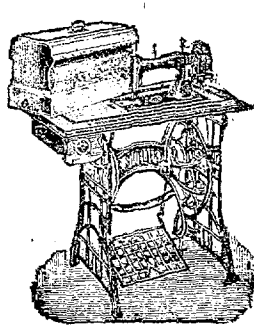
కార్యదర్శి, విద్యుత్సాధనసభ, బుదరు.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

అత్తరుచేయువారికి, సబ్బులు చేయువారికి కావలసినట్టి అపకవస్తువులు అనగా సారముగల చమురులు, సువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరునత్తులు, సాగాకు, నస్యము, మరదత్తులు, బొంబం వర్తకము మొదలగువాటికి కావలసినవస్తువులు, సప్రసిద్ధమైన హీకో అత్తరులు మొదలగునవి మానవద్ద చాల సరసమైన సర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల జాబితా యినాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరుములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను. 8581

డి.జి.గోర్, 31, నుంగల్ దాన్రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

స్టోనరు కుట్టు మిషనులు రొఖధర 120/-

ఇది జర్మనీయందు తయారు చేయబడినది. విశేష కాలము వర ముక్కులేకుండా పనిచేయుగలవు. ప్రతిపట్టుకాయందు యేజంట్లు కావలెను. 3401 సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్సు చిలకలపూడి పోస్టు మచిలీపట్నం. రేకుమిషనులను, కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.

చెన్నపురి జజారుధరలు

1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ 5 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 85 0 0 మొదలు 112 8 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలిని ,, వ 42 గలది రు 18 12 0 14 12 0		
నెల్లూరిని ,, డిటో ,, 15 8 0 16 0 0		
డిల్లి ,, డిటో ,, 16 4 0 17 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0		
నవ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0		

2. ధాన్యము వస్తువులు.

కందులు బస్తా 1-కి రు 205		15 0 0 16 0 0
నెనగలు ,, డిటో ,, 15 0 0 16 0 0		
నెపలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 0 0		
మినుములు ,, డిటో ,, 17 0 0 19 0 0		
ఉలవలు ,, ర 195		12 12 0 13 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి		158 0 0 156 0 0
నయ్య మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగవస్తు బా 1-కి		54 0 0 56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		50 0 0 52 0 0
కేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 188 మిషకనూనె		128 0 0
ఆమడము బా 1-కి		118 0 0 119 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		68 0 0 70 0 0
కూరపసుపు ,,		40 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి 122 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,		50,55
బెల్లము బా 1-కి		40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి		21 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి		81 0 0 82 8 0
చదరం ,,		81 0 0 82 0 0
రవుండు ,,		27 0 0 88 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యీ		7 1 0
నెం 6 బెన్ని ధర		4 4 0
నెం 24 ,, సింహం		7 4 0
నెం 24 ,, లాక్		6 4 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 1 0
నెం 40 ,,		10 0 0
నెం 44 ,,		5 8 0
నెం 20½ న్యూకాలక్		6 6 0
నెం 12½ మాళ		5 8 0
నెం 16½ ,,		5 14 0
నెం 20½ కాపురజీ		6 4 0
నెం 40 జమ్మరు		9 12 0
నెం 44 సాండ్		5 0 0
నెం 4 బెన్ని		8 12 0

7. దూది.

కోండానెట్టు బారు 1-కి		800 0 0
వల్పాడుదూది ,,		145 0 0

8. లోహములు.

నెం 100 కులంకికు		61 0 0
బంగారు, కులము 1-కి		21 0 0 21 2 0
వనరము 1-కి		18 8 8
ఇల్లడి బా 1-కి		234 0 0 238 0 0
బిల్లు		254 0 0 258 0 0

గురుప్రసాదము

లఘుశబ్దేందు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతమును స్థాపనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి. రు 5-0-0 పండితులచే సిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయువారికి పోస్టు ఖర్చులు శేవు. చిరునామా. — మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, 3499 విజయనగరము.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

వ్యవసాయ సంఘముల స్థాపన

ఆంధ్రదేశమున తక్షణము జరుగవలసినపని

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు ఆంధ్రదేశ సరిహద్దుల ప్రకాశంపంతులుగారు భావికర్తవ్యమునుగూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

హిందూదేశమందంతటను వ్యవసాయములు జీవనము చేయు రహితులు మిక్కిలి బుర్రులు పొడవునడిలకు అప్పు తెచ్చుకొని బాధపడుచున్న సంగతి ఎల్లరకు తెలిసియున్నది. ఈ రహితులయొక్క మొత్తములు సర్కారులెక్కల ప్రకారము ఘూరు 800 కోట్ల రూపాయలకులు. ఈ బుర్రులు రాసురాసు ప్రతివత్సరము వృద్ధియగుచున్నది గాని తగ్గదలకు మార్గము కనుపించుట లేదు.

1884 సంవత్సర ప్రాంతములో యిండియా గవర్నమెంటువారు దేశములోని రహితులయొక్క బుర్రులను ప్రతివత్సరము ఎక్కువగుచున్నదనియు, అప్పటికిగల బుర్రుల మొత్తము తీర్చుకొనుటకు ఏర్పాటుచేసి బుర్రుభారమును వడ్డీభారమును రహితులమీదనుండి తగ్గించు ఏర్పాటు ముందుగా జరిగించినగాని రహితుల బాధపడుచున్నారని తేదని ఒప్పుకుంటూ అట్టిబుర్రులకు తగిన ఏర్పాటు ప్రభుత్వమువారు చేయగలరని వాదనము చేసియుండిరి. కాని క్రియార్థ పముగా ఒక్కపనియైనను జరిగియుండలేదు. వ్యవసాయదారుల భూముల నభివృద్ధిచేసికొనుటకు ద్రవ్యసహాయము చేయుటలంపుతో చట్టమొకటియు, వారి బుర్రులను గూర్చినచట్టము మరియొకటియు 1884 సంవత్సరములోను దరిమిలను సామాజ్య శాసనసభలో తీర్మానింపబడినవేగాని ఆ చట్టముల ప్రకారముకూడ ఏవిధమైన ఉపకారము న్ను బుర్రుగ్రస్తులైన రహితులకు చేసియుండలేదు. ఎప్పుడైనను ఏకొలదిమందితో అట్టిచట్టముల క్రింద ఏకొద్దిమొత్తమైనను బుర్రు ముక్రింద యిచ్చియుండినపడల ధనసహాయము కావలసియున్న బీదరహితులకు యివ్వకుండ బుర్రును అవసరములేని భాగ్యవంతులకే గవర్నమెంటునందు వారికిగల పలుకుబడి కారణముగ, యివ్వబడినవిగాని సామాన్యులకు యివ్వబడలేదు. ఈ కారణముచే మైనచెప్పబడిన చట్టములు లేనివనితో సమమైనవిగా నున్నవి.

ప్రభుత్వమువారి లెక్కల ప్రకారము వ్యవసాయదారుల బుర్రులు 800 కోట్లు కలదని చెప్పబడినను అది సరియైన మొత్తమని భావించుటకు వీలులేదు. సరియగు మొత్తము దీనికి రెండు రెట్లు అనగా 1600 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువగాకుండ నుండగలదని మనము భావించవలసియున్నది. సంవత్సరమునకు ఘూరు 40 కోట్ల రూపాయలు పన్నులు చెల్లించు వ్యవసాయదారులు, యిట్టి దారిద్ర్యస్థితి ననుభవించుట ప్రపంచములో ఏదేశములోను ఏప్రభుత్వముక్రిందగాని లేదు. రహితులు వారి తలకుమించిన బుర్రుబాధ ననుభవించుచున్నారు. మానసియులగు దాదాభాయి డిగ్గిమహేశ్వరుల లెఖల ప్రకారము భారతదేశములో దామాషను తల ఒక్కటికి ముప్పది రూపాయలు ఆదాయముమాత్రము కలదు. ముప్పదికోట్ల ప్రజలమీదను పై బుర్రు ము పంచిన పడల తల ఒక్కటికి ఏబది రూపాయల బుర్రును గుచున్నది. అందుచే వారు స్వప్రయత్నము బుర్రువిముక్తులగుట కట్టి సావకాశమును కనుపించదు. కడచిన నెలలో ఎస్సెంట్ల యందు ఆర్థిక సభ్యులగు సర్ జే సి థ్ బ్లా క్లెట్టుగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చర్చలో యీ ప్రభుత్వము వారు హిందూదేశములో ప్రజలకొరకు చేసినబుర్రుము (గీనిని యింగ్లిషులో నేషనల్ డెబ్టు అని చెప్పెదరు) గుఱురు 950 కోట్ల రూపాయలు మైన గలదనియు దానిమీద సాలీన హిందూదేశ ప్రజలు చెల్లించవలసిన వడ్డీ గుఱురు 80 కోట్ల రూపాయలు కలదనియు బ్లా క్లెట్టుగారు చెప్పియుండిరి. దీనిని ఖండించుచు నేను గవర్నమెంటువారు రైల్వేలు మొదలైన వాటిని కట్టుటకు విస్తారముగా ఇంగ్లండులోను కొద్దిగా యీ దేశములోను చేసినబుర్రుములు ప్రజాహితముకొరకు చేసిన దేశ బుర్రుము లని చెప్పటకు వీలుగాదనియు, భూమిసాగుబడికిగాను బీదరహితులచేసిన, సర్కారులెక్కలవల్ల కనుపడే 800 కోట్ల రూపాయలు నిజమైన దేశబుర్రుము (నేషనల్ డెబ్టు) కాని మరియొకటి కానేరదనిన్ని అట్టి బుర్రుమును విముక్తచేయుటకు గాను ఎట్టిమార్గమును కనుపరచవలసినంతటి బడ్జెటు ప్రజాహితమైన బడ్జెటు కానేరదనియు సర్కారువారు చేసినబుర్రుము క్రికి ఎట్టియేర్పాటుచేసినాగో అట్టి ఏర్పాటును రహితుల బుర్రుమును తీర్చుటకు చేయవలసియున్నదని నేను చెప్పియుంటిని. రాబోవు రిజర్వబ్యాంకువిషయమై చర్చజరిగినపుడు జోషిగారు రహితులయొక్క బుర్రువిముక్తికి సదుపాయము చేయించవలసినదిగో కోరగా రిజర్వబ్యాంకులో అట్టి ఏర్పాటు చేయుటకు అనకాశములేదని ప్రభుత్వములో సర్ బ్లా క్లెట్టుగారు

చెప్పి యుండిరి. మరియొకరోజు చర్చలో రయితులయొక్క బుర్రువిముక్తివిషయమున తిరుగ చర్చ జరిగినతరువాత రిజర్వ బ్యాంకువిషయమున బ్లా క్లెట్టుగారు మాట్లాడుచు నాచే కేయ బడిన ప్రశ్నకు జవాబుగా రిజర్వబ్యాంకు ఏర్పాటుచేయునపుడే రహితులయొక్క బుర్రువిముక్తికి తగిన ఏర్పాటుచేయుటకు అనకాశమున్నదనిన్ని ఆవిషయము నెట్లెంబరునందు జరుగు ఎస్సెంట్ల సభయందు చర్చకువచ్చునపుడు రహితుల బుర్రువిముక్తికి బ్యాంకుల చేర్పాటు చేయుటకు కూడ ఆలోచింపబడునని మొదట వారు చెప్పిన అభిప్రాయమును మార్చుకొని వాదనము చేసియున్నారు. మరియు నిప్పుడు దేశమందెల్లడ సంచారముచేయుచు విచారణ సల్పుచున్న వ్యవసాయపు కమిషనువారు ఇచ్చు రిపోర్టుకూడ ఆలోచించి తగినయేర్పాటు చేయవచ్చునని చెప్పియున్నారు.

ఇప్పుడు మన ఆంధ్రరాష్ట్రమున, మద్రాసు నగరములో కూడ చేరిఉన్నటువంటి పదమాడు జిల్లాలలోను జిల్లాఒక్కొక్కటి దామాషను గుఱురు 950 లేక 1000 గ్రామములకులపు. ఈరోజు మొదలు ఈ ప్రతిగ్రామములోను, ఫిర్రూలోను తాలూకాలోను, జిల్లాలోను వ్యవసాయ సంఘము లనువానిని ఏర్పాటుచేసి రయితులకుగల బుర్రుపరిస్థితులను తెలియచేయుచు సభలనుజరిపించి తీర్మానములుచేసి మహాజరుఅట్టి తయారుచేయించి ఫైనాన్సు మెంబరుల సర్ బాసిత్ బ్లా క్లెట్టుగారి డిపార్టు మెంటుకార్యదర్శికి పంపుట అత్యవశ్యకమైయున్నది. ప్రజలు తమకష్టములను తమకు కావలసినపరిహారమును ప్రభుత్వమువారికి వెల్లడిచేయుచు ప్రభుత్వము అట్టిలనుపంపినవాని ఆధారము మీద రిజర్వబ్యాంకుబిల్లులో అవసరమైన సవరణలను ఉపపాదిం చి కా వ ల సిన కార్యములను జయప్రదముగా నెరవేర్చుకొనుటకు అనకాశముండగలదు. ఇందువిషయమై ఆంధ్రదేశమునందంతటను ఆంగ్లోస జరుపుటకు కేంద్రసంఘ కొద్దిదినములలో ఏర్పాటుచేసి తూర్పుగోదావరి,పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలోని అన్ని తాలూకాలోను సాధ్యమగునంతవరకు అన్నిగ్రామములలోను శ్రీయుతులు విక్రిన వెంకటరత్నము, కందుల వీరరాఘవస్వామియ్యారు, దండు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావు, అయ్యదేవర కాశీ శర్మరావుగార్లు మొదలగు ఇతరనాయకులు, ప్రచారక సోదరులతో పనిచేయుబానుకొన్నాము. సాధ్యమైనంతవరకే ఈ మాడుజిల్లాలోను పని పూర్తిచేసికొని ఇదేవిధమున నితర జిల్లాలలో నాయకులసహాయమున వ్యవసాయసంఘములను స్థాపించి కార్యక్రమమును జరుపదలచుకొన్నాము. ఇది అత్యంతావశ్యకమైనపనియైయున్నది. ఇంతకంటె ముఖ్యమగు బంగారుకెన్నీ బంగారుస్తాండర్డు బిల్లుల చర్చ రాబోవు ఎస్సెంట్ల యందు జరుపబడును. కాబట్టి ఆ విషయము కూడ ప్రతి గ్రామములోను ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారికి వెల్లడిచేయుట అత్యంతావశ్యకమై యున్నది.

పై వ్యవసాయ సంఘములు ఒక్క రిజర్వబ్యాంకు చట్టము విషయమున మాత్రమే పేర్పడి తరువాత నశించిపోవుటవల్ల దేశమునకు ఏమాత్రము లాభముకలుగదు. ఈసంఘములు శాశ్వతమైన పునాదిపై ఏర్పాటుచేయుట ప్రజలకర్తవ్యమై యున్నది. రాబోవు సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుబడ్జటునందు రయితులకు కావలసిన సదుపాయములు ఏమిచేయుచున్నది గమనించి, వారికి తమ అభిప్రాయమును వెల్లడిపరచి ప్రజల అభిప్రాయప్రకారము ప్రభుత్వమువారు నడచుకొనునట్లు చేయుటకును, ప్రజాప్రభుత్వము స్థాపనచేయుటకును ఈసంఘములే శాశ్వతమైన పునాదులుగా నుండవలసియున్నవి. వీటిని శాశ్వతముగా పనిచేయునీతిలో నుంచుటకు కావలసిన ధనమును వహులుపరచి ప్రత్యేక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి ఆధనమును కమిటీస్టాండ్స్ మండుంచి క్రమముగా పనిజరుపు ఏర్పాటు చేయుట ప్రజలయొక్క ధ్యేయైయున్నది. ఈసంఘములు ప్రత్యేక రాజకీయ సంఘములుగాగాని, కాంగ్రెసు సంఘములుగాగాని ఉండనవసరమేదను. అన్ని పార్టీలవారు అన్ని సంఘములవారు ఈ కార్యమును పూనుకొని జరిపించినయెడల రయితు బుర్రువిముక్తి డగుటయేగాక వ్యవసాయవిషయమున కావలసిన ధనసహాయమును ఏతాలూకావారు ఆతాలూకాకు చాల తక్కువవడ్డీకి సంపాదించి తాము లాభమును పొంది, ప్రజాస్వాతంత్ర్యనిపాసము చేయుటకు అనకాశము పూర్తిగా లభించును.

కాబట్టి ఆంధ్రదేశమున గల సోదరసోదరీమణు లెల్లరు యీ విషయమై పనిచేయువారికి తోడ్పడగలందులకు వినయపూర్వకముగ కోరుచున్నాను. కొద్దిదినములలో కేంద్రసానమును ఏర్పాటుచేసి ప్రచారముచేయు కార్యక్రమమును ప్రకటించుచున్నాను.

తిరువూరు రేంజి ఉపాధ్యాయులు

ఆన 1927 సం॥ మార్చి 19 వ తేదీ తిరువూరు రేంజి ఆఫ్ టీచర్సు అసోసియేషన్ లో చెరుకుపల్లి పట్టాభిరామయ్య డి. యె. గారి అధ్యక్షత క్రిందగావింపబడిన తీర్మానములు—

ప్రతి సంవత్సరము ద్రవ్యసహాయమును పొందుచున్న పాఠశాలలకు నిర్ణయింపబడిన గ్రాంటునుంచి ద్రవ్యాభావము చేత తగ్గించుచున్నారు. ఇది అక్రమము గనుక పూర్తి గ్రాంటును యిప్పించుటకు ఈ సభవారు శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

బోర్డు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుల జీతములు ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి అధమము ఈక్రిందివిధముగా నైనను ఏర్పరచుటకు ముఖ్య అవసరముని ఈ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

ట్రైండు కానివారు	ట్రైయిండు అయినవారు
లోయర్ గ్రేడురు. 20	రు. 25-1-35
మైయర్ గ్రేడు ,, 15	,, 30-1-50
తెక్ డిగ్రీ గ్రేడు ,, 30	,, 40-2-70.

15 సంవత్సరముల సర్వీసును, 40 సంవత్సరముల వయస్సు గల ఉపాధ్యాయులను ట్రైండు ఉపాధ్యాయులతో సమముగా పరిగణింపవలసినదిగా నున్న జి ఓను 10 సంవత్సరముల సర్వీసును, 35 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఉపాధ్యాయులను ట్రైండు ఉపాధ్యాయులుగా భావించునట్లు సవరణ చేయగలం దులకు ఈసభవారు శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రయుమరీ బ్రయిండు అయిన ఉపాధ్యాయులు తిరిగి బ్రయిండుతో నిమిత్తము లేకుండా లోయర్ సెకండరీ గ్రేడు సర్టిఫికేటును, యోగ్యతను పరీక్షించి యిచ్చుటకు ఆలోచనలో నున్నది. కాన అట్టిచట్టమును త్వరలో ఆచరణలోనికి తీసికొని రాగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీమంత్రివర్గమువారిని అభ్యర్థించుచున్నారు.

నాన్ పెక్షనులతో సర్వీసులోనున్న ఉపాధ్యాయులకు ఏర్పరపబడిన ప్రావిడెంట్ ఫండు రూల్సు కఠినముగ నున్నందున కొంత సౌకర్యముగ నుండనట్లు సదరు రూల్సును మార్పు చేయగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీమంత్రివర్గమువారిని కోరుచున్నారు.

ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయుల పిల్లలందరికి ఉచితముగ అధమము స్కూలు ఫ్రెనలు క్లాసువరకైనను సెకండరీ పాఠశాలలో విద్యగరవించగలందులకు ఈసభవారు శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

కృష్ణామండల విద్యాసంఘమునందు నాన్ మిషన్ టీచరు మానేజర్ తరపున యివ్వబడిన నాలుగు స్థానములను త్వరలో అమలులో నుంచుటకున్నా వీనిలో ఒక స్థానము విద్యలో వెనుకబడిన తిరువూరు రేంజికి దయచేయించుటకున్నా శ్రీ జిల్లా విద్యాసంఘమువారిద్వారా ఈసభవారు శ్రీ గవర్నమెంటువారిని అభ్యర్థించుచున్నారు.

చేతిపనులను అనగా నవారు నేత, నూలుపడకుట, మున్నగువానిని వృత్తివిద్యలో అత్యంత ప్రాధాన్యముగ వ్యవసాయమును ప్రాథమిక పాఠశాలలో నేర్పుటకు అనకాశమును కల్పించగలందులకు శ్రీబెజవాడ తాలూకాబోర్డువారిని శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతపు పకనీయగ్రంథములయందు పల్లెటూరివారికి ఆదరణములేదు. కనుక అట్టివానిని వారికి అనుకూలముగ నుండునట్లు మార్పుచేయించగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

పగటిబడులలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులు రాత్రి పాఠశాలలో పనిచేయుచున్నచో సగముగ్రాంటు మాత్రమే యిచ్చుచున్నారు. అట్టివారికి పూర్తి గ్రాంటు యిప్పించుటకు శ్రీ దొరతనమువారిని శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా ప్రార్థించుచున్నారు.

రవిలి శైలి వెంకటసుబ్బయ్య, కార్యదర్శి.

దక్షిణ యిండియా రైల్వేపనివాండ్ల తీర్మానము దక్షిణ యిండియా రైల్వేపనివాండ్ల కేంద్రసంఘ కార్యదర్శిగారు యీక్రింది ప్రకటన చేయుచున్నారు.

పనివాండ్ల కర్వ మైన కనిష్టవేతన ప్రమాణమునకై ఆంగ్లోస చేయుటకు ఈనెల 24 తేదీని “దక్షిణ యిండియా రైల్వేకార్మికదినము”ను జరుపవలసినదని శాఖాసంఘములకు అన్ని స్టేషనులకును తెలియజేసిరి.

ఆనాడు ప్రార్థనలు చేయవలెను. ప్రతి స్టేషన్ లోను బహిరంగసభ జరుపబడవలెను. కనిష్టవేతన ప్రమాణమును నిర్ణయించుచు తీర్మానము చేయబడవలెను.

హోంబోర్డువారికి కేంద్రసంఘముద్వారా తంతివారయొకటి పంపబడవలెను. ఆకలిదీరిన జీతబత్తెముల రద్దుచేయవలసినదిగో తలపడవలెను.

మదరాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

కర్నూలు జిల్లా సీటివసతి

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు—కడప, కర్నూలు కాలనీ విభాగములకు 1829, 1830, 1831 ఫస్ట్ లో సాగుగానటు వంటి మొరక భూములను సీటికి క్లెయిమ్స్ నిరాకరించుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి విన్నపమందిరా?

(2) వారి కేసును సహాయము చేసిరా?

ఉ.—1926 సం॥ అక్టోబరు మాసములో నందికొట్కూరు తాలూకా రయతులవద్దనుండి మాడు అట్టిలువచ్చినవి. వాటిని వినియోగింపకండి. బోర్డువారివద్దనుండి చీఫ్ ఇంజనీరు గారివద్దనుండి రిపోర్టు వచ్చును.

కోరంగి ప్రాజెక్టు

తూర్పు గోదావరిలో యీ ప్రాజెక్టును రు.12 క్లీలకులు వేయబడెను. 12525 ఎకరములు పల్లపుపంటకు వీలగును. కాని 1927-28 సం॥ బడ్జెటులో దీని కొరకేమియు సేర్పాటు చేయబడలేదు. చీఫ్ ఇంజనీరుగారు దీని విషయమై ఆలోచించుచున్నారు. అని కె. వి. ఆర్. స్వామిగారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెబి నెను.

బొబ్బిర్లంక తూము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు—పోలవరం బలందు ప్రాజెక్టు సందర్భమున బొబ్బిర్లంక తూము పెద్దదికేయదలచిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—ఇప్పుడున్న తూము ఎన్ని ఎకరములకు నీరు సరకేయును? ఉ.—164,800 ఎకరములు.

ప్ర.—ఈ తూము ద్వారా సెంట్రలు డెల్టాలో ఎన్ని ఎకరములు సాగుచున్నవి? ఉ.—144,000 ఎకరములు.

ప్ర.—పోలవరం ద్వీపమునందు ఎంత భూమి సాగు చేయబడును? ఉ.—16,817 ఎకరములు.

గ్రామములందు వైద్యాలయములు

ఎ. కాశీశర్మరావుగారు—స్థానిక సంఘములు గ్రామములందు స్థాపించు వైద్యాలయములు పాశ్చాత్య వైద్యాలయములేగాని దేశీయ వైద్యాలయము లుండరాదని నిశ్చయించిరా? ఉ.—అవును.

ప్ర.—గ్రామాంతరములందు దేశీయ వైద్యాలయము గూడ స్థాపించుకొను స్వాతంత్ర్యము స్థానిక సంఘముల కొసంగదరా? ఉ.—ప్రభుత్వ విభాగము ప్రకారము ప్రస్తుతము ధనసహాయమును ఎం. ఎం. పి. వైద్యులే సొందవలెనని ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించిరి. దేశీయ వైద్యులకు స్థానిక సంఘములు ధన సహాయము చేసినచో వారి కేమియు అభ్యంతరముండదు.

గంజామువం తెన

బుక్కికుల్యానదీపై గంజాము స్టేషనున వద్ద పం తె న గట్టుకు వేసిన అంచనాను ప్రభుత్వమువారికి అమ్మడించ లేదు. అంచనా మొత్తము రూ 842 లక్షలు. వం తెన లేనందున చాలయిబ్బందిగానున్నదని ప్రభుత్వమువారికి 1923 ఫిబ్రవరిలో తెలియవచ్చెను. మరల 1924 ఏప్రిలులో మంత్రిగారవ్చటికి బోయివచ్చుట చేరిరి. రైలుకు రోడుకుగలపి ఒకటేమం తెన వేయటనుగూర్చి ఆలోచించిరి. కాని రోడును ప్రత్యేకముగ నొకవం తెన వేయవలెనని 1925 జూలయిలో నిశ్చయించబడెను. దానికి తగిన ప్లానులు అంచనాలు 1926 సెప్టెంబరులో చేరెను. దానికి 1927-28 సం॥ బడ్జెటునందేమియు ఏర్పాటుచేయలేదు. డబ్బువీలును జూచుకొని యీ పని ప్రారంభించబడును అని పాత్రోగారి ప్రశ్నకు తరముగ చెబి నెను.

ఏలూరు మునిసిపల్ నామినేషను

ఎం. నారాయణ రావుగారు—ఏలూరు పురపాలక సంఘసభ్యునిగ రా॥ సా॥ బడెటి వెంకటరామయ్య నాయుడు గారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించుటకు కారణమేమి? ఉ.—రా॥ సా॥ వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు, ఏలూరు మునిసిపల్ అధ్యక్షులు, 10వ వార్డుకు అభ్యర్థిగ నిలచిరి. కాని నామినేషను కమిషన్ ల నందుకొనవలసిన ఉపాధ్యక్షులు నాయుడుగారు సభ్యులుగ నుండుటకుగాని, తరువాత అధ్యక్షుడవనికి నిలచుటకుగాని వీలులేకుండకేయును దేశములోనే ఆనాడు ఊరలేకుండిరి. అట్టి కుయుక్తుల నిష్ఫలముకేయుటకు ప్రభుత్వము వారు నాయుడుగారిని సభ్యులుగ నియమించిరి.

ప్ర.—నాయుడుగారు మునిసిపల్ సంఘమునందు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుగ పడెంట్లు, అభ్యర్థునిగ రిపండ్లకుండి యుండిరా? ఉ.—రిపండ్ల సభ్యునిగను, రిపండ్ల అభ్యర్థునిగ నుండిరి.

ప్ర.—నాయుడుగారిని సభ్యునిగ నామినేషను చేయుమని జిల్లా కలెక్టరుగారి యితరులుగాని శిఫార్సు చేసిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—నాయుడుగారు తాను అభ్యర్థిగ నిలచిన 10 వ వార్డుకు అభ్యర్థులుగ నిలచిన యితరుల నామినేషను కాగితములను పుచ్చుకొనుటలో అన్యాయముగ ప్రవర్తించగ ప్రభుత్వము నారాచర్యము రద్దుపరచుట ప్రకటించిరా? ఉ.—అవును.

ప్ర.—ఆ ప్రకటన వెలువడిన వెంటనే నాయుడుగారు నామినేషను చేయమని గోరిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—నాయుడుగారు జస్టిసువత్తుమవారగుటచే సభ్యునిగ నియమించుటకు కారణమయినదా? ఉ.—కాదు. కారణము పైన చెబబడెను.

ప్ర.—నాయుడుగారు ఏ అల్పసంఖ్యాసంఘప్రతినిధిగ నియమింపబడిరి? ఉ.—ప్రత్యేకముగ నొక సంఘప్రతినిధిగ నియమింపబడలేదు.

జాతీయ విద్యాపరిషత్ ఉత్సవములు

లక్షమంది పాల్గొనుట

పాలుగారి యువన్యాసము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 4:—జాతీయ విద్యాపరిషత్ ఉత్సవములు జాధవపుర కళాశాలయందు జరుపబడెను. సుమారు లక్షకుపైగా ప్రజలు పాల్గొనిరి. బెంగాలునందు ప్రారంభించబడిన స్వదేశీయవ్యవహారములన ఏర్పడిన సంస్థలలో పెద్దదియు చేర్చబడియు నిడియే. సర్ టాకర్నాధు పలిట్ రామలిహారి గోకుగార్ల త్యాగచిహ్నముగ సర్ పి.సి. రేగారు సంస్థ ప్రస్తుత దశనువివరించిరి.

విషయ చరిత్రపాలుగారు జాతీయ విద్యనుగూర్చి యువ న్యసిందిరి. 20 ఏండ్లక్రిందట జాతీయోద్యమములను నేటికిని భేదమును చూపిరి. (క్రీ॥వెను.)

భారతమాత్య మందిరము

బాబు భగవాన్దాసుగారు పునాదులవేయుట

కాశీ, ఏప్రిలు 4:—బాబు భగవాన్దాసుగారు నిన్న ఉదయము భారతమాత్యమందిరమునకు కాశీ విద్యాపీఠమునకు దగ్గరగా పునాదుల వైచిరి. ప్రముఖ పౌరులందరును విచ్చేరిరి. ఆలయమున దేశపటము చలువరాతిపై చెక్కబడును. శిల్పి దుర్గాప్రసాదుగారి నైపుణ్యముట్టిపడునట్లు కుచేరుడు బాబు శివప్రసాదుప్రసాదుగారు దానిని చెక్కించిరి. దేశమాత నేవచేయుటకు ఈ ఆలయమును కట్టించుచున్నారు. అన్ని జాతులవారును మతములవారును లోనికి పోవచ్చును. ఆలయములోనికి చెప్పులతో మాత్రము పోవరాదు. కానుక లర్పింపరాదు. 24 లక్షల గాయత్రితో యజ్ఞము 20 రోజులు యభేచ్ఛగా జరిగెను. మాలవ్యాగారును అచ్చటనే యుండిరి.

అఖిలభారత హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము

కాశీ, ఏప్రిలు 2:—17 వ అఖిలభారత సాహిత్యసమ్మేళనము గురువారమునాడు భరతపురమున ముగిసెను. మహాసభవారు 11 తీర్మానముల చేసిరి. సంస్థానములందు దేవనాగరి లిపి వాడవలెనని తీర్మానించిరి. డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగోరుగారు హిందీని యభివృద్ధిచేయగోరుచు నుపన్యసించెను. (క్రీ॥వెను.)

కలకత్తా కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 4:—నిన్నటిదినము జరిగిన కాంగ్రెసు మునిసిపల్ సంఘసమావేశమున డాక్టరు ప్రమదనాథదేవర్జిగారు మూడవఅర్ధమును పడవికి అభ్యర్థిగనుండవలయునని తీర్మానింపబడెను. నేనుగ ప్రసాదునంద్రబోసుగారు ఆర్థులమెనులుగ నుండవలయునని ఇదివరకే తీర్మానింపబడెను. మహమ్మదీయ ఆర్థులమెనుల విషయమై రేపు చర్చ జరుగకు. మేయరు డిప్యూటీ మేయరు నియామకములు ఏవిధమున జరుగునో ఊహించుటకు క్లిలులేదు. (క్రీ॥వెను.)

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి

బర్హెమగారు నియమింపబడెదరు

ఢిల్లీ, మార్చి 3:—ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శియగు సిముగారు ప్రభుత్వోద్యోగమునవలది వికర్యుకంపెనిలో చేరసంకల్పించుకొనుటచే ఈ ఉద్యోగము ఎవరికి ఇవ్వవలయునా అను విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. (జేసుగారు తాత్కాలికముగ పనిచేయుచున్నారు. బర్హెమగారిని ఆస్థానమునకు నియమింప ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సంకల్పించుకొనిరిని తెలియుచున్నది.

స్పీనుకమిటి కార్యదర్శిగ బర్హెమగారు పనిచేయుచుండిరి. విచారణముగియుగనే బర్హెమగారు సెలవుపై ఇంగ్లండుకు వెళ్లిరి. సెలవుగియుగనే వారీస్థానమునకు నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది. ఇంతకుముందు వీరు వైనికశాఖకు ఆర్థికవిషయములందు సలహానిచ్చివారుగనుండిరి. భారతశాసనసభయందు వీరుచర్చలనందర్భమున ప్రకటించినచేర్చు చాకచక్యము ప్రశంసింపకలెప్పుడు. వీరు గొప్పపలుకుబడి గలవారు. (నుద్రాకుమెయిలు ప్రత్యేకవిలేఖరి)

స్పీనుకమిటి నివేదికము

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారి అభిప్రాయములు అసానియే పెడ్రెసు ప్రతినిధితో స్పీనుకమిటివారి నూచనలపై సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

భారత నాయకులకు అన్నివిధముల తృప్తికలుగజేయు విధమున స్పీనుకమిటివారు తమ నివేదికమును తయారుచేయలేదు. కాని వారు అన్నివిషయములను శ్రద్ధతో పరిశీలించి ఈ నివేదికను తయారుచేసిరిని చెప్పవలెను. ఈ నూచనలను సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి అమలునందుంచిన గొప్పలాభము లేర్పడగలవు. భారతీయులు కొంతవరకు తృప్తి చెందవచ్చును. కాని నివేదికతోపాటు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన విచారమును పురికొల్పుచున్నవి. ఈవిషయములన్నియు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించినవనియు, సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు అన్నివిషయములను పరిశీలించి తగు ఉత్తరువులను ప్రకటించెదరనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. ఈ హెచ్చరికకు ఏమి అడ్డమో తెలియకున్నది. బహుశా: ఈ నూచనలను నిరాకరించుట కిది మొదటి ఎత్తుపైమో అని భయపడుచున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రి తమ సమర్థకములను ప్రకటింపవలసిన సమయమువచ్చినది. నిజముగ భారతీయుల ఆశయములపట్ల బ్రిటిషువారికి సానుభూతి ఉన్నదా లేదా అనువిషయము తెలిసికొనవచ్చును. ఇది విషయపరీక్ష. 8 యూనియనులవిభాగమును 40 డివి విచారణసంఘమువారు దేశీయులకృతజ్ఞుల పాత్రులైరి. గొప్ప రాజశంకరైతై పూర్వమును బౌద్ధార్యమును ప్రకటించిన జైనరలు స్పీనుగారిని అభినందించుచున్నారు.

బి. యన్. రైల్వేసమ్మె

ఈ వడుపు నన్ను డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసునుండి ఒక ఫోరుమెను ఆఫీసుకు బ్రాన్సుగారుచేసినటుల ఒక విలేఖరి వ్రాసియుండెను. ఆమాట నిజమే. ఆరేరువాత ఆధికారులు యేమాలోచించి కొనిగోగాని మరల నాస్పృహసమునకే నన్ను బదిలీచేసివారు. దీనినిబట్టిమాడగా యిప్పుడు జరుగుచున్న వేధింపులు, వెక్కిరింపులు, బదిలీలు, పనిలోనికి రానీకుండుటలు మొదలైనవెల్లె తాత్కాలికావేశములచే నధికారులు చేయుచున్నటుల నున్నది. ఇరవై ఆరరోజులు శ్రమనొందిన అధికారులు యీ మాత్రము క్రోధమునహించుట మానవసహజమేమో యని రూపించుచున్నది. ఏమైన నేమి మాపనివారలెల్లను శాంతముహించి సద్భర్తయంతమును, న్యాయసమ్యత్తమును, దౌర్జన్యరహితమును అను నాందోళనమునమాత్రమే జరుపగలరని నమ్ముచున్నాను. దౌర్జన్యరహిత్య మగుటనే యీ సమ్మె ప్రపంచసానుభూతి నందగలిగినది. ఇటులే శాంతివార్తముల మావారలు గమ్యస్థానము చేరుటకు నలయునునో దైర్యమును భగవంతు డనుగ్రహించుగాక అని ప్రార్థించుచున్నాను. దేవరాజు సీతారామస్వామి గౌరవకార్యదర్శి, ఆంధ్రజనసంఘము, భరతపురము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యము ప్రకము—	రామానంద
శత్రుగారు	0-3-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ	
రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (శ్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా	
స రామవాచాస్పదము.	0-4-0
శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోధూమనిము, వేంకటరంగానా	
ద్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. తేలులోనియును.	1-4-0
ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్య	
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు.	1-8-0
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు	0-4-0
ఆత్మశిక్షాసాంఘము—పారిసంది జగన్నాథస్వామిగా	
రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది.	0-8-0
సత్యవక్తృపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా	
స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన	
ములతో నిండియున్నది.	1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట	
మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు	0-4
తిలకు మహాశయనిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము	
లు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి	420
పుటలు.	2-4-0
తత్వమనంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ	
ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు.	1-0-0
సంగీత శతమతము.	0-8-0
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సటీకము) —పారిసంది రామ	
శాస్త్రిగారు	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము	
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖా	
ముగ జయనవలసినది. ఘనవైఖ్యకాగితము. పుటలు 214 క్యా	
లెకోజైండు. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు)	2-8-0
హిందీ తెలుగునిఘంటువు—పంచాంగుల ఆదినారాయ	
శాస్త్రిగారు (తేలులో నిమగ్నమిది.)	1-0-0
హిందీ మొదటివాచకము	0-6-0
హిందీ బాలకము	0-6-0
హిందీ చదివి తెలుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ	
నేర్చుకొనవచ్చును. అన్ని గ్రంథములకును (తపాలాఖర్చులు ప్ర	
త్యేకము)	
శ్యామానుచరము(నవల)—ఓంలేలి సత్యనాథము గారు.	
నలున దేంద్రుడు పూర్వ మాంధ్ర దేశమును కలవరపడిన రంపయు	
ధమునకు సంబంధించినకథ యిందు వర్ణింపబడినది. కథ, వర్ణన	
లు, ప్రాంతలు, హృద్యములై పాఠకులనునముల నాకర్షించును.	1-0
బారిష్టరు పార్వతిశం (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశా	
స్త్రిగారు(నా.హి.తీ.సమితి) హాస్యరసభరితమునకథ.	1-4-0
(కవుల జీవితములు గల, శతకములు,	
(మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు)	
శతకకవుల చరిత్ర—నం. నుబ్బారావు	3-0-0
కవిత్వతత్వవిచారము	2-0-0
సకలనీతిసమృతము	1-8-0
వృషాధిపశతకము	0-4-0
సర్వేశ్వర శతకము	0-4-0
దేవకీసంపద శతకము	0-4-0
ఓంటిమిట్ట రఘువీరశతకము	0-4-0
అవిమరకము	0-10-0
నవనాళిసరిత్ర (ద్విపద)	0-12-0
ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్రము	5-0-0
నారాయణ శతకము	0-4-0
కాళహస్తి శతకము	0-4-0
దాశరథి శతకము	0-4-0
శ్రీరామ తాగశతకము	0-4-0

హాస్టాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

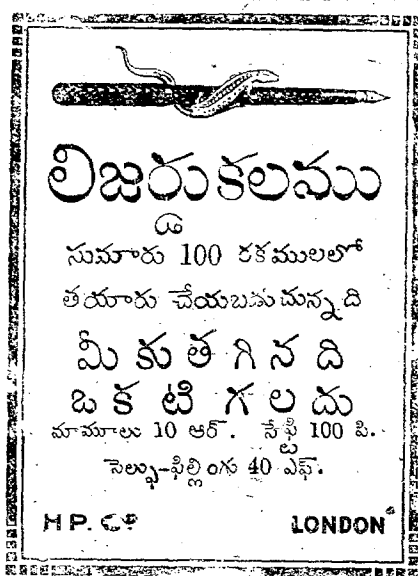
నెం. 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, బార్దలపుర, మద్రాసు.

AMRUTANJAN BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

**AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.**

Agents: **P. HOLT & Co., Ltd.**

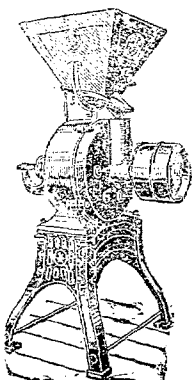
P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

MACHINERY.

3392

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-sharpening stones.

Disintegrators — Latest types.

Rice Machinery of every description.

T. & O. Brand Belting—
Special cotton and special Solid-woven hair.

Water Works fittings—Meters, valves etc.

Coffee Hand Mills—Latest improved designs.

White Artistic Cements.

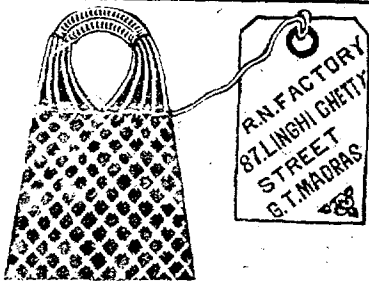
3392

Sole Agents in India, Burma & Ceylon:—

THAKAR & OPADEY.

20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.

ఎప్పుడును మేలైన సరకు నేకొనుడు

కడచిన 9 సం॥ రములనుండి ప్రజల మెప్పునుబడసిన ఇందులో తెలుపబడినట్టి ధారపుసంచులు, వలలు కొనుడు. మిక్కిలి నాణ్యమైన, గట్టిధారములతో అల్లబడినవి. వర్తకలకు ప్రత్యేకధరలు గలవు. వివరములకు ఈ దినపత్రికమునకు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

1

ఆర్. ఎన్. ఫ్యాక్టరీ,

87 లింగి శెట్టిపేటి, మదరాసు.

హిందూ దేశమునందు మిక్కిలి అభివృద్ధికరముగా నున్న భీమాకంపెనీ

మహా తైనకార్యము. 3477

**ది జెనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ
లిమిటెడు (అజీరు)**

The General Assurance Society Ltd. (AJME)
19 సం॥రములు మాత్రము పనిచేసిన తరువాత నుండి మనకు రూ 1000 కి రూ 20 చొప్పున బోనసును యిచ్చునట్లు ప్రకటించిన “ప్రథమ హిందూ దేశీయ భీమాకంపెనీ” ప్రస్తుతము ఆరలులో నున్న భీమా మొత్తము రూ 1,00,00,000
21 నెలలకు మిగిలిన మొత్తము రూ 1,09,000
ధారాశ్రమైవపద్ధతులపై పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.
Apply to:—**SUPDT., 44, Linghi Chetty St. MADRAS.**
S. KABBOOR Esq B. A., F. S. S. LONDON.
Assistant Manager (Deputation) BANGALORE CITY

ప్రకటన

3588

వేదం వేంకట్రాయశాస్త్రి ప్రణేతృలు

నాటకపంచ రత్నములు

ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	రూ 1-4-0
బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము	1-0-0
శాకుంతల నాటకము	1-0-0
రత్నావళి నాటకము	0-12
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1
శ్రీపునర్వివాహ, దుర్వాన నిర్వాహము (శ్రీలకు పునర్వివాహము కాశ్మీరము గావని నిరూపించు శ్రుతి, స్మృతులయందలి ధర్మసూత్రముల ఆధారముతో)	రూ 1-0-0
తిక్కన విజయము	0-8-0
నా యితరపుస్తకములు గోరువారు బావితాకు వ్రాయుడు.	
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారు.	
నెం 4, మల్లికేశ్వరరవి పేడి, మద్రాసు-అసి వ్రాసేది.	

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తును, శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలు. 20 తులముల డబ్బీ రూ 1-4-0
పాలగుగంధిలేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేహము, మేహపాదలు, నువ్వులు, యితరవర్మరొగములు క్షిణనోష్యలు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలు. 20 తుల డబ్బీ రూ. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు వేరు. 75 పి.పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీ కాళహస్తి

2118

పండిత మంత్రోత్తమ కష్టగోతుల

చంద్రమూర్తిశ్వర శాస్త్రి వష్టిపూర్తి

ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౪ స్వాతీ భానువారం

15-5-1927 జరుగును. వారి గ్రంథములన్నియు 7 సంపుటములుగా అచ్చు ప్రారంభించిరి. ఆ 7 సంపుటముల నెల 20 రూపాయలు. చందాధనము అధ్యాంకుగా పంపవలెను. ఒకేసారిగా పంపలేనివారు దరఖాస్తుతో 5 రూపాయలున్నా మిగత 15 రూపాయలు నెల 1-కి 8 రూపాయల చొప్పున 5 వాయిదాలుగాను చెల్లించవచ్చును. మనియూర్ల ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలయును. మొదలు రిజిస్టరు చేసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు వారే భరించి 7 సంపుటములను పంపబడును. కొద్ది ప్రతులే అచ్చుకు ఆరంభించిరి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను.

- 1 సాలగ్రామ లక్షణచర్చము.
 - 2 సర్వమత సారావళి
 - 3 శేషేశ్వర సంవాదము.
 - 4 కలిహాహాత్యై సంగ్రహము.
 - 5 హిమాలయ యాత్రాప్రదర్శి.
 - 6 అశ్వేశ్వర కరపూజాపద్ధతి.
 - 7 లక్ష్మీ నృసింహేశ్వర నిత్యపూజాపద్ధతి.
- దరఖాస్తులు మణి మూర్తరులు వగైరాలకు చిరునామా పండిత మంత్రోత్తమ కష్టగోతుల చంద్రమూర్తిశ్వర శాస్త్రి శ్రీ కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా అసి పంపవలెను.